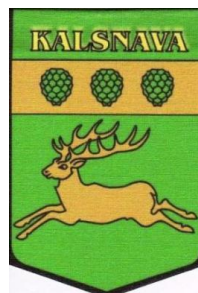
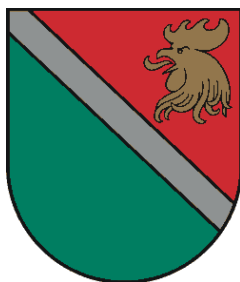

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Madonas novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 22
„Par Madonas novada teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu”
5.punkta pielikuma -
II daļa "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi"
2012.gada Grozījumu Nr.1 1.redakcija

Apstiprināts
2012.gada.....
(sēdes prot. Nr....., §)
Madonas novada pašvaldības domes
priekšsēdētājs Andrejs Ceļapīters
.....

**KALSNĀVAS PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2006.-2018.g.
GROZĪJUMI Nr.1**

I-DAĻA

TERITORIJAS PLĀNOJUMA PASKAIDROJUMA RAKSTS

2011. gads, Madona

SĒJUMA SATURS

I-DAĻA	TERITORIJAS PLĀNOJUMA PASKAIDROJUMA RAKSTS	
II-DAĻA	TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI	
III-DAĻA	GRAFISKĀ DAĻA: GP-1 TERITORIJAS ESOŠĀ IZMANTOŠANA (M 1:10 000) GP-2 TERITORIJAS PLĀNOTĀ (ATĻAUTĀ) IZMANTOŠANA(M 1:10 000) GP-3 TERITORIJAS PLĀNOTĀ (ATĻAUTĀ) IZMANTOŠANA – AIVIEKSTES CIEMS (M 1: 5000) GP-4 TERITORIJAS PLĀNOTĀ (ATĻAUTĀ) IZMANTOŠANA – JAUNKALSNĀVAS CIEMS (M 1: 5000) GP-5 TERITORIJAS PLĀNOTĀ (ATĻAUTĀ) IZMANTOŠANA – JĀNUKALNA CIEMS (M 1: 5000)	
IV-DAĻA	PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI	

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

SATURS

1. Ievads	5
1.1. Kalsnavas pagasta telpiskās attīstība jeb teritorijas attīstības mērķi un virzieni.....	9
1.2. Plānojuma risinājuma apraksts un pamatojums	10
2. Plānošanas konteksts	16
2.1. Nacionālais līmenis	16
2.2. Reģiona līmenis	17
2.3. Rajona līmenis	19
2.3.1. Madonas rajona teritorijas plānojums	19
2.4. Apkārtojamās teritorijas	22
2.5. Vietējais līmenis - Attīstības plānošanas dokumenti	22
3. Kalsnavas pagasta vispārīgais raksturojums	25
3.1. Kalsnavas pagasta portrets	25
3.2. Teritorijas vēsturiskā attīstība	26
4. Dabas apstākļi un resursi	27
4.1. Klimats	27
4.2. Ģeoloģiskais raksturojums un reljefs.....	28
4.3. Virszemes ūdeņi	29
4.3.1. Sateces baseini	29
4.3.2. Upes un ezeri	29
4.3.3. Aizsargājamās teritorijas	33
4.3.4. Hidroelektrostacijas	33
4.3.5. Virszemes ūdeņu rekreācijas potenciāls, peldvietas	34
4.3.6. Applūstošās teritorijas	34
4.3.7. Virszemes ūdeņu izmantošana	35
4.4. Pazemes ūdeņi	36
4.5. Derīgie izrakteņi	38
4.6. Augsnes, lauksaimniecības zemes	41
4.7. Meži	43
4.8. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un dabas pieminekļi.....	49
4.8.1. ĪADT dabas liegums "Vesetas palienes purvs"	50
4.8.2. "Kalsnavas dendrārijs" (Kalsnavas Arborētums)	51
4.8.3. Dižkoki	51
5. Kultūras pieminekļi.....	54
6. Vides stāvokļa raksturojums	56
6.1. Gaiss	56
6.2. Sadzīves atkritumu apsaimniekošana	57
6.3. Kapsētas	58
6.4.1. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, augšņu piesārņojums .	58
6.4.2. Piesārņojošās darbības Uzņēmumi.....	59
6.5. Ugunsdzēsības un civilā aizsardzība	61
7. Kalsnavas pagasta sociāli ekonomiskā situācija	62
7.1. Pašvaldības ekonomiskais stāvoklis	62
7.2. Iedzīvotāji, demogrāfiskā situācija.....	63

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

7.3.	Uzņēmējdarbības raksturojums un attīstības tendences	64
7.3.1.	Ražošanas Uzņēmumi un teritorijas.....	64
7.3.2.	Lauksaimnieciskā darbība.....	64
7.3.3.	Mežsaimniecība	65
7.3.4.	Pakalpojumi un tūrisms	65
7.4.	Sociālās infrastruktūras objekti un teritorijas.....	66
7.4.1.	Izglītības iestādes	66
7.4.2.	Kultūras iestādes	66
7.4.3.	Veselības un sociālās aprūpes iestādes.....	66
7.4.4.	Sporta infrastruktūras objekti.....	67
7.4.5.	Valsts un pašvaldības iestādes un Uzņēmumi	67
8.	Pagasta telpiskā organizācija un būvvides raksturojums	68
8.1.	Telpiskā struktūra, apdzīvojuma un apbūves raksturojums.....	68
8.1.1.	Teritorijas telpiskā organizācija.....	68
8.1.2.	Apdzīvotās vietas	69
8.2.	Zemju struktūra un nekustamie īpašumi	73
9.	Transporta infrastruktūras raksturojums	74
9.1.	Autoceļi.....	74
9.1.1.	Valsts autoceļi.....	74
9.1.3.	VAS „Latvijas valsts meži” ceļi	76
9.1.4.	Autostāvvietas	76
9.1.5.	Sabiedriskais transports	76
9.2.	Dzelzceļš.....	77
10.	Inženierapgādes un tehniskās infrastruktūras raksturojums	78
10.1.	Meliorācijas sistēmas un būves	78
10.2.	Ūdensapgādes sistēma	78
10.2.1.	Jaunkalsnava	78
10.2.2.	Aiviekste.....	80
10.2.3.	Jāņukalns.....	80
10.3.	Notekūdeņu savākšana un attīrīšana.....	81
10.4.	Siltumapgāde	83
10.5.	Sakaru infrastruktūra.....	84
10.5.1.	Fiksētie telefona sakari	84
10.5.2.	Mobilie sakari	85
10.5.3.	Internets.....	86
10.5.4.	Televīzijas un Radio sakaru pieejamība.....	86
10.6.	Elektroapgāde	87
10.7.	Gāzes apgāde.....	89
	Pielikumi.....	90
1.	pielikums. Pašvaldības ceļi un ielas.....	90
2.	pielikums. Caurtekas uz pašvaldības ceļiem	99

1. Ievads

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam izstrādāts laika posmā no 2005.gada līdz 2006.gadam.

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojums kopā ar 1999.gadā izstrādāto un pie teritorijas plānojuma izstrādes aktualizēto Kalsnavas pagasta sociāli ekonomiskās attīstības projektu (attīstības programmu) veido Kalsnavas pagasta attīstības plānu. Administratīvās teritorijas pašreizējo un plānoto (atļauto) zemes izmantošanu un šīs izmantošanas ierobežojumi ir ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem. Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumi Nr.1 ir izstrādāti saskaņā ar 22.05.2002. likumu "Teritorijas plānošanas likums" un 2009.gada 06.oktobra LR MK noteikumiem Nr.1148. — „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”.

2009.gada 1. Jūlijā administratīvi teritoriālās reformas rezultātā tika izveidots Madonas novads, apvienojoties 15 pašvaldībām - Aronas, Barkavas, Bērzaunes, Dzelzavas, Kalsnavas, Lazdonas, Liezēres, Ļaudonas, Mārcienas, Mētrienas, Ošupes, Praulienas, Sarkanu, Vestienas pagastam un Madonas pilsētai.

2009.gada 29.decembra Madonas novada pašvaldības domes sēdē tika apstiprināti Madonas novada saistošie noteikumi Nr.22 „Par Madonas novada teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu”, kurā ir apvienoti visu Madonas novadā esošo administratīvo vienību – 14 pagastu un Madonas pilsētas teritorijas plānojumi”. Kā šo noteikumu 5.punkts ir „Madonas novada Kalsnavas pagasta teritorijas atļauto izmantošanu nosaka šie noteikumi un to pielikumi - „Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006. - 2018.gadam (apstiprināts ar Kalsnavas pagasta padomes 30.11.2006. lēmumu, prot. Nr.11, 1.p.) III daļa „Grafiskā daļa” un II daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi””.

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam grozījumu Nr. 1 izstrādāte ir uzsākta, pamatojoties uz Madonas novada pašvaldības domes 2011. gada 13. Jūnija lēmumu „Par grozījumu izstrādes uzsākšanu Madonas novada pašvaldības 29.12.2009. saistošo noteikumu Nr.22 „Par Madonas novada teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu” un 2011.gada 28.jūlija lēmumu „Par grozījumiem Madonas novada pašvaldības domes 2011. gada 13. Jūnija lēmumu „Par grozījumu izstrādes uzsākšanu Madonas novada pašvaldības 29.12.2009. saistošo noteikumu Nr.22 „Par Madonas novada teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu””.

Minētie Madonas novada pašvaldības domes lēmumi (13.06.2011. un 28.07.2011.) paredz uzsākt grozījumu izstrādi Madonas novada pašvaldības 29.12.2009. saistošo noteikumu Nr.22 „Par Madonas novada teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu”:

- 15.punkta pielikumā „Madonas pilsētas teritorijas plānojuma 1999. – 2012.gadam grozījumu Nr.2. II daļa „Grafiskā daļa” un III daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi””,
- 5.punkta pielikumā „Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006. – 2018.gadam II daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi””,
- 7.punkta pielikumā „Liezēres pagasta teritorijas plānojuma 2008. – 2020.gadam II daļa „Grafiskā daļa,” un III daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”” un

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

- 9.punkta pielikumā „Mārcienas pagasta teritorijas plānojuma 2008. – 2020.gadam II daļa „Grafiskā daļa” un III daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”,
- kā arī ir apstiprināts darba uzdevums grozījumu izstrādei.

Saskaņā ar Darba uzdevumu grozījumu izstrādei Madonas novada pašvaldības 29.12.2009. saistošo noteikumu Nr.22 „Par Madonas novada teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu” 15.punkta pielikumā „Madonas pilsētas teritorijas plānojuma 1999. – 2012.gadam grozījumu Nr.2. II daļa „Grafiskā daļa” un III daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi””, 5.punkta pielikumā „Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006. – 2018.gadam II daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi””, 7.punkta pielikumā „Liezēres pagasta teritorijas plānojuma 2008. –2020.gadam II daļa „Grafiskā daļa,, un III daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”” un 9.punkta pielikumā „Mārcienas pagasta teritorijas plānojuma 2008. –2020.gadam II daļa „Grafiskā daļa,, un III daļa „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”” tika pieprasīti nosacījumi no sekojošām institūcijām un uzņēmumiem:

Institūcijas vai uzņēmuma nosaukums	Izsūtītās vēstules		Saņemtie nosacījumi, informācija	
	datums	numurs	datums	numurs
Valsts vides dienesta Madonas reģionālā vides pārvalde	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	11.07.2011	65.-26/718
				65.-26/719
				65.-26/717
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	11.08.2011.	05-09/1648
VAS „Latvijas Valsts ceļi”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	05.07.2011.	4.5.7.-143
Veselības ministrija Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļa	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	08.08.2011.	5.8-34/7803
VZD Zemgales reģionālā nodaļa	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	30.06.2011.	2-04-Z/100
AS "Augstsprieguma tīkls"	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	-	-
VAS „Latvenergo”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	20.07.2011.	01VL00-13/5604
A/S „Latvijas gāze”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	30.06.2011.	27.4-1/1702
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	17.01.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	-	-
Valsts iestāde „Vidzemes plānošanas reģions”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	15.08.2011.	1-15.1/417
			08.07.2011.	1-15.1/346
LAD Viduslatvijas reģionālā lauksaimniecības pārvalde	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	30.06.2011.	1.1-10/1537
Valsts meža dienesta Madonas virsmežniecība	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	14.07.2011.	7-8/341
VAS „Latvijas valsts meži”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	-	-
VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	01.07.2011.	4-3/989
Dabas aizsardzības pārvalde	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	01.07.2011.	D 3.15/78
SIA „Lattelekom”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	30.06.2011.	10692-1

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

SIA „Latvijas mobilais telefons”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	12.07.2011.	953/ZN
SIA „BITE Latvija”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	21.06.2011.	LV 4000-27
SIA „Tele 2”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	-	-
Latvijas Republikas Satiksmes ministrija	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	13.07.2011.	15 - 01/32-36
Valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš”	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	29.06.2011.	DNR-2/753-2011
Krustpils novada pašvaldība	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	11.07.2011.	3-7/785
Pļaviņu novada pašvaldība	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	-	-
Vecpiebalgas novada pašvaldība	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	-	-
Ērgļu novada pašvaldība	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	-	-
Jaunpiebalgas novada pašvaldība	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	07.07.2011.	2-2/90
Cesvaines novada pašvaldība	17.06.2011.	MNP/2.1.3.1/11/1523	04.07.2011.	1-19/144.

Būtiskākās Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam izmaiņas saistītas ar pašvaldības, uzņēmēju un individuālo personu mērķu realizāciju. Atbilstoši Kalsnavas pagasta attīstības programmai, šie teritorijas plānojuma grozījumi paredz izmaiņas tikai Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam II daļā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, kur veikti papildinājumi teritoriju atļautajā izmantošanā un veikti precizējumi atbilstoši institūciju izdotajiem nosacījumiem, kā arī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Šie papildinājumi un izmaiņas TIAN iekrāsotas zilā krāsā vai svītrotas.

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumi Nr.1 sastāv no daļām, kuru saturs izveidots saskaņā ar LR MK 06.10.2009. noteikumiem Nr.1148 — „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”, un tās ir:

- Paskaidrojuma raksts;
- Grafiskā daļa;
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
- Pārskats par Teritorijas plānojuma izstrādi.

Paskaidrojuma rakstā sniegta informācija par Kalsnavas pagasta pašreizējās teritorijas izmantošanu, doti galvenie pagasta attīstības mērķi, kā arī sniegts plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums. Kopā ar Paskaidrojuma rakstu jāskata teritorijas pašreizējās izmantošanas karte mērogā 1: 10 000. Pašreizējās situācijas informācija ir aktualizēta, taču saglabāti ir pie Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam noteiktie pagasta teritorijas attīstības principi, mērķi un vīzijas.*Grafiskā daļa* sastāv no kartogrāfiskajiem materiāliem, kuros atbilstoši noteiktajiem teritorijas zemes izmantošanas mērķiem un ierobežojumiem ir attēlota pagasta teritorijas pašreizējā un plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana. Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma grafiskā daļa sagatavota digitāli (ar Mikrostācijas un AutoCAD programmas palīdzību) uz Valsts zemes dienesta rīcībā esošās Kalsnavas pagasta teritorijas topogrāfiskās kartes pamatnes mērogā 1: 10 000, kas sagatavota atbilstoši valstī vienotās topogrāfiskās kartes specifikācijai, piesaistīta koordinātu sistēmai LKS – 92, ietverot kadastra informāciju mērogā 1 : 10 000. Grafiskās daļas ciemiem gatavotas M 1: 5000 ar M 1: 10 000 noteiktību. Informācija kartogrāfiskajā

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

materiālā netiek aktualizēta, kas ir saskaņā ar darba uzdevumu par grozījumu izstrādes uzsākšanu Madonas novada pašvaldības 29.12.2009. saistošo noteikumu Nr.22 „Par Madonas novada teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu”. *Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi* nosaka pašvaldības un citu zemes īpašnieku un lietotāju tiesības un pienākumus attiecībā uz zemes gabalu izmantošanu un to saistīto apbūvi. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos veikti papildinājumi teritoriju atļautajā izmantošanā un veikti precizējumi atbilstoši institūciju izdotajiem nosacījumiem, kā arī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Savukārt sadaļā Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi apkopota informācija par pašvaldības lēmumiem, sabiedriskās apspriešanas materiāliem, institūciju nosacījumiem, kā arī apkopota cita informācija, kas izmantota pašvaldības Teritorijas plānojuma izstrādei.

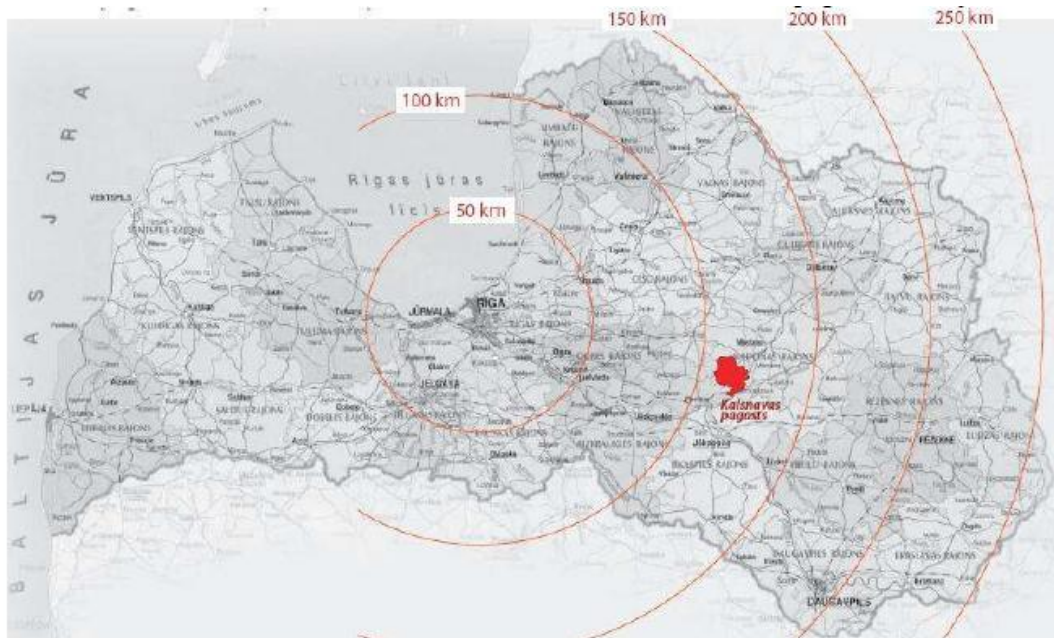
Kā pašvaldības saistošie noteikumi pēc Teritorijas plānojuma grozījumu, t.i., saistošo noteikumu 5.,7., 9. un 15.punktu pielikumu, apstiprināšanas Madonas novada pašvaldības domē tiks noteikti Teritorijas plānojuma Grafiskā daļa un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Sadaļas Paskaidrojuma raksts un Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi kalpos kā informatīvs un paskaidrojošs dokuments Madonas novada pašvaldības darbā.

Teritorijas plānojumā lietoti šādi institūciju saīsinājumi:

Saīsinājums	Saīsinājuma nozīme
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
VAS	Valsts akciju sabiedrība
AS	Akciju sabiedrība
VA	Valsts aģentūra
S IA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
V ZD	Valsts zemes dienests
NVO	Nevalstiska organizācija

1.1. Kalsnavas pagasta telpiskās attīstība jeb teritorijas attīstības mērķi un virzieni

1.attēls. Kalsnavas pagasta novietojums Latvijā

Attīstības priekšnoteikumi

- Dabas vides priekšrocības:
Upju tīkls: 11 upes un vairāki mazi ezeri, no kuriem lielākais rekreācijas potenciāls Kalsnavas ezeram. Aronas pauguraines līdzenums – pamats lauku saimniecību darbībai.
- Viena no ekonomiski attīstītākajām pašvaldībām Madonas novada teritorijā.
- Atpazīstami uzņēmumi – VAS „Latvijas valsts meži” „Sēklas un stādi”, Kalsnavas arboretums, Meža pētīšanas stacija, Ziemeļaustrumu elektriskie tīkli, Aiviekstes HES, SIA „Biodegviela”- spirta ražošana.
- Vieni no augstākajiem ieņēmumiem uz 1 iedzīvotāju.
- Attīstīta ciemu sociālā infrastruktūra.
- Labvēlīga demogrāfiskā situācija.

Izstrādājot Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam, teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana tika definēta, ņemot vērā:

- Esošo teritorijas izmantošanu (zemes lietojuma veidu, līdzšinējo izmantošanu);
- Valsts mēroga nozaru attīstības dokumentos, Vidzemes reģiona plānošanas dokumentos un bijušā Madonas rajona plānojumā definētos nosacījumus;
- Sociāli ekonomisko situāciju Kalsnavas pagastā un apkārtējās teritorijās, reģiona un valsts mēroga attīstības tendences;
- Normatīvo aktu prasības un valsts institūciju izsniegtos nosacījumus Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumam;
- Zemes īpašnieku, Kalsnavas pagasta iedzīvotāju, Kalsnavas pagasta padomes redzējumu par teritorijas turpmāko izmantošanu.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Izstrādājot Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam, kā teritorijas plānojuma izstrādes mērķis tika definēts:

- noteikt vispiemērotāko Kalsnavas pagasta teritorijas izmantošanu, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības un pašvaldības, vietējo iedzīvotāju, zemes īpašnieku un lietotāju intereses, lai:
 - veidotu pievilcīgu dzīves un uzņēmējdarbības vidi Kalsnavas pagastā;
 - izmantotu priekšnoteikumus Kalsnavas pagasta attīstībai;
 - radītu tiesisku pamatu vides piesārņojuma problēmu risināšanai un nodrošinātu vides kvalitātes mērķu sasniegšanu.

Kalsnavas pagasta attīstības vīzija

Kalsnavas pagasts saimnieciski aktīvākais un dinamiskākais pagasts Madonas novadā. Pateicoties daudzveidīgiem dabas resursiem, novietojumam pie P37 Pļaviņas- Madona – Gulbene valsts autoceļa un saglabātai tehniskajai infrastruktūrai, Kalsnavas pagastā ir pamats daudzveidīgai lauku saimniekošanai – mežsaimniecībai, lauksaimniecībai, ražošanai un tūrismam.

Jaunkalsnava kā novada centrs nodrošina daudzveidīgu pakalpojumu pieejamību, attīsta sociālo infrastruktūru. Ciemu infrastruktūra un pakalpojumu pieejamība nodrošina dzīves veidu, kas tuvs pilsētas iespējām.

Prioritātes:

V- 879 Jāņukalns –Jaunkalsnava autoceļa asfaltēšana.

Jaunkalsnavas ciema ūdenssaimniecības un siltumsaimniecības projekti.

1.2. Plānojuma risinājuma apraksts un pamatojums

Teritorijas plānojuma grozījumu Nr.1 izstrādes mērķi:

1. Nostiprināt tiesisko pamatu Madonas novada Kalsnavas pagasta teritorijas ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai;
2. Nodrošināt telpisko piesaisti Madonas novada pašvaldības Kalsnavas pagasta administratīvās teritorijas attīstības mērķa - pievilcīga dzīves un uzņēmējdarbības vide Kalsnavas pagastā sasniegšanai;
3. Veicināt novada attīstības iespējas.

Kalsnavas pagasta Teritorijas plānojumā izmantoti principi, kurus plaši izmanto Eiropas valstu plānotāji un kas akceptēti izstrādājot LR tiesību un normatīvos aktus reģionālās attīstības un plānošanas jomās.

Ilgtspējīgas attīstības princips, kas paredz nodrošināt nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko un sociālo dzīvi, kuras izveides/pastāvēšanas pamats ir racionāla dabas, cilvēku un materiālo resursu un kultūras mantojuma saglabāšana un izmantošana.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Interēšu saskaņotības princips, kas paredz ikvienu teritorijas vai apdzīvotas vietas plānojumu izstrādāt saskaņā ar citiem teritorijas vai apdzīvotās vietas attīstības plāniem un programmām, kā arī līdzsvarojot/saskaņojot publiskās (valsts, pašvaldību, sabiedrības kā kopuma) un privātās intereses.

Šis princips prasa respektēt visu teritorijas izmantošanā un tās attīstībā iesaistīto pušu – valsts un pašvaldību institūciju, fizisku un juridisku personu – intereses.

Daudzveidības princips, kas paredz nodrošināt jebkurā apdzīvotā vietā dabas vides, kultūrvides, pakalpojumu un saimnieciskās darbības daudzveidību.

Daudzveidības veicināšanā vispirms ieinteresēta pašvaldība, jo daudzveidība ir viens no faktoriem, kas kādai teritorijai piesaista iedzīvotājus un investīcijas. Tai ir nozīme arī kā ilgtspējības veicinātājai.

Identitātes princips, kas paredz, ka katras teritorijas vai apdzīvotas vietas plānojumam jābalstās uz šīs vietas īpatnējiem apstākļiem un resursiem, jāveicina to izkopšana.

Nepārtrauktības un pēctecības princips, kas paredz iespēju, mainoties spēkā esoša plānojuma pamatojumam, grozīt šo plānojumu, saglabājot tās daļas, kuru pamatojums nav mainījies.

Šis princips attiecināms arī uz jau agrāk īstenotu plānojumu atsevišķu risinājumu iekļaušanu jaunos priekšlikumos.

Atklātības princips, kas paredz informēt vietējo sabiedrību par teritoriju/apdzīvoto vietu plānošanu un iesaistīt iedzīvotājus plānojuma koncepcijas izstrādāšanā un īstenošanā. Plaša un veiksmīga sabiedrības informēšana ne tikai nodrošina veiksmīgu plānojuma īstenošanu, bet arī veicina sabiedrības uzticēšanos vietējai varai, kas rada priekšnosacījumus abpusējai sadarbībai plānojuma īstenošanas procesā.

Ar Eiropas sociālā fonda atbalstu ir uzsākta visai Madonas novada teritorijai Attīstības programmas 2013.-2020.gadam un Teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam izstrāde. Šo attīstības plānošanas dokumentu izstrādes procesā tiek iekļauta prasība Vides pārskatu izstrādei abiem minētajiem dokumentiem. Vides pārskata darba uzdevumā paredzēts spēkā esošo plānošanas dokumentu monitorings, kuriem tas ir noteikts Vides pārraudzības valsts biroja izsniegtajos atzinumos.

02.06.2006.g. Vides pārraudzības valsts birojs pieņēma lēmumu nr.88-p par stratēģiskā IVN procedūras nepiemērošanu plānošanas dokumentam - Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumam 2006.-2018.gadam

Grozījumu izstrādes uzdevumi:

Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes gaitā izskatīt iespēju:

1. Aktualizēt Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006. – 2018.gadam II daļu „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus”, iekļaujot vēja ģeneratoru izbūves nosacījumus Kalsnavas pagasta teritorijā

Izstrādājot pagasta teritorijas plānojumu tika ievērotas LR normatīvo aktu prasības. Būtiskākās plānojuma izmaiņas saistītas ar iedzīvotāju interešu, t.sk. jaunu darba vietu radīšana un uzņēmēju mērķu realizāciju.

Pagasta zemes turpmākā izmantošana tiek plānota tā, lai, pirmkārt, zemes resursi tiktu izmantoti maksimāli efektīvi un, otrkārt, lai sniegtu kvalitatīvus sadzīves apstākļus pagasta iedzīvotājiem. Tiek ievēroti pagasta vispārējie attīstības mērķi un, iespēju robežās, ņemtas vērā pagasta iedzīvotāju vajadzības un vēlmes.

Kalsnavas pagasta Teritorijas plānojumā teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu papildinājumi tiek noteikti, ņemot vērā pašreizējo teritorijas izmantošanas veidu un esošo situāciju. Lai veicinātu kvalitatīvas vides sakārtošanu, plānojumā paredzēts, ka ar inženiertehnisko objektu brīvu plānošanu visās teritorijas atļautajās izmantošanās, tiks nodrošināta iedzīvotāju labklājības līmeņa celšanās. Nosakot tādu objektu kā vēja elektrostacijas būvniecība un derīgo izrakteņu teritorijas visās teritorijas atļautajās izmantošanās, kā obligāts priekšnoteikums ir - saskaņā ar Vides pārraudzības biroja lēmumu, ir veikts šo objektu ietekmes uz vidi novērtējums un ir ievērota tās procedūra jau pirms būvniecības procesa uzsākšanas. Tādējādi tiek nodrošināti kvalitatīvi vides apstākļi.

Būtiskākās Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos veiktās izmaiņas un pamatojums:

Papildināta un grozīta Pirmās nodaļas 1.1.punkts *Aizliegtā izmantošana*, izsakot to šādā tekstā:

1.1. Visās teritorijās atļautā un aizliegtā izmantošana

1.1.1. Visās teritorijās atļautās izmantošanas.

1) Jebkuru apbūves teritoriju, ievērojot apbūves noteikumus, atļauts izmantot ēku un citu būvju izvietošanai saskaņā ar attiecīgajā teritorijā atļautajām izmantošanām, kā arī:

- a) apstādījumu ierīkošanai, ja tie neierobežo satiksmes plūsmas redzamību uz autoceļiem vai ielām;
- b) inženiertīklu un inženierbūvju izvietošanai, ja to paredz teritorijas plānojums, detālpplānojums, inženiertehniskās apgādes shēma vai būvprojekts;
- c) ārpus ciemu teritorijām inženierbūvju – vēja elektrostaciju izvietošanai (būvniecībai), ievērojot normatīvo aktu un vides aizsardzības prasības;
- d) teritorijās ar atšķirīgām izmantošanas (atļautās izmantošanas) prasībām noteiktie kritēriji – minimālā jaunveidojamā zemes vienības platība un būvju maksimālais augstums nav attiecināms uz inženierbūvēm;

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

- e) vietās, kur nav iespējams nodrošināt pieslēgumu centralizētiem ūdensapgādes tīkliem, aku vietas izvēli un aizsargjoslu rādiuss jāsaskaņošanu ar Veselības inspekciju;
- f) teritorijās ārpus ciemiem – derīgo izrakteņu teritorijas izveidošana, ja ir veikta plānotās teritorijas ģeoloģiskā izpēte un, saskaņā ar Vides pārraudzības biroja lēmumu, ir veikts attiecīgās teritorijas ietekmes uz vidi novērtējums un ievērota tās procedūra pirms būvniecības procesa uzsākšanas.
- g) auto piebraukšanai, novietošanai un transportlīdzekļu stāvvietu ierīkošanai, ja tas nav pretrunā ar vides aizsardzības prasībām;
- h) vietējās nozīmes ielai, uzņēmuma ceļam, māju ceļam vai piebraucamajam ceļam (piebrauktuvēm);
- i) šo noteikumu izpratnē palīgizmantošanai, kas ir:
 - a. pakārtota galvenajai izmantošanai un papildina to;
 - b. izvietota tajā pašā zemes gabalā, kur galvenā izmantošana, ēka vai būve
 - c. neizmantojama cilvēku dzīvošanai, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi;
 - d. ne vairāk kā 30 % no galvenās izmantošanas platības.

1.1.2. Visās teritorijās aizliegtās izmantošanas.

- 1) Visā Kalsnavas pagasta teritorijā aizliegts:
 - a. izmantot teritoriju veidos, kas pārkāpj normatīvo aktu prasības;
 - b. ierīkot atkritumu izgāztuves, patvaļīgi izvietot un uzkrāt atkritumus;
 - c. aizliegts vākt un uzkrāt metāllūžņus, nolietotu tehniku (tostarp, automašīnas) un būvgružus, ja vien šim nolūkam izmantotā zeme nav projektēta un ierīkota to savākтуvei. Šī prasība neattiecas uz atkritumu savākšanu īpašās noteikta parauga atkritumu tvertnēs, kas ir ierīkotas saskaņā ar [1.18.punkta](#) prasībām;
 - d. izmantot teritorijas plānojumā atļautajām izmantošanām (arī palīgizmantošanām) kravas automašīnu, autobusu un vagonu korpusus vai to daļas;
 - e. kā dzīvojamās telpas izmantot ceļojumu treilerus, vagonus, saliekamas konstrukcijas, kas nav speciāli projektētas kā dzīvojamās ēkas vai telpas (arī ēdamtelpas un guļamtelpas) ilgstošai lietošanai (vairāk par 3 mēnešiem), izņemot būvlaukumus un tūristu izmitināšanai paredzētās teritorijas, kurās atļauts šāds izmantošanas veids;
 - f. turpināt izmantot ēkas vai būves, kas kļuvušas nelietojamas;
 - g. veidot karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai, ja tas nav paredzēts teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktajā kārtībā;
 - h. izmantot zemi, ēkas un būves, pirms nav novērsts esošais vides piesārņojums;
 - i. veikt būvniecību piesārņotā teritorijā.
- 2) Īpašniekiem, kuru ēkas ir kļuvušas nelietojamas, tās ir jāsaved kārtībā vai jānojauc. Būves nelietojamības statusu un tās atjaunošanas vai nojaukšanas termiņu nosaka būvvaldes izveidota komisija, izdarot slēdzienu. Ja ēka iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā vai ir vecāka par 50 gadiem, lēmumu par būves nojaukšanu ir jāsaskaņo ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju. Nojaukto ēku un citu būvju vietas pilnīgi jānotīra un jānolīdzina.

Papildināts un grozīts Pirmās nodaļas 1.17.punkta Prasības inženierkomunikācijām 1.17.1. apakšpunkts Vispārīgās prasības inženiertehniskai apgādei un 1.17.4. apakšpunkts Prasības elektrolīniju būvniecībai un uzturēšanai, izsakot tos šādā tekstā:

1.17. Prasības inženierkomunikācijām

1.17.1. Vispārīgās prasības inženiertehniskajai apgādei

- 1) Visās apbūves teritorijās nodrošina objektu inženiertehnisko apgādi.
- 2) Jaunas inženierkomunikācijas izvieto galvenokārt joslā starp ielu sarkanajām līnijām vai ceļa zemes nodalījuma joslas robežām inženierkomunikāciju koridoros. Gadījumos, kad ielu vai ceļu platums esošās apbūves dēļ ir nepietiekams, pieļaujama inženierkomunikāciju izvietošana joslā starp ielas sarkano līniju vai ceļa zemes nodalījuma joslas robežu un būvlaidi.
- 3) Inženierbūvju – torņu izbūve elektronisko sakaru nodrošināšanai nav pieļaujama ciemu teritorijās, izņemot gadījumu, ja Galvenos objektus inženiertehniskās apgādes nodrošināšanai tos izvieto darījumu, ražošanas un tehnisko objektu apbūves teritorijās saskaņā ar [2.3.1.punktu](#) vai kā publisko teritoriju palīgizmantošanu saskaņā ar [2.2.1.punktu](#) vai [2.2.2.punktu](#).
- 4) Inženierkomunikāciju būvniecības darbos ietilpst teritorijas sakārtošana un ceļa, ielas un ietves seguma, augsnes virskārtas un apstādījumu atjaunošana.
- 5) Būvniecību saskaņo attiecīgajās valsts institūcijās un Kalsnavas pagasta Madonas novada pašvaldības būvvaldē. Jaunu ārējo inženierkomunikāciju sistēmu projektēšanu vai esošo sistēmu rekonstrukciju veic atbilstoši Latvijas būvnormatīvu un vides aizsardzības, vides veselības un citu attiecīgās nozares normatīvo aktu prasībām.

1.17.4. Prasības elektrolīniju būvniecībai un uzturēšanai

- 1) Izbūvējot jaunas vai rekonstruējot vecās elektroapgādes sistēmas, līnijas pēc iespējas iebūvē pazemes kabeļlīnijās.
- 2) Izbūvējot jaunu vai rekonstruējot esošo ielu apgaismojuma tīklu, gaisvadu līnijas pēc iespējas nomaina pret pazemes kabeļiem.
- 3) Jaunu elektrolīniju izbūvi VAS "Latvenergo" veic pēc elektroenerģijas lietotāju pieprasījuma par elektroenerģijas jaudas ievērojamu paaugstināšanu un jauniem pieslēgumiem.
- 4) Projektējot un izbūvējot jaunas vēja elektrostacijas, jāievēro normatīvajos aktos noteiktās prasības drošības aizsargjoslu ap vēja elektrostacijām noteikšanai un aprobežojumus tajās:
 - a) aizsargjoslas ap vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 20 kilovatiem, nosaka, lai nodrošinātu cilvēku un vēja elektrostaciju tuvumā esošo objektu drošību vēja elektrostaciju ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā;
 - b) aizsargjoslas platums ap vēja elektrostacijām ir 1,5 reizes lielāks nekā vēja elektrostaciju maksimālais augstums;
 - c) Aizsargjoslās ap vēja elektrostacijām:
 - (1) aizliegts būvēt jaunas dzīvojamās mājas vai esošās ēkas rekonstruēt par dzīvojamām mājām;
 - (2) aizliegts būvēt jaunas ēkas un būves, kas var traucēt vēja elektrostacijas darbību, vai esošās ēkas rekonstruēt tā, ka tās traucē vēja elektrostacijas darbību;

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

- (3) aizliegts atvērt izglītības iestādes, ierīkot spēļu laukumus un atpūtas zonas;
 - (4) aizliegts rīkot publiskus pasākumus;
 - (5) aizliegts izvietot degvielas uzpildes stacijas, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu glabātavas.
- 5) Zemes īpašniekiem ir jāievēro aprobežojumi ekspluatācijas aizsargjoslās gar elektrolīnijām saskaņā ar normatīvajiem aktiem:
- a) Ekspluatācijas aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem:
- (1) ~~ciemu teritorijās:~~
 - 1. ~~gar gaisvadu līnijām līdz 20kV — 2,5 m no līnijas ass;~~
 - 2. ~~gar gaisvadu līnijām no 20kV līdz 110 kV — 4 m no līnijas ass~~
 - 3. ~~gar kabeļiem — 1 m no līnijas ass.~~
 - (2) ~~lauku teritorijā:~~
 - 1. ~~gar gaisvadu līnijām līdz 20kV — 6,5 m no līnijas ass;~~
 - 2. ~~gar gaisvadu līnijām no 20kV līdz 110 kV — 20 m no līnijas ass;~~
 - 3. ~~gar kabeļiem — 1 m no līnijas ass.~~
- (3) 20kV elektrolīnijas trase mežu zemēs ir noteikta 13 metru platā joslā, kas ir vienāda ar aizsargjoslas platumu ārpus pilsētām, ciemiem, kā arī pilsētu lauku teritorijās. 20kV elektrolīnijas aizsargjosla pilsētās un ciemos ir 2,5 metru attālumā no līnijas ass.
- (4) 0,4 kV elektrolīnijas trase mežu zemēs ir noteikta 5 metru platā joslā, bet 0,4 kV elektrolīnijas ārpus pilsētām, ciemiem, kā arī lauku teritorijās 6,5 metru attālumā no līnijas ass. 0,4 kV elektrolīnijas aizsargjosla pilsētās un ciemos ir 2,5 metru attālumā no līnijas ass
- (5) Aizsargjosla gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām 1 metra attālumā no kabeļu līnijas ass. Aizsargjosla gar elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem, transformatoru apakšstacijām ir noteikta 1 metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk ārpusē izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai grīdas virsmas
- b) Ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem, transformatoru apakšstacijām visā pašvaldības teritorijā tiek noteikta aizsargjosla 1 metra attālumā katrā pusē no šo iekārtu nožogojuma vai to visvairāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai grīdas virsmas.

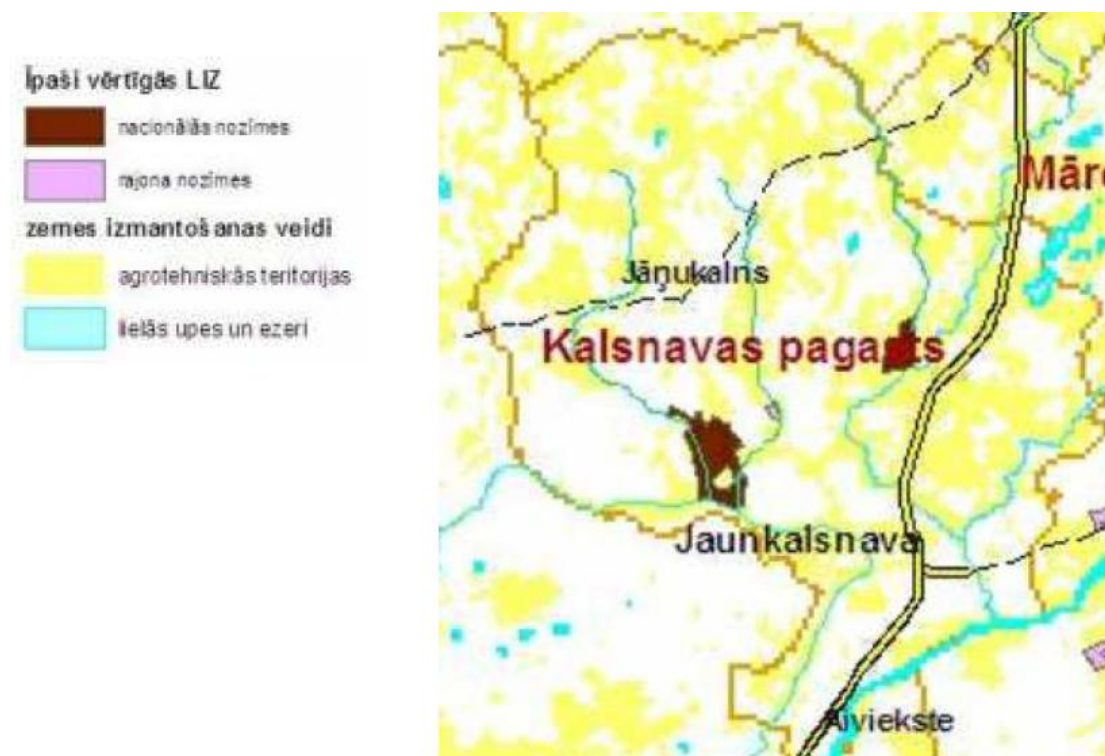
Teritorijas plānojuma grozījumi Nr.1 papildinot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus nodrošina iespēju piesaistīt teritorijai jaunus investorus, uzņēmējus, kas var būt nozīmīgi jaunu darba vietu izveidošanā Kalsnavas pagastā Madonas novadā. Tādējādi tiktu samazināts esošais bezdarbs un veicināta jauna darbaspēka/iedzīvotāju piesaiste Madonas novadā.

2. Plānošanas konteksts

2.1. Nacionālais līmenis

Zemes auglība Kalsnavas pagastā tiek vērtēta vidēji 32 ballēs¹, nepastāv vienlaidus zemes platības, lielākas par 50 ha. Tomēr bijušajā Madonas rajona teritorijas plānojumā norādīta 258,2 ha liea platība kā nacionālas nozīmes īpaši vērtīgās LIZ, kas atrodas pie Jāņukalna un Veckalsnavas (ierobežojumus izmantošanai skat. 2.3.1.nodaļa).

2.attēls. Nacionālās nozīmes LIZ Kalsnavas pagastā

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums:

- Nacionālās nozīmes lauksaimniecības zemes, kas iekļautas Madonas rajona teritorijas plānojumā, precizētas pagasta teritorijas plānojumā (apzīmējums „Īpaši vērtīgās LIZ”), teritorijas un nosacījumi pārskatīti un, salīdzinājumā ar Madonas rajona teritorijas plānojumā noteikto, atviegloti ierobežojumi to izmantošanai (skat.2.3.1.nodaļu).
- Maz iespējams, ka citas nacionālā plānojuma daļas varētu skart Kalsnavas pagastu, līdz ar to pie nacionālā plānojuma stāšanās spēkā, Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumu nebūs jāpārskata.

¹ Informācija no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas par teritoriālo vienību vidējo svērtu lauksaimniecībā izmantojamās zemes kvalitatīvo novērtējumu (2008.gada 5.marts)

2.2. Reģiona līmenis

Kalsnavas pagasts atrodas Madonas rajona un arī Vidzemes plānošanas reģiona malā. Tādēļ, Kalsnavas pagasta attīstība saistīta gan ar Vidzemes plānošanas reģiona teritoriju, gan ar Zemgales reģionā ietilpstošajām pilsētām - Pļaviņām, Jēkabpili, Aizkraukli. Atrāšanos divu plānošanas reģionu ietekmes teritorijā apliecina arī tas, ka Vidzemes telpiskajā struktūrā Kalsnavas pagasta teritorijai netiek uzsvērtā kāda īpaša loma.

Vidzemes plānošanas Reģiona telpiskās struktūras plāns

3.attēls. Reģiona teritorijas plānojuma
plānota izmantošana²

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumā detalizētas Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumavādlīnijas balstoties uz reģiona teritorijas plānojuma 2006.gada aprīlī izstrādāto redakciju. Jāpieņem, ka Vidzemes reģionā Kalsnavas pagasts neiekļaujas ar kādu noteiktu teritorijas izmantošanu.

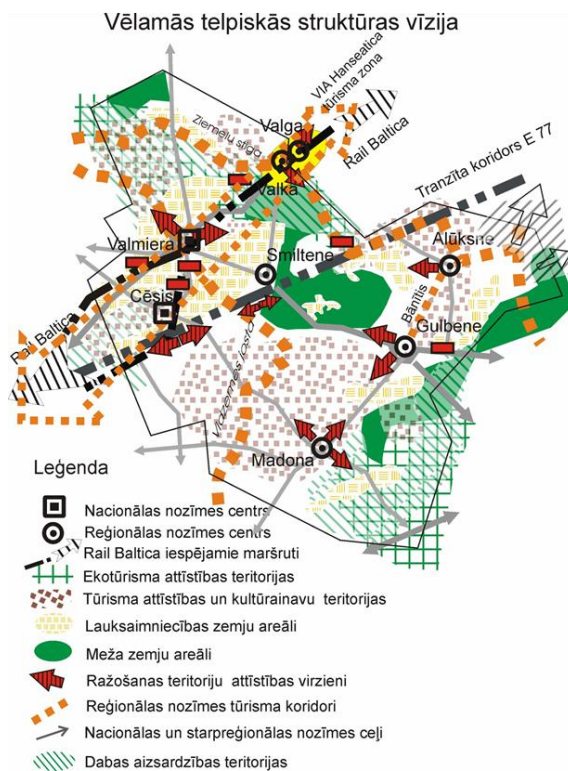
Kalsnavas pagasts atrodas arī savrupi no pilsētām, līdz ar to lielāka nozīme ir Aiviekstes un Jaunkalsnavas ciemiem kā pakalpojumu saņemšanas vietām. Vidzemes reģiona plānā tikai Jaunkalsnava ir atzīmēta kā vietējas nozīmes centrs – lauku teritoriju atbalsta centrs, kas iekļaujas Dienvidu urbānajā tīklā kopā ar reģiona nozīmes pil-sētām Madonu, Gulbeni un Alūksni. Kalsnavas pagastam tuvākā Vidzemes reģiona pilsēta ir Madona, ar to saista labas kvalitātes valsts autoceļš. Tomēr attālums ir pārāk liels, lai iedzīvotāji regulāri brauktu pēc pakalpojumiem, uz darbu.

Nepieciešamību braukt uz Madonu nosaka tur esošās valsts institūciju teritoriālās iestādes. Pļaviņas, Kalsnavas pagastam tuvākā pilsēta Rīgas virzienā, ir Zemgales reģiona pilsēta un atbilst vietēja līmeņa attīstības centram. Pļaviņas ir darba vietas un pakalpojumi, lai arī atbilstoši Pļaviņu mērogam – ierobežoti.

Reģiona plānojumā autoceļš P37 Pļaviņas-Madona-Gulbene ir noteikts kā reģionālas un nacionālas nozīmes autoceļš, pa kuru plānots arī starptautiskas nozīmes velomaršruts. Reģionālas nozīmes ceļiem izvirzītās prasības ir:

Nepieciešama ceļu seguma kvalitātes uzlabošana, melno segumu izbūve, taču reizē ar satiksmes drošības paaugstināšanu ir jāsauglabā ceļu ainavas identitāte,

Ceļu tuvumā nepieciešama tūrisma infrastruktūras attīstība (stāvvietas, skatu vietas, takas, norādes, u.t.t.).

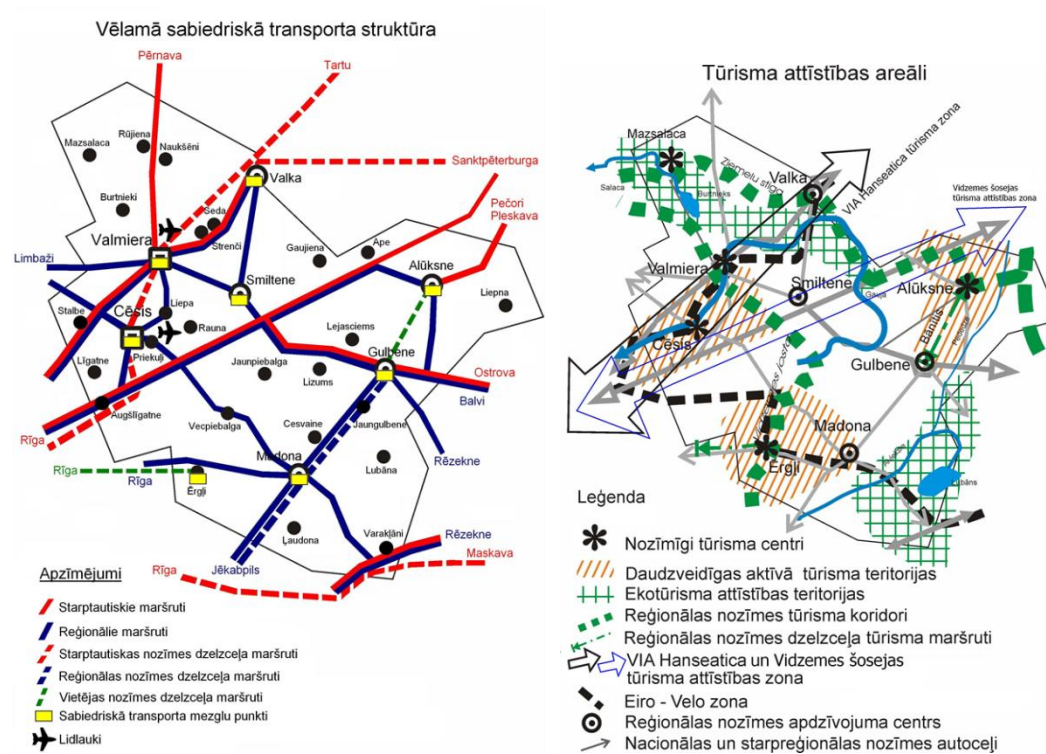

4.attēls. Sabiedriskā transporta attīstība

5.attēls. Eiro velo maršruts cauri
Kalsnavas pagastam

² Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027. Telpiskās attīstības perspektīva.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

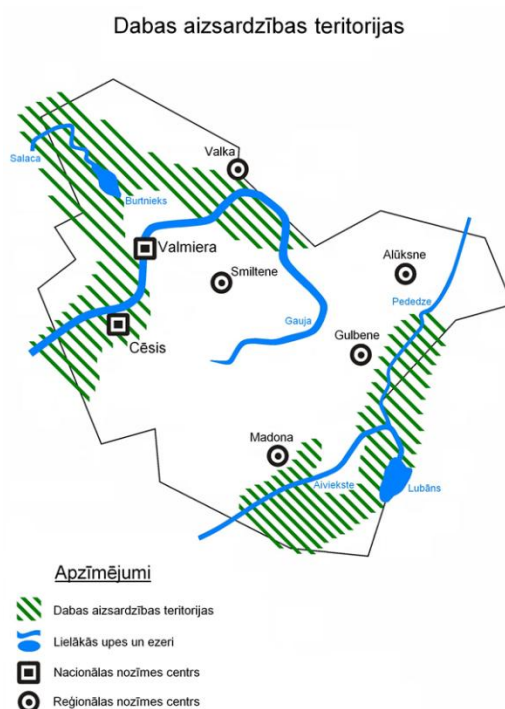
Sabiedriskajā transportā svarīga savstarpēja reģionālas nozīmes centru tieša sasaiste (pamatā rītā – vakarā, darba un izglītības pieejamībai). Kalsnavas pagastā izmanto vietējo pasažieru pārvadājumu sabiedrisko transportu, kas kursē starp Pļaviņām un Madonu.

Kalsnavas pagastu šķērso dzelzceļa līnija Pļaviņas - Gulbene, kas reģiona teritorijas plānojumā ir dzelzceļa līnija reģiona nozīmes pārvadājumiem.

6.attēls. Nozīmīgas dabas teritorijas Vidzemes reģionā

Reģiona teritorijas plānojums uzsver fiziskās sistēmas elementu- augsnes, reljefa, upju, mitraju, mežu un citu resursu saglabāšanas nozīmi. Reģiona fiziski ģeogrāfiskā sistēma ir ekoloģiskas struktūras balsts, kas nodrošina labvēlīgus apstākļus lauksaimniecības, mežsaimniecības, ainavas un apdzīvojuma funkcionēšanai. Reģiona teritorijas plānojuma mērķis ir saglabāt vizuāli izteiksmīgas un savdabīgas ainavas, kas veido reģiona identitāti.

Gar Kalsnavas pagasta robežu tek Aiviekstes upe, tādēļ Kalsnavas pagasts iekļaujas Vidzemes reģiona nozīmīgā ekoloģiskajā ainavu teritorijā.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Vidzemes reģiona teritorijas plānojumā minē tās teritorijas un objekti Kalsnavas pagastā netiek plānoti no jauna, plānojums tās uzsver. Prasības teritoriju izmantošanai iekļautas attiecīgajās plānojuma sadaļās.

2.3. Rajona līmenis**2.3.1. Madonas rajona teritorijas plānojums**

Madonas rajona teritorijas plānojums tika apstiprināts 28.10.2003³.

Madonas rajona plānojums vairākās sfērās ietver prasības vietējam līmenim, kas jāņem vērā arī Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumā:

Madonas rajona teritorijas plānojuma vadlīnijas	Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums
Vietējā līmeņa centri - Jaunkalsnava un Aiviekste, zemākā līmeņa centrs – Veckalsnava (attēls, Apdzīvoto centru līmeņi"). Teritorijas plānojuma 3.4.2.nodaļā „Ciemu apbūves teritorijas” minēti Aiviekstes un Jaunkalsnavas ciemi.	Plānojumā Aiviekstes, Jaunkalsnavas un Jāņukalnam noteikts ciema statuss un teritorija (robeža) Jāņukalnā, kā pagasta nomaļā vietā tiek organizēti atsevišķi sociālie pakalpojumi (Kultūras nama filiāle, pagasta darbinieku izbraukuma pieņemšanas, sabiedriskais transports), turpretī Veckalsnavai, kur ir labāka satiksme ar Jaunkalsnavu pa Pļaviņas – Madona ceļu, kā pakalpojumu centrs ir zaudējis nozīmi.
Madonas rajona plānojumā par nacionālas nozīmes lauksaimniecībā izmantojamām zemēm tiek noteiktas tās zemes, kuru vērtība ir 50 balles vai lielāka, neņemot vērā īpašumu robežas, pārsniedzot 50 ha. Pie nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemēm rajonā tiek nosaukti arī 258,2 ha Kalsnavas pagastā. Attiecībā uz šīm teritorijām rajona plānojums izvirza sekojošas prasības: • Aizliegts pārveidot citos zemes izmantošanas veidos, vai to atļaut tikai ar ikreizēju RAPLM atļauju MK noteikumos „Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijas nosacījumi un zemes transformācijas atļauju izsniegšanas kārtība”; • Pie pārdošanas, pirkuma	Atbilstoši Madonas rajona teritorijas plānojumā norādītajam, Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumā precizēta auglīgāko LIZ atrašanās pie Jāņukalna un Veckalsnavas. Izdalīts atsevišķs zonējums „Īpaši vērtīgās LIZ”. Tā kā zemes auglība Kalsnavas pagastā - vidēji 32 balles un nepastāv vienlaidus zemes platības, lielākas par 50 ha, Kalsnavas pagasta plānojumā samazināti Madonas rajona plānojumā noteiktie ierobežojumi. Īpaši vērtīgajās LIZ noteikta minimālā jaunas zemes vienības platība ne mazāka kā 5 ha; transformācija paredzēta saskaņā ar 2006.gada 14.februāra noteikumi Nr 142 “Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām”.

³ Madonas rajona padomes 28.10.2003 lēmums „Par Madonas rajona teritorijas plānojuma apstiprināšanu un plānoto pasākumu pabeigšanu”

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

tiesības piešķirtas pierobežniekiem, kuru īpašumā jau ir nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemes; •Veidojot jaunus īpašumus, tos nedrīkst sadalīt mazāk kā 50 ha.	
Madonas rajona plānojumā par rajona nozīmes lauksaimniecībā izmantojamām zemēm tiek noteiktas tās zemes, kuru vērtība ir 50 balles vai lielāka, neņemot vērā īpašumu robežas, nepārsniedzot 50 ha. Pie rajona nozīmes lauksaimniecības zemēm rajonā tiek nosaukti arī 258,2 ha Kalsnavas pagastā. Rajona nozīmes LIZ saglabājamās un izmantojamās visa veida lauksaimnieciskās ražošanas vajadzībām.	Skat. iepriekš.
Madonas rajona plānojums nosaka noteikt vietējos plānojumos īpaši aizsargājamās meža iecirkņus un meža biotopus, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un vietējās nozīmes aizsargājamās parkus un parku stādījumus. Šīm teritorijām pie transformēšanas, nepieciešamas saskaņojums ar ZM. Aizliegta augsnes apstrāde meža laucēs un meža sēšana un stādīšana tajās, izņemot medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces.	Paskaidrojuma raksta 4.7.nodaļā sniegta informācija par mežiem ar aizsardzības pazīmēm, saskaņā ar VMD Madonas virsmežniecības datiem. Plānojumā netiek izvirzīta prasība saskaņot ar ZM; transformāciju veic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā (MK 28.09.2004 noteikumi Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi”). Plānojumā netiek uzsvērtā šī prasība. Meža apsaimniekošana veicama saskaņā ar meža apsaimniekošanas plāniem un normatīvajiem aktiem.
Pie uguns apdraudētām teritorijām noteikti 15,8 ha Kalsnavas mežniecībā (teritorijas plānojuma 3.7.nodaļa).	Teritorijas ir norādītas grafiskajā daļā. Saimnieciskās darbības ierobežojumus nosaka normatīvie akti. Sīkāk skat. 4.7.nodaļu Meži.
Visas degvielas uzpildes stacijas un Kalsnavas spirta rūpnīca noteikti kā paaugstinātas bīstamības objekti.	Degvielas uzpildes stacijā ap pazemes tvertni un Kalsnavas spirta rūpnīcai plānojumā netiek noteikta drošības aizsargjosla, aizsargjosla iekļauta uz6ē mumu teritorijās.
Rajona ceļu attīstības programma 2003-2015 paredz asfaltbetona seguma ieklāšanu 13 kilometrus uz P82 Jaunkalsnava – Lubāna. Vietējām pašvaldībām jāizstrādā ceļu aizsargjoslu kopšanas, ciršanas un apstādīšanas saistošie noteikumi.	Kalsnavas pagastam nozīmīgāka ir valsts 2.šķiras autoceļa V-879 Jāņukalns – Jaunkalsnava autoceļa asfaltēšana. Plānojums precizē un grafiski attēlo aizsargjoslas ap valsts un pašvaldību ceļiem, kuru teritorijās visi darbi jāaskaņo ar Latvijas valsts ceļi Madonas nodaļu. Apbūves noteikumos noteikti ierobežojumi pašvaldību ceļu aizsargjoslās.
Rajona plānojumā izvirzītas virkne prasības elektroapgādei:	Elektrisko tīklu un iekārtu izbūvi veic AS „Latvenergo” saskaņā ar nozares

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

• Ar televadību aprīkotu, ātrdarbīgu komutāciju aparātu uzstādīšana tīklos; • Elektroiekārtu uzstādīšana, kas neprasa ekspluatācijas izdevumus un apkalpošanu; • Pārvietot esošās brīvgausa transformatoru apakšstacijas jaunizveidotajiem slodžu centriem, tādējādi ļaujot samazināt elektrotīklu tehniskos zudumus; • Palielināt 20 kV līniju garuma attiecību pret 0,4 kV līnijām līdz 1/1,2 – 1.0, būvējot jaunas TA iespējami lielākajām slodzēm; • Ciemata centru GVL nomaina ar apakšzemes kabeļu līnijām. Parkos un apstādījumu zonās, kur nav iespējams izveidot apakšzemes kabeļu līnijas, montēt piekarkabeļa AMKA līnijas; • Jaunu transformatoru ar minimāliem zudumiem uzstādīšana tīklos; Svarīgu 20 kV GVL nomaina ar izolētā SAX (PAS) līnijām meža zonās un pilsētu parkos.	normatīviem. Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumā 10 000 mēroga kartē grafiski attēlotas 20kV līnijas ar 50 000 mēroga precizitāti un noteiktas aizsargjoslas. Aiviekstes HES iekļauta kā ražošanas teritorija.
Sabiedriskā transporta jomā plānojums izvirza: Saglabāt maršrutus, kas savieno pagasta centrus ar Madonu un noteikt minimālo satiksmes intensitāti; Nodrošināt esošos tālsatiksmes maršrutus; Saglabāt pasažieru pārvadājumus dzelzceļa posmā Rīga – Gulbene.	Kalsnavas pagasta plānojumā netiek izvirzītas prasības sabiedriskajam transportam, bet - satiksmes infrastruktūras objektu būvniecībai. Pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu notiek saskaņā ar „Latvijas dzelzceļš” plāniem.
Kalsnavas pagasts neiekļaujas Vidzemes reģiona ainavu telpā.	

Madonas rajona teritorijas plānojuma tehniskās infrastruktūras karte neprecīzi atspoguļo situāciju Kalsnavas pagastā (kapsētas, dzīvnieku kapsētas, NAI, skat 7.attēlu); 10.2 un 10.3.nodaļās dota informācija atbilstoši 2006.gada situācijai Kalsnavas pagastā.

7.attēls. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kapsētas Madonas rajona teritorijas plānojumā, 2003.g.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

2.4. Apkārtējās teritorijas

Madonas novada Kalsnavas pagasts robežojas ar sekojošiem pagastiem:

Madonas novadā - Bērzaunes pagasts, Mārcienas pagasts, Ļaudonas pagasts;

Pļaviņu novadā - Aiviekstes pagasts, Vietalvas pagasts;

Krustpils novadā - Variešu pagasts.

2.5. Vietējais līmenis - Attīstības plānošanas dokumenti

1999.gadā Madonas rajona padome sadarbībā ar Kalsnavas pagasta padomes speciālistiem izstrādāja „Kalsnavas pagasta sociālās attīstības projektu”. Dokuments ietver ziņas par pagasta teritorijas kopējo raksturojumu, dabas resursiem, ekonomisko situāciju, sociālo pakalpojumu nodrošinājumu. Sociāli ekonomiskās attīstības projekta uzdevums bija izvērtēt arī Bērzaunes, Ļaudonas un Mārcienas un Kalsnavas apvienošanās iespējas, līdz ar to Kalsnavas pagasta rādītāji un to izvērtējums doti kopā ar Bērzaunes, Ļaudonas un Mārcienas pagastu rādītājiem; dokumenta beigās izvērtējot kopīgas pašvaldības izveides priekšrocības un nepieciešamās darbības. „Kalsnavas pagasta attīstības perspektīvas” ir Kalsnavas pagasta attīstības programma, kas, kur tas bija iespējams, izmantota arī teritorijas plānojuma datiem. Plānojumā pēc iespējas aktualizēta projektā minētā informācija un dati, aktualizēti izvirzītie mērķi un izstrādāta telpiskā vīzija.

1999.gadā formulētā Kalsnavas pagasta attīstības vīzija:

Kalsnavas pagasts ir savdabīga, ekonomiski patstāvīga pašvaldības teritorija, kurā dzīvo un strādā profesionāli, izglītoti ar pašiniciatīvu apveltīti iedzīvotāji.

Stabila lauksaimniecība, saglabājot Latvijas tradicionālo apdzīvojamu viensētas, ar jaunāko tehnoloģiju aprīkoti lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumi, ir pagasta iedzīvotāju darba vietu un labklājības nodrošinājums.

Mežsaimniecības, kokaudzētavu un meža selekcijas zinātniskais potenciālais nosaka pagasta identitāti reģionā, Latvijā un Eiropā.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Sakārtota pagasta infrastruktūra, tūrā vide, dekoratīvais apdzīvoto vietu apzaļumojuma veids ar Aiviekstes HES, lauksaimniecības pārstrādes uzņēmumu rūpniecisko objektu un amatnieku darbnīcu sakoptību ir izveidojusi Kalsnavas pagastu par nozīmīgu tūrisma apskates centru.

Īstenojoties savstarpējai sadarbībai starp iedzīvotājiem, uzņēmumiem un pašvaldībām, rodas arvien jaunas iespējas visa veida resursu mērķtiecīgā izmantošanā un atjaunošanā Kalsnavas pagastā, Vidusdaugavas plānošanas reģiona teritorijā, Latvijā un Eiropā.

Projekts	Mērķis	Rezultāts
1. Ceļa "Ļaudona- Mārciena-Sauleskalns- Bērzaune" izbūves nobeigšana	Ceļa infrastruktūras uzlabošana starp 4 sadarbības pagastiem	Aktīva apkārtējo saimniecību piesaiste 4 pagastu attīstības un sadarbības asij Ļaudona-Mārciena-Bērzaune
2. Ceļa „Jaunkalsnava-Jāņukalns” kapitālais remonts. T.p. "Bērzaune-Jāņukalns-Vietalva" rajona robežās.	Ceļu infrastruktūras uzlabošana starp Kalsnavas pagasta lielākajām apdzīvotajām vietām	Apdzīvotā vietas "Jāņukalns" straujāka attīstība
3. Ceļa „Jaunkalsnava - Lubāna” rekonstrukcija posmā Ļaudona-Jaunkalsnava	Izeja uz autoceļu P-37. Projekta „Zaļā Aiviekste” realizācija	Uzlabosies pašvaldību sadarbības apvienība „Zaļās Aiviekstes” teritorijas ceļu infrastruktūra
4. Četru pagastu sadarbība un kooperācija pagastu ceļu uzturēšanā	Sekmēt 4 pašvaldību ceļu uzturēšanas rentabilitāti.	Samazināsies ceļu uzturēšanas izmaksas. Uzlabosies ceļu tehnikas izmantošana.
5. Ceļa „Jēkabpils-Ļaudona-Madona” rekonstrukcija	Atdzīvināt saimniecisko rosību ceļam piegulošajās teritorijās	Uzlabosies satiksmes iespējas starp Madonu un Jēkabpili. Pieaugs saimnieciskā aktivitāte Ceļam piegulošajās teritorijās
6. Ceļu aprīkojuma sakārtošana	Kustības drošības palielināšana	Kustības drošības palielināšana
7. Apdzīvoto vietu ielu labiekārtošana	Uzlabot kopējo kustības drošību	Gājēju kustības drošība
8. Telefona centrāļu un telefona tīkla modernizācija	Telefona sakaru kvalitātes uzlabošana	Uzlabosies vietējo un pārrobežu telefonu sakari
9. Mobilo telefonu uztveramības lauka paplašināšana	Mobilā telefona pakalpojumu pieejamība visā teritorijā	Būs rasta iespēja lietot mobilo telefonu arī Mārcienā, Ļaudonā. Uzlabosies sakaru kvalitāte Kalsnavā un Bērzaunē.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

10. Kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu renovācija Jaunkalsnavā, Bērzaunē, Sauleskalnā, Mārcienā, Ļaudonā	Kanalizācijas notekūdens attīrīšanas kvalitātes uzlabošana	Vides piesārņojuma samazināšana
11. Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas notekūdeņu maģistrālo tīklu sakārtošana	Samazināt ūdens zuduma tīklos, uzlabot notekūdeņu kanalizēšanu	Samazināsies ūdens piegādes pašizmaksa. Mazināsies vides piesārņojums
12. Privatizētās komunālās apbūves uzturēšana un remonts Piedalīšanās sadzīves atkritumu saimniecības projekta priekšizpētē kopā ar Jēkabpils rajona pašvaldībām	Privatizēti daudzdzīvokļu māju racionālas uzturēšanas un remonta nodrošinājums Noskaidrot sadzīves atkritumu poligonu būvvieta ar nolūku aptvert iespējami lielu apkopes reģionu	Tiks nodrošināti un uzlabosies dzīves apstākļi privatizētajās daudzdzīvokļu mājās Vides piesārņojuma samazināšana. Sadzīves atkritumu savākšanas modernizācija, pārstrādes organizācija
13. Jaunu uzņēmumu veidošanās	Uzņēmējdarbības attīstība	mazo ģimenes uzņēmumu veidošana, kafejnīcas, viesu mājas, aktīvās atpūtas pakalpojumi, netradicionālā lauksaimniecība bezdarbnieku skaita samazināšanās
14. Lauku sētu attīstība tūrisma pakalpojumiem	pašiniciatīvas veicināšana lauku iedzīvotāju nodarbinātība	apmācīti tūrisma speciālisti; lauku vides sakopšana latvisko tradīciju un kultūrmantojuma izkopšana un pārmantojamība
15. Tūrisma informācijas centra tīkla izveidošana Jaunkalsnavā, Bērzaunē, Mārcienā, Ļaudonā	-efektīvs tūrisma produkta piedāvājums	- tūrisma informācijas sagatavošana un izplatīšana -iekļaušanās kopējā (tūrisma punktu) tīklā
16. Graudu kaltes atjaunošana „Apšuriņķi” Kalsnavas pagastā	-nodrošināt graudu pirmapstrādi	-pakalpojumu sniegšana Kalsnavas pagasta iedzīvotājiem
17. Kokapstrādes ceha celtniecība Jaunkalsnavā	-nodrošināt meža materiālu pārstrādi	- iegūti kvalitatīvi zāgmateriāli
18. Tehnoloģisko iekārtu modernizācija Veckalsnavas piensaimnieku biedrībā	-nodrošināt kvalitatīvu siera ražošanu	-piena pārstrādes gala produkta- siera ražošanu
19. Spirta rektifikāta ražošanas paplašināšana Jaunkalsnavā	-dod iespēju zemniekiem realizēt graudus	-konkurētspējīgas produkcijas ražošana
20. Aiviekstes HES modernizācija	- veikt tehnoloģijas uzlabošanu	-elektroenerģijas ražošana

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

21. Lauksaimniecības tehnikas iegāde un tehnoloģijas pilnveidošana	- veikt amortizējušās tehnikas nomaiņu ar jaunu	- kvalitatīvu zemes apstrādes pakalpojumu sniegšanas pagasta iedzīvotājiem
22. Koksnes atkritumu pārstrāde Kooģenerācijas stacija Bērzaunē	- kokapstrādes atlikumu efektīva izmantošana	- vides pozitīva sakārtošana - siltuma enerģijas ražošana
23. Mācību iestāžu siltināšana rekonstrukcija	-energoresursu taupība	- ekspluatācijas izmaksu samazināšanās
24. Pieaugušo izglītība, pārkvalificēšana, kvalifikācijas celšana	Pilnveidot iedzīvotāju profesionālās iemaņas	kvalificēts darbaspēks uzņēmējiem kvalitatīva produkcija un pakalpojums

3. Kalsnavas pagasta vispārīgs raksturojums

3.1. Kalsnavas pagasta portrets

Teritorija	Teritorijas kopējā platība ir 147,15 km ²
Iedzīvotāju skaits	1951 iedz.
Ģeogrāfiskie apstākļi un novietojums	Madonas rajona Kalsnavas pagasts Latvijas vidusdaļā, vairāk uz austrumiem, Vidzemes augstienes Vestienas pauguraines dienvidaustrumu nogāzē un daļēji Austrumlatvijas zemienē. Absolūtās augstuma atzīmes no 239 m (Lidneskalns pagasta Ziemeļaustrumu stūrī) līdz 75m (pie Aiviekstes upes) virs jūras līmeņa (abs.). Novietojums pie Aiviekstes upes, Gulbene – Pļaviņa autoceļa un dzelzceļa, 20 km attālumā līdz nākotnes lielākajai Latvijas Rietumu – Austrumu tranzīta maģistrālei.
Zemes dzīvības resursi	6 smilts, grants atradnes, no kurām lielākā ir Jāņukalna perspektīvais laukums (2800 ha). No šīm atradnēm tikai Aronas un Kalsnavas atradnes tiek izmantotas.
Dabas vērtības	Aiviekstes upe, Vesetas, Aronas, Bērzaunes, Talejas, Savītes, Antonīcas un citas mazās upes.
Kultūrvēsturiskais mantojums	Septiņi valsts aizsardzībā esoši kultūras pieminekļi, kas visi ir arheoloģijas pieminekļi. To vidū pieci ir valsts nozīmes un divi vietējas nozīmes pieminekļi.
Iedzīvotāju vecumstruktūra	Kalsnavas pagastā dzīvo 1951 iedzīvotāji. No tiem līdz darbības vecumam ir 238 jeb 12,20%, darbības vecumā – 1312 jeb 67,45% un virs darbības vecuma – 401 jeb 20,55%. Bērni vecumā no 0-6 gadiem ir 79. 1807 jeb 92,62% Kalsnavas pagasta iedzīvotāju ir latvieši.
Uzņēmumi	VAS „Latvenergo” Ziemeļaustrumu elektriskie tīkli; VAS „Latvijas valsts meži”; Valsts mežu dienesta Mežu pētīšanas stacija; Kalsnavas arboretums

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	Kalsnavas mežniecība; SIA „Kalsnavas miesnieks”; SIA „Biodegviela”- spirta ražošana; Virkne spēcīgu zemnieku saimniecību
Nodrošinājums ar inženierkomunikācijām	Dzelzceļa līnijas Pļaviņas – Gulbene un Jaunkalsnava – Veseta, kuros kursē kravas un viens pasažieru vilciens. 110 kV elektrolīnija, kas iziet no Aviekstes HES, praktiski neskar Kalsnavas pagastu, pagastā ir 20 kV līnijas. Lattelecom sakaru līnijas.
Ceļu tīkls	Galvenie autoceļi ir valsts 1.šķiras autoceļi P37 Pļaviņas-Madona-Gulbene un P-82 Jaunkalsnava –Lubāna (pēdējais ar grants segumu). Pagastu šķērso četri 2.šķiras valsts autoceļi.
Sociālās infrastruktūras nodrošinājums	Kalsnavas pamatskola (9 klases, bērnu skaits 148), Kalsnavas bērnudārzs ar filiāli Aiviekstes ciemā. Kalsnavas bibliotēka; Kalsnavas tautas nams (projektētais vietu skaits 120), ar filiāli Jāņukalnā (120 vietas). Kalsnavas pagasta padomes ēkā ir zāle ar 200 vietām. Aiviekstē ir estrāde Ozolsalā. Viena ģimenes ārsta prakse, aptieka.
Pašvaldības ekonomiskās situācija pirms pašvaldību reorganizācijas	Kalsnavas pagasts ir viena no retajām pašvaldībām, kas ilgstoši maksāja dotācijas Pašvaldību izlīdzināšanas fondā, kopš 2005.gada nemaksā un nesaņem dotācijas no PFIF. Pašvaldību salīdzinošajā rangā, ko veidoja, lai izvērtētu, vai atbalstāmā statusu piešķirt, Kalsnavas pagasts ierindojas 98.vietā, kas ir otrais labākais rādītājs Madonas rajonā aiz Lazdonas pagasta, kas atrodas cieši pie Madonas pilsētas. Kalsnavas pagastam, tāpat kā visiem Madonas rajona pagastiem, ir īpaši atbalstāmas teritorijas statuss, kas dod iespēju saņemt finansējumu no reģionālās attīstības atbalsta programmām.
Īpašās iezīmes	Attīstīta mežsaimniecība (kokaugu selekcija, kokaudzētavas). Attīstīta ražošana; Attīstīta lauksaimniecība; Divi stipri centri – Jaunkalsnava un Aiviekste; Aiviekstes upe un sazarots nelielo upju tīkls (Taleja, Veseta un citas), Kalsnavas ezers; Aviekstes HES; Dzelzceļa infrastruktūra un novietojums pie valsts autoceļa Pļaviņas – Gulbene, 20 km attālumā līdz nākotnes lielākajai Latvijas Rietumu – Austrumu tranzīta maģistrālei.

3.2 Teritorijas vēsturiskā attīstība

Kalsnavas novada nosaukums vēsturiskajos izziņas avotos sastopams no 12.-13. gadsimta. Kalsnava pastāvējusi jau 1354. gadā. Kalsnavas novads bijis gan Rīgas bīskapa Alberta, gan zviedru, gan krievu valdījumā. Ilgāku laiku te saimniekojusi fon Kāleni dzimta un fon Brimmeri. Veckalsnavas muiža ietilpst Bērzaunes baznīcas

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

novadā, kura īpašnieki ir Tīzenhauzenu dzimta. 1866. gadā Veckalsnava pāriet Marijas fon Brimmeres īpašumā. Savukārt, Jaunkalsnavas īpašnieks Pauls Reinholds fon Renenhamfs 1794. gadā īpašumu pārdod Heinriham Jozefam fon Kālenam. Pie Jaunkalsnavas muižas pieder pusmuiža- Kalna muiža.

Latvijas pirmās neatkarības gados Kalsnavas pagastā strādāja vairāki rūpnieciskie uzņēmumi: Aroniešu un Talejas ūdensdzirnavas, Aiviekstes ūdens elektrostacija, izveidojās arī Veckalsnavas piensaimnieku biedrība ar 5 krējotavām. Platība 11194 ha. Aptuveni 2600 iedzīvotāji (2499 latvieši, 44 krievi, 4 vācieši, 14 poļi, 10 žīdiem, 2 citas tautības). 1935. gadā pagastā bijuši 11 tirdzniecības preču veikali. 1925. gadā K.Zade, E.Lūsis, F.Ansons iegūst savā īpašumā Širona ūdensdzirnavas.

Blakus maļšanai un koku zāģēšanai sāk ražot elektrību. 1928. gadā uzsāk patstāvīga aizsprosta būvi, bet 1931-1932. uzsāk jaunās hidroelektrocentrāles ēkas būvi. Tādejādi 1932. -1935. gadam tiek izveidota lielākā Latvijas HES ar -1000 Zs hidroturbīnu un 500 Zs termiskās rezerves jaudu, 15 kV tīklu kopgarums bija 28 km. Jau vairākus gadus pastāv meliorācijas sabiedrība „Veseta”, kuras mērķis ir padziļināt upes gultni, tā novēršot pārplūšanu. Pagastā pastāv trīs skolas. Darbojas 4 bibliotēkas, Saviesīgā biedrība, Savstarpējā uguns drošināšanas biedrība, aizsargu un aizsardžu nodaļa, mazpulks un Nacionālo atvaļināto karavīru biedrība, aptieka, ārsts un vecmāte.

1945.gada oktobrī Madonas apriņķa Kalsnavas pagastā ietilpa Jāņukalna, Veckalsnavas un Jaunkalsnavas ciemi. 1949.gada decembrī minētos ciemus pievieno Pļaviņu rajonam. 1954. gadā apvienojās Jaunkalsnavas un Veckalsnavas pagasti, izveidojās Kalsnavas pagasts. No 1959.gada 11. novembra Kalsnavas un Jāņukalna ciemus pievieno Krustpils rajonam un 1962. gada 17. aprīlī - pievieno Madonas rajonam. 1964. gada jūlijā Jāņukalna ciemu pievieno Kalsnavas ciemam un ciema centrs ir Jaunkalsnavā. No 1975.gada Kalsnavas pagastam pievieno Aiviekstes ciemu, atdalot no Pļaviņām.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Vēsturiski Kalsnavas pagasts ir bijis saimnieciski spēcīgs un neatkarīgs. Padomju laika saiknes ar Pļaviņām šodien ir maz izteiktas. Teritorijas plānojuma kontekstā vēsturiskajām robežām nav būtiska nozīme; plānojums būs spēkā Kalsnavas pagasta administratīvajās robežās.

4. Dabas apstākļi un resursi

4.1. Klimats

Klimatu nosaka pagasta ģeogrāfiskais stāvoklis un reljefa īpatnības. Tā kā Vidzemes augstienes vēja puses nogāzes sekmē atmosfēras frontu attīstību, mākoņainība Aronas pauguraines daļā ir lielāka nekā pieguļošajos līdzenumos. Gadā vidēji ir 171 apmākusies diena. Īpaši daudz apmākušos dienu ir rudens pēdējos un ziemas pirmajos mēnešos. Līdz ar to saule novembrī, decembrī un janvārī spīd tikai 11-18% no iespējamā. Saulainākie mēneši ir pavasara beigās un vasarā: maijs, jūnijs, jūlijs un augusts, kad saules spīdēšanas ilgums ir 50-55% no iespējamā.

Gaisa vidējā temperatūra janvārī ir -7⁰C. Ziemā ir raksturīgi atkušņi. Siltākais mēnesis ir jūlijs, kad mēneša vidējā temperatūra ir +16,5-17⁰ C. Jāsaka, ka augstienē jūlijs ir nedaudz vēsāks nekā līdzenumā. Arī tādas atmosfēras parādības kā migla, sarma, putenis, apledojs, negaiss, ir novērojami biežāk kā pārējās teritorijās.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Paugurlīdzenumā aktīvo temperatūru summa 1800-1900⁰ C. Bez sala periods 126-134 dienas. Nokrišņu daudzums 620-700 mm gadā. Sniega sega saglabājas 90-100 dienas un tās biezums 30-35 cm.

Upēm stabila ledus sega veidojas decembra otrajā pusē un no ledus tās atbrīvojas marta beigās un aprīļa sākumā.

Paugurainē klimats ir mitrāks. Nokrišņi > 800mm gadā. 550 mm vai pat nedaudz vairāk nokrišņu ir siltajā gada laikā. Aktīvo temperatūru summa <1800⁰ C. Bez sala periods 118-130 dienu. Sniega segas biezums pārsniedz 40 mm un tā saglabājas 130-140 dienu.

4.2. Ģeoloģiskais raksturojums un reljefs

Kalsnavas pagasts atrodas Aronas paugurlīdzenumā, kas iezīmē pāreju starp diviem dabas reģioniem - Vidzemes augstieni (Vestienas pauguraini) un Austrumlatvijas zemieni (Lubānas līdzenumu). Aronas paugurlīdzenums ir Austrumlatvijas zemienes augstākā daļa ar vissarežģītāko reljefu - pārsvarā paugurlīdzenumi un paugurgrēdas, kas ieplaku rajonos un gar upēm pāriet viļņotajos un plakanajos līdzenumos. Absolūtās augstuma atzīmes no 239m (Lidneskalns pagasta Ziemeļaustrumu stūrī) līdz 75m (pie Aiviekstes upes) virs jūras līmeņa (abs.)

Gar Vidzemes augstienes nogāzi Vesetas, Bērzaunes, Aronas fluvioglaciālo deltu nogulumi, bet uz dienvidiem no Jaunkalsnavas atrodas Aiviekstes senās deltas nogulumi, kas noslēdz ledāja ūdeņu noteces ieleju.

Paugurlīdzenuma pamatiežu virsu veido augšdevona, galvenokārt Pļaviņu un Daugavas svītas un dolomītmerģeļi ar ģipšakmens ieslēgumiem (Ļaudonas apkaimē). Pamatiežu virsas augstums pārsvarā ir 60-80 m.vjl. Starp Vesetas un Aronas upi submeridianālā virzienā stiepjas lokāls paaugstinājums, ko saposmo ZA-DR virzienā orientēti lēzeni pazeminājumi. Aiviekstes un Vesetas krastos atsedzas dolomīti. Pamatiežus nosedz kvartāla nogulumi (smilts, grants ar oļiem, māls), no biezums svārstās no 10 līdz 70 metriem Madonas – Trepes valnī. Pozitīvajās reljefa formās tie ir stipri deformēti zemledus apstākļos un veido kroku-zvīņu (skibu) zvīņveida uzbūvējumus un kroku glacioidislokācijas, kuras mūsdienā reljefā parādās kā mezomorfas vai to kompleksi. Pamatmorēna to uzbūvē piedalās sporādiski, dažviet pārsedzot pauguru un paugurgrēdu nogāzes vai reljefā pazeminājumus. Aronas paugurlīdzenumā ir lieli smilts un grants krājumi, īpaši robežjoslā ar Vidzemes augstieni un Madonas –Trepe valni (Ļaudonas apkaimē). Aronas paugurlīdzenumā atrodas Austrumeiropā lielākās saldūdens kaļķiežu atradnes (Ļaudonā, 6,22 milj. m³).

Vestienas pauguraine izveidojusies uz pamatiežu virsas Vidzemes pacēluma DA malas. Šī virsa atrodas 70-85 m vjl., bet lēzenajos iegrauzumos tikai 60 m vjl. Dominē Daugavas svītas karbonātieži. Vestienas pauguraines līdzeno subkvartāro pamatu klāj kvartāra nogulumu sega, kuras biezums pārsniedz 100 m, bet citviet arī palielinās līdz 180 m. Kvartāra nogulumu sega sastāv galvenokārt no glaciogēnajiem nogulumiem, kuros vietām ir starpmorēnu nogulumi starpslāņi. Pašu apakšējo vecāko kvartāra nogulumu segu veido Lētīžas apledojuma morēna, kuras biezums nepārsniedz 15 m. Virs tās iegul līdz 30 m biezs Kurzemes apledojuma nogulumu komplekss. Lielāko kvartāra nogulumu segas daļu veido pēdējā (Latvijas) apledojuma nogumumi, galvenokārt sarkanīgi brūnas pamatmorēnas mālsmilts un smilšmāla slāņi, kā arī dažāda materiāla deformāciju morēna. Pēdējā apledojuma morēnas biezums dažviet pārsniedz 90 m. Vietām virs smilts sastopami fluvioglaciālās smilts vai grants-ogulumi, kā arī limnoglaciālie māli un aleirīti. Ledāja kušanas ūdeņu nogulumu

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

biezums parasti nepārsniedz 20 m, izņemot atsevišķus paugurus, kur tas palielinās līdz 25 m un vairāk (piem., mālu biežums Gaiziņkalnā ir 28,5 m). Reljefa pazeminājumos ledāja un tā kušanas ūdeņu veidojumus klāj ezeru un purvu, vietām arī deluviālie nogulumu, bet upju ielejās – aluviālie nogulumi.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Teritorijas ģeoloģiskie apstākļi nenosaka ierobežojumus būvniecībai.

Izvēloties būvvietai ainaviski nozīmīgās vietās (paugurainās, pie ezeriem, ceļiem), būvvieta jāizvēlas tā, lai neaizsegta skatu uz ezeriem no ceļa.

4.3. Virszemes ūdeņi**4.3.1. Sateces baseini**

Pēc Upju Baseinu pārvaldes izstrādātā virszemes ūdensobjektu dalījuma, Kalsnavas pagasts ietilpst Daugavas lielbaseina Aiviekstes baseina virszemes ūdensobjektā „Veseta” (D-432).

“Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns” ir viens no Latvijas un Zviedrijas kopīgi finansētā “Daugavas upes baseina projekta” rezultātiem. Projekts darbojās, pamatojoties uz LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Zviedrijas Vides aizsardzības aģentūras speciālo 19.01.2000. līgumu Nr. 225-163-00u. Projekta mērķis bija, izstrādājot Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plānu, demonstrēt direktīvas 2000/60/EC, kas nosaka struktūru Eiropas kopienas rīcību ūdeņu aizsardzības politikas jomā (Ūdens struktūrdirektīva), prasību ieviešanas iespējas un metodes Latvijas apstākļos.

Plāns līdz šim Latvijā nav apstiprināts. Plāns sniedz rekomendācijas virszemes ūdeņu kvalitātes uzlabošanai Aiviekstes baseinā, kurā ietilpst arī Kalsnavas pagasts. Plāns ievērots, izstrādājot Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumu. Viena no prasībām apbūves noteikumos, kas samazina ūdeņu piesārņojumu no punktveida piesārņojuma avotiem ir dzīvnieku novietņu un mājlopu turēšanai paredzēto būvju novietojuma minimālie attālumi. Dzīvnieku vienība – pieņemts apzīmējums, nosacīts dzīvnieks, kas gadā ar kūsmēsliem saražo 100 kilogramu slāpekļa⁴. Viena dzīvnieku vienība nosacīti atbilst 1,2 govīm, 10 cūkām, 14 aitām, 100 vistām utt. Lai atvieglotu apbūves noteikumu piemērošanu minimālie attālumi noteikti 10 un vairāk mājlopu turēšanai paredzēto būvju novietojumam (Apbūves noteikumu 1.9.punkts).

4.3.2. Upes un ezeri

Zeme zem ūdeņiem Kalsnavas pagastā ir 272,7 ha, kas veido 1,85% no pagasta platības, ko veido 11 upes un ezers.

Par dabiskajām ūdenstecēm Latvijas Vides, ģeoloģijas un hidrometeoroloģijas aģentūrā ir izstrādāts Valsts Ūdeņu klasifikators, kas apstiprināts ar Vides ministrijas

⁴ Ministru kabineta 2011.gada 11.janvāra noteikumi Nr.33 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem”.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

30.03.2005. rīkojumu Nr.126 "Par Ūdenstilpju klasifikatoru, Ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru un to lietošanas kārtību".

1.tabula.Virszemes ūdeņi Kalsnavas pagastā

ŪSIK*	Upes nosaukums*	Upes garums, km*	Sateces baseins, km ²	Notece slanis, mm	Videjais daudzgad caurplūdums m ³ /sek.	Videjā daudzgadīgā Notece milj. m ³ /gadā**
4215	Aiviekste	167***	8660***		58,20***	1825***
4214	Veseta	56	324,0	290	2,98	93,96
42142	Antonīca	14	29,4	295	0,27	8,67
421422	Svirēja	5	7,4	295	0,07	2,18
42144	Savīte	25	55,8	290	0,51	16,18
423144 2	Taurupīte	4	10,2	295	0,1	3,00
4216	Arona	44	344,2	295	3,22	101,54
42162	Bērzaune	29	126,5	295	1,18	37,32
421622	Taleja	20	34,1	295	0,32	10,06
421624	Timsmalīte	8	12,6	295	0,12	3,71
42164	Vēžaunīca	4	14,8	295	0,14	4,36

* Dati 1., 2., 3., 4. ailēs no Valsts Ūdeņu klasifikatora, kas apstiprināts ar VidM 2005. gada 30. marta rīkojumu Nr.126

** 6. un 7.ailēs aprēķini teorētiski, izmantojot A.Zīverta „Ievads hidroloģijā” dotos datus un formulas;

***Aiviekstei baseins, caurplūdums no hidrometeoroloģiskā posteņa, noteCeļatbilstoši aprēķināta uz Kalsnavas pagasta robežas lejpus Aiviekstes HES

Aiviekste. Ir Kalsnavas pagasta dienvidu robežupe ar diviem citu rajonu pagastiem - ar Jēkabpils rajona Variešu pagastu apmēram 5 km garā posmā no Aiviekstes ciema uz augšu un ar Madonas rajona Ļaudonas pagastu apmēram 3,5 km garā posmā.

Atbilstoši Civillikuma 1109.pantam, robeža starp pagastiem velkama pa vidus līniju starp abu krastu ūdenslīnijām normālā ūdens stāvoklī. Kalsnavas pagasta teritorijā vidējie ūdens līmeņi Aiviekstes HES ūdenskrātuvē ir 82.80m abs. Aiviekstes upē lejpus HES vietā, kur upe iziet no Kalsnavas pagasta teritorijas, vidējais ūdens līmenis upē ir 79,00m abs.

Lejpus Aiviekstes ciemam uz Aiviekstes 15 km no ietekas Daugavā ir izvietota valsts nozīmes hidroloģisko novērojumu stacija, kur kopš 1929.gada notiek regulāri caurplūduma mērījumi un Aiviekstes upes ūdens līmeņu mērījumi. Šajā stacijā novērotais Aiviekstes daudzgadīgais vidējais ūdens caurplūdums ir 58,20 m³/sek.

Upes straumes ātrums Kalsnavas pagasta teritorijā ir samazināts sakarā ar Aiviekstes HES uzstādīšanas ietekmi, bet uz leju atkal ir 0,3-0,4 m/sek.

Veseta – Aiviekstes labā krasta pieteka. Upes kopējais garums 56 km. Baseins 314 km², kopējais kritums 110m (2m/km). Veseta iztek no Kālezera Kalsnavas pagasta

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

teritorijā tā ietek augšpus Vesetniekiem, tad apmēram 2 km tek pagasta robežu, tālākā tecējumā ietek pagasta teritorijā, bet ne dziļi, visu laiku it kā tek paralēli pagasta robežai. Lejpus Vesetniekiem apmēram 15 km garumā Vesetas upe ir pilnīgi pārrakta. Pie Jaunkalsnavas, apliecot loku ap Odzes vaļņa austrumu galu, Veseta spēji pagriežas uz dienvidiem un pēc 1 km, pagriežoties uz DR, tek paralēli pagasta robežai apmēram 0,5 km attālumā no tās Aiviekstes virzienā. Uz ziemeļiem no Aiviekstes ciemata Veseta pagriežas dienvidrietumu virzienā gandrīz paralēli Aiviekstei un iztek no pagasta teritorijas, pēdējos apmēram 7 km tekot pa Aizkraukles rajona Aiviekstes pagasta teritoriju.

Vesetas lielākās pietekas Kalsnavas pagasta teritorijā ir no kreisās puses ir Savīte (kopējais garums 25 km, Kalsnavas pagasta teritorijā ir tās vidus- un lejteCeļapmēram 20 km garā posmā), Antonīca visā garumā (14 km). Veseta Kalsnavas pagasta teritorijā ir apmēram 10-15 m plata, vidējais dziļums ap 1,5 m.

Savīte - Vesetas kreisā krasta pieteka. Garums 25 km, baseins 55,8 km², kritums kopējais 123 m (4,9 m/km). Savīte iztek no Kačepēnu ezera. Tek pa Vestienas pauguraini, lejtecē pa Aronas paugurlīdzenumu. Kalsnavas pagasta teritorijā lielāko daļu līkumo pa padziļu ieleju. Pašā lejtecē 2,5 km garā posmā Savītes gultne regulēta. Ietek Vesetā 0,6 km augšpus Antonīcas. Pietekas nelielas, lielākā Taurupīte no labā krasta- 4 km gara.

Antonīca (14 km) - Vesetas pieteka, visu savu baseinu veido Kalsnavas pagastā. Augšdaļā līkumo starp pauguriem ziemeļu-dienvidu virzienā pa padziļu ieleju, lejpus Jāņukalna-Veckalsnavas Ceļam upe lejtecē gandrīz pilnīgi pārregulēta. Lejtecē iztek līdzenumā un strauji zaudē ātrumu, pēdējos 4 km ir potamāla tipa upe.

Arona. Otra lielākā Aiviekstes labā krasta pieteka Kalsnavas pagasta teritorijā ir Arona (44 km), kura kopā ar pieteku Bērzauni atūdeņo pagasta austrumu daļu. Arona tek pa pagasta teritoriju apmēram 11 km garā posmā līdz pietekai – Vēžaunīcai. Vēžaunīca sākas Kalsnavas ezerā, tek gandrīz visā garumā pa Kalsnavas- Mārcienas pagastu robežu un no labā krasta ietek Aronā. 2 km no Aronas ietekas Aiviekstē, tai pievienojas labā krasta pieteka Bērzaune. Bērzaune sākas Vidzemes augstienē, pa Kalsnavas pagasta teritoriju tek lejtecē apmēram 12 km. Kalsnavas pagasta teritorijā tai ir divas pietekas no labā krasta- apmēram 5 km pieteka Misenīca un 7 km – Taleja. Taleja tek ziemeļu-dienvidu virzienā un apmēram 5-6 km garā posmā veido Kalsnavas – Mārcienas pagastu robežu. Tek pa diezgan dziļu ieleju, līkumojot starp pauguriem. Talejas kopējais kritums 145 m jeb 7,2 m/km. Taleja izCeļas ar to, ka tai ir viens no lielākajiem kritumiem Latvijas upēs. Atsevišķi posmi Talejai ir regulēti meliorācijas rezultātā.

Kalsnavas ezers atrodas Vidzemes augstienes dienvidu malā morēnas paugurainē Jaunkalsnavas ciemā. Krasti slīpi, ziemeļos lēzeni. Ziemeļaustrumu un austrumu malā mežs, pārējās lauksaimnieciska rakstura zemes, pārsvarā meliorētas. Tas ir caurtekošs ezers. Ietek divi strauti - Starpīte no Puduļu ezera un strauts no Kundziņa ezera. Iztek Vēžaunīca uz Aronu. Kalsnavas ezers ir eitrofs, maz aizaudzis ezers. Galvenais aizaugums- niedras, meldri, ūdensrozes, lēpes, peldošās glīvenes. Aizauguma pakāpe – 10%. Dibens smilšains, tikai atsevišķās vietās dūains (ar dūām līdz 1,1 m biežā slānī).

Ezera spoguļa platība 23,4 ha, sateces baseins neliels- tikai 6,7 km². Ūdens līmeņi- vidējais daudzgadīgais ūdens līmenis- 102,6 m abs., zemākais ūdens līmenis

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

mazūdens periodā- 102,4 m abs. Vidējais ezera dziļums 5,1 m, lielākais- 13,8 m (vidū). Ezera tilpums 1,2 miljoni m³. Vidējais daudzgadīgais caurplūdums iztekā 0,053 m³/sek. Makšķerēšana ierobežota. Skaistas vietas ap ezeru, ir iespējas piebraukt, labas potenciālās peldvietas.

Vēl Kalsnavas pagasta teritorijā ir nelieli ezeriņi- Kupču ezers pagasta ziemeļu daļā pie Kupču mājām un neliels ezers Bērzaunes labā krasta pietekas Misenīcas augštecē.

Aiviekstes HES ūdenskrātuve - uzpludinājums uz Aiviekstes upes tās 16. km, un tās garums pa upi ir 10,5 km uz augšu no Aiviekstes HES, kas nozīmē, ka visa Kalsnavas pagasta dienvidu robeža pa Aiviekstes upi ir uzpludinājuma zonā.

Ūdenskrātuves platība ir 69,5 ha. Uztādinājuma līmeņi ir –normālais ŪL- 82,80 m BS., zemākais pieļaujamais ekspluatācijas laikā- 82,50 m BS., augstākais, līdz kuram iespējams applūdums ar 1% varbūtīgumu, ir 83,00 m BS. Ūdenskrātuves vidējais dziļums ir 2,3m, maksimālais dziļums ir 4m (pie Aiviekstes centra uzpludinājuma lejasgalā pie hidrobuves). Ūdenskrātuves uzpludinājums labi iekļaujas Aiviekstes upes gultnē, to nedaudz paplašinot. Ilggadīgā vidējā notece Aiviekstes HES vērūmā ir 1744 milj. m³/gadā, vidējais daudzgadīgais caurplūdums ir 57,8 m³/sek., maksimālais caurplūdums, kāds ir bijis, ir 97,4 m³/sek. Aizaugums koncentrējas ūdenskrātuves krastos, kur ir sastopamas niedres, ezeros, lēpes, glīvenes, mētras, u.c. bet gultnē dominē elodejas, bultenes un pavedienaļģes.

Ihtiofauna ir daudzveidīga, ir sastopami vairums parasto saldūdeņu zivju- raudas, asari, līdakas, plīči, plauži, ālanti, karūsas, līņi, sapali, bez tam citas mazvērtīgas zivju sugas. Ūdenskrātuvi var novērtēt kā vāji piesārņotu Hidrobiocenozes un iktiofauna ir augsti produktīvas. Ūdenskrātuves, tāpat kā visas Aiviekstes hidrobioloģisko stāvokli un produktivitāti, nosaka Lubāna ezera hidroloģiskais režīms, kā arī tā sezonālās un daudzgadīgās svārstības. Ūdenskrātuves aizsargjoslā ietilpst apmēram 50% apaugušu un ap 50% lauksaimniecības platību. Ūdenskrātuvi ietekmē notece no krastos esošām lauksaimniecības platībām.

Aiviekstes HES ir VAS „Latvenergo” pārziņā. Tā darbojas kopš 1995.gada. Ekspluatē Ziemeļaustrumu elektrotīkli. HESā ir uzstādītas divas turbīnas- viena Frensis tipa, otra- Kaplāna tipa, ar kopējo uzstādīto jaudu 800kW.

Aiviekstes HES saražotā elektroenerģija pa gadiem ir sekojoša (tūkst. kWh):

1996.g.- 1485, 1997.g.- 1535, 1998.g.- 1597, 1999.g.-3571, 2000.g.-2575, par 2001.-2004.g.nav datu, 2005.g.- 3590 tūkst. kWh.

Virszemes ūdeņu statuss

Saskaņā ar Civillikumu, Kalsnavas ezers un Aiviekstes upe ar visiem atzarojumiem ir publiskie ūdeņi, un Aiviekstes upē zvejas tiesības pieder vienīgi valstij.

Kalsnavas pagastā atrodas viens valsts hidroloģisko novērojumu postenis uz Aronas (koordinātes: x 622955.637; y 284034,219).

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, ap upēm un ezeriem ir spēkā vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, kas iekļautas teritorijas plānojuma grafiskajā daļā (atbilstoši 1.tabulai).

Teritorijas plānojums nosaka virszemes ūdensobjektu izmantošanas mērķus.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Ar teritorijas plānojumu netiek izvirzītas papildus prasības teritoriju izmantošanai aizsargjoslā. Teritorijas plānojums nosaka, ka aizsargjoslā nav nepieciešams izstrādāt detālpilānojumu, ja būvniecība paredzēta vienā zemes gabalā un privātai lietošanai. tām neizvirza papildus prasības, kā noteikts Aizsargjoslu likumā.
Ap valsts hidroloģisko novērojumu posteni uz Aronas noteikta 20 metru ekspluatācijas aizsargjosla.

2.tabula. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas ap virszemes ūdensobjektiem

Virszemes ūdensobjekts	Garums, platība	Aizsargjosla (m)
Aiviekstes upe	132 km	Lauku teritorijā – 300 metri; Aiviekstes ciemā – 10 metri
Vesetas upe	56 km	Lauku teritorijā – 100 metri; Jaunkalsnavas ciemā – 10 metri
Aronas upe	44 km	100 metri
Bērzaunes upe	29 km	100 metri
Savītes upe	25 km	100 metri
Talejas upe	20 km	50 metri
Antonīcas upe	14 km	50 metri
Svirējas upe	5 km	10 metri
Kalsnavas ezers	23,4 ha	50 metri
Puduļu ezers (neatrodas Kalsnavas pagastā, bet uz robežas ar Mārcienas pagastu)	20,4 ha	50 metri
Pārējiem VŪO	Līdz 10 km garām upēm un līdz 10 ha lieliem ezeriem, izņemot gadījumus, kad tas iespējams esošās apbūves dēļ.	10 metri

4.3.3. Aizsargājamās teritorijas

Kalsnavas pagasts neietilpst īpaši jutīgajā teritorijā, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskas darbības radītā piesārņojuma ar nitrātiem.

Atbilstoši MK 12.03.2002 noteikumiem Nr. 118. „Noteikumi par virszemes ūdeņu kvalitāti”, Kalsnavas pagasta teritorijai cauri tekošās Vesetas un Aronas upes ir iekļautas prioritāro ūdeņu sarakstā Vesetas upes posms no Vietalvas-Vestienas Ceļa tilta līdz ietekai Aiviekstē un Arona visā garumā ir noteiktas kā lašveidīgo zivju ūdeņu tips. Tāpat prioritāro ūdeņu sarakstā ir iekļauta Aiviekste visā garumā kā karpveidīgo zivju ūdeņu tips.

Aiviekstē un Aiviekstes HES ūdenskrātuvē un tās ietekmētajās teritorijās nav īpaši aizsargājamo dabas objektu.

4.3.4. Hidroelektrostacijas

Uz Aiviekstes upes Aiviekstes ciemā atrodas Aiviekstes HES ar 10 ha lielu ūdenskrātuvi. HES atrodas 14 km attālumā no ietekas Daugavā. Saražotā jauda 800 kW diennaktī. Tiek ekspluatēta kopš 1995.gada. Aiviekstes HES ir viena no lielākajām mazo hidroelektrostacijām.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Saskaņā ar 2002.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.27 „Upes (upju posmi), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus” 1.pielikumu, uz Aviekstes upes aizliegts būvēt jaunus šķēršļus un aizsprostus.

Tā kā ūdens līmeņu uzstādīnājums Aiviekstes upē Aiviekstes HES vajadzībām ir augstāks par 2m (HES spiediena augstums 4,0m), šeit, atbilstoši Aizsargjoslu likuma 32. pantam ir jānosaka drošības aizsargjoslas ap aizsprostiem akvatorijā un krastos pie aizsprosta un dambjiem.

MK noteikumu Nr. 27 “Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus, kā arī veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus” I. pielikumā ir noteiktas upes, uz kurām aizliegts būvēt vai atjaunot jebkādas mehāniskus šķēršļus. Madonas rajona Kalsnavas pagasta teritorijā tādas upes ir Arona, Bērzaune, Taleja, Veseta.

4.3.5. Virszemes ūdeņu rekreācijas potenciāls, peldvietas

Kalsnavas pagastā, saskaņā ar Sabiedrības veselības aģentūras Daugavpils filiāles informāciju, Kalsnavas ezerā, atbilstoši programmai „Peldūdeņu kvalitātes monitorings”, tiek ņemti peldūdēns paraugi. Pašlaik peldvieta nav ierīkota atbilstoši Ministru kabineta 11.08.1998 noteikumu Nr.300 „Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi”.

Kalsnavas pagasta ūdens objektu rekreatīvais potenciāls (izmantošana laivošanai, makšķerēšanai, neorganizētu peldvietu izmantošana) ir vidēji intensīvs. Galvenokārt rekreācijai izmantojama ir Aiviekstes upe ar HES uzpludinājumu un Kalsnavas ezers. Pavasarī diezgan ūdeņainas ir arī Aiviekstes pietekas Veseta, Bērzaune un Arona, kuras var izmantot laivošanai, jo ir ļoti straujas. Bet tas ir samērā īsu laiku, līdz no Vidzemes augstienes plūstošie ūdeņi notek Aiviekstē. Aiviekstes skaistie krasti pašreiz netiek novērtēti un izmantoti intensīviem rekreatīviem pasākumiem.

Kā rekreācijas vieta ir izveidota Aiviekstes centrā esošā Aivieksters HES apkārtnē, tajā skaitā salīda pie Aiviekstes HES starp novadbūvi un HES ēku. Šeit ir vasaras estrāde, notiek dažādi pasākumi, ir sakopts.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Kā plānotā peldvieta teritorijas plānojumā atzīmēta Kalsnavas ezera peldvieta. Tā jāapriko atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Citās iecienītās vietās pie ūdens nav aizliegta peldvietu ierīkošana, ja tajās var nodrošināt normatīvo aktu ievērošanu.

Rekreācijas potenciāla izmantošana iekļauta labiekārtoto apstādījumu un dabas teritoriju zonējuma.

4.3.6. Applūstošās teritorijas

Aizsargjoslu likumā ir iestrādāta applūdināmā zona - sauszemes teritorija, kura, palielinoties ūdens pieplūdumam ūdenstilpē vai ūdens caurplūdumam ūdenstecē, uz neilgu laikposmu tiek applūdināta. Atbilstoši Aizsargjoslu likuma 37.(4) pantam, aizliegts celt ēkas un būves teritorijās ar applūdinājuma varbūtību vismaz reizi simt gados, izņemot īslaicīgas lietošanas būves, mazēkas lauku apvidū un šim nolūkam

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

īpaši paredzētās aizsargbūves vai teritorijas uzbēršanu. Šie ierobežojumi ir jāņem vērā, veidojot apbūvi pie Aiviekstes upes (ieskaitot Aiviekstes HES ūdenskrātuvi), pie Vesetas, Aronas, kā arī pie Kalsnavas ezera līdz to augstākajai applūduma 1% varbūtīguma atzīmei.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Teritorijas plānojums pieļauj pastāvīgu ēku būvniecību 1% applūstošajās teritorijās, ja iepriekš izstrādāts detālplānojums un veikta teritorijas inženiertehniskā sagatavošana.

4.3.7. Virszemes ūdeņu izmantošana

Pamatojoties uz Civillikumu, Aiviekstes upe (ar sazarojuma kanāliem visā garumā) ir noteikta kā publiskie ūdeņi, kas nozīmē, ka tas ir valsts īpašums un zvejas tiesības pieder valstij. Arī Kalsnavas ezers ir noteikts kā publiskais ezers (Civillikuma I Pielikums 14.05.1998 likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.09.1998 un 12.12.2002. likumu, kas stājas spēkā no 01.01.2003.).

Atbilstoši Civillikuma III pielikumam Aiviekste visā garumā (ar sazarojumiem) ir ieskaitīta to upju vai to daļu sarakstā, kurās zvejas tiesības pieder vienīgi valstij.

Zivsaimniecības pārvalde zvejniecību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā var nodot pašvaldībai valstij piederošās zvejas tiesības ūdeņos. Valsts un pašvaldības institūcijas, kurām ir zvejas tiesības, zvejniecību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tās var nodot (iznomāt) tādām personām, kuras veic pašpatēriņa zveju vai kuras saņemušas speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai zvejniecībā attiecīgajos ūdeņos. (Zvejniecības likums, 6., 7.panti).

Veseta, Arona un citas upes Kalsnavas pagasta teritorijā ir privātas upes. Arī visi citi ūdeņi - ūdenstilpes (izņemot Kalsnavas ezeru) pagasta teritorijā ir privātie ūdeņi, uz kuriem neattiecas Civillikuma 2. un 3.pielikums un kuros zvejas tiesības pieder ūdeņu īpašniekam un tiek izmantotas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Privāto ūdeņu īpašnieks savas zvejas tiesības var nodot citām juridiskajām un fiziskajām personām, pamatojoties uz attiecīgu pilnvarojumu vai nomas līgumu. (Zvejniecības likums, 7.pants).

Ar zveju vai kuģošanu un citām ar to saistītām darbībām gar ūdeņu krastiem ir noteikta tauvas josla. Aiviekstei kā publiskai upei tauvas josla ir 10 m plata. Kalsnavas ezeram arī tauvas josla ir 10 m. plata. Gar privātajiem ūdeņiem tauvas josla ir 4 m. Tauvas josla nav jānosaka, ja privātie ūdeņi visā to platībā un tiem piegulošās sauszemes daļa pieder vienam un tam pašam īpašniekam, un zvejas tiesības šajos ūdeņos nepieder valstij. (Zvejniecības likums, 9.pants).

Kalsnavas pagasta teritorijā esošais Kalsnavas ezers, tāpat arī Aiviekste un tās pietekas nav piemēroti rūpnieciskai zvejai. Saskaņā ar Zvejniecības likuma 6.panta 5.daļu un Civillikuma 1108. un 1116.pantu, zvejas tiesības ūdens objektos pieder piekrastes zemju īpašniekiem. Privātās upēs zvejas tiesības var nodot citam īpašniekam (pilnvara, līgums) (MK 15.12.98. noteikumi Nr. 453 „Noteikumi par zvejas tiesību izmantošanu privātos ūdeņos”, 5.punkts, Zvejniecības likuma 7.panta 3.daļa). Likumdošanā noteikto zvejas tiesību piederību nevar mainīt, un zvejas tiesības nevar pārņemt pašvaldība.

Saskaņā ar Zvejniecības likumu, katram Latvijas Republikas iedzīvotājam ir tiesības nodarboties ar amatierzveju - makšķerēšanu - visos Latvijas Republikas ūdeņos, ja tajos amatierzveja - makšķerēšana - nav aizliegta, izņemot ezerus, kuri ir privātā īpašumā vai atrodas viena zemes īpašnieka zemes gabala robežās un kuros zvejas tiesības nepieder valstij. Pie šādiem ūdeņiem ir jābūt attiecīgām norādēm (Zvejniecības likums, 10.pants). Amatierzveju - makšķerēšanu Latvijas Republikas ūdeņos regulē saskaņā ar amatierzvejas - makšķerēšanas noteikumiem, kā arī izstrādājot konkrētu iznomāto ūdenstilpju ekspluatācijas noteikumus vai, saskaņā ar šā likuma 10.panta otro daļu, - konkrētas ūdenstilpes licencētās amatierzvejas - makšķerēšanas noteikumus. Licencētā makšķerēšana ir iespējama arī ūdeņos ar privātām zvejas tiesībām, ja piekrastes zemju īpašnieki piekrīt un ja pašvaldība pilnvaro to organizēt.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Apbūves noteikumos noteikti izmantošanas mērķi, kā arī ierobežojumi celts aizsprostus un lietot motorizētus peldlīdzekļus.

4.4. Pazemes ūdeņi

Daugavas baseina pazemes ūdeņu horizonts izplatīts visā Madonas rajona teritorijā. Šis horizonts nes spiedienūdeņus ar spiediena augstumu 45 līdz 55 m. Pēc fizikālajām īpašībām un Ķīmiskā sastāva šie ūdeņi atbilst sadzīves ūdens apgādes vajadzībām.

Saskaņā ar LVĢMA datu bāzi par ūdens lietošanas atļaujām, Kalsnavas pagastā ir 16 artēziskie urbumi, no kuriem četri tiek izmantoti centralizētai ūdensapgādei (2.tabula) un pārējie ierīkoti uzņēmumu vajadzībām (3.tabula).

Daudz ūdens tiek izmantots ražošanas vajadzībām. 2001.gadā ražošanas vajadzībām tika izmantoti 409,209 tūkst. m³, sadzīves – 100,126 tūkst.m³; zudumi – 9,680tūkst.m³.¹² Pēc Jaunkalsnavas ūdenssaimniecības rekonstrukcijas projekta veikšanas zudumi ir samazināti.

2004. un 2005.gados notiek Jaunkalsnavas un Driķu ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcija¹³. Pirms projekta ūdensapgādei tika izmantoti 3 artēziskie urbumi ar kopējo debitu aptuveni 19 l/s. No tiem Driķu urbums projekta ietvaros slēgts (plānojumā nav grafiski attēlots). Driķu urbums, izbūvēts 1975.gadā, 30 metru dziļumā; tā ražība vairākas reizes pārsniedza patēriņu. Jaunkalsnavas ciema Driķu daļas iedzīvotāji tagad saņem ūdeni no Jaunkalsnavas urbumiem (kartē Nr.1 un 2).

Pie visiem urbumiem, kas tiek izmantoti centralizētai ūdensapgādei, izveidotas aizsargzonas, saskaņā ar Aizsargjoslu aprēķinu un Kalsnavas pagasta padomes lēmumiem. Jaunkalsnava 1 un Jaunkalsnava 2 atrodas vienā zemes vienībā. Aizsargjoslas attēlotas teritorijas plānojuma grafiskajā daļā.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

3.tabula. Centralizētai ūdensapgādei izmantotie urbumi, to aizsargjoslas

Nr.kartē	Nr. VGD (LVĢMA) DB	Nosaukums	Kadastra Nr.	Izbūves gads	Dziļums, m	Stingrā režīma aizsargjosla	Ķīmiskā aizsargjosla	Bakteriol oģiskā aizsargjosla
1.	P600206	Jaunkalsnava Nr.1		1967	26	20 metri	600 metri	Nav nepieciešama
2.	P600207 (AA2 Strauta)	Jaunkalsnava Nr.2		1990	35	20 metri	600 metri	Nav nepieciešama
3.	14029	Jāpukalns	70620050161			20 metri	123 metri	Nav nepieciešama
4.	AA1 Centrālā Aiviekste-1	P600269				10 metri	330 metri	100 metri

4.tabula Urbumi, kas tiek izmantoti uzņēmumu vajadzībām

Nr. kartē	Ūdens ieguves vietas identifik. Nr. LVĢMA DB	Objekta nosaukums	Apsaimniekotājs	Adrese
5.	P600624	AA1 DUS 'Avots'	'AVOTS' zemnieku saimniecība	'Avots', Kalsnavas pagasts, Madonas rajons, LV-4856
6.	P600435	AA2 Jaunkalsnava	'Jāpukalns' koop. sabiedrība	'Stalunēni', Kalsnavas pagasts, Madonas rajons, LV-4861
7.	P600434	AA1 Jāpukalnā 'Stalunēni'		
8.	P600178	AA1 'Ragāres'	'Kalsnavas miesnieks' SIA	'Ragāres', Kalsnavas pagasts, Madonas rajons, LV-4860
9.	V600013 (tehniskais ūdens)	Upe Aiviekste Daugavas baseins	'Latvenergo' valsts AS, Ziemeļaustrumu elektriskie tīkli	'Aiviekste', Kalsnavas pagasts, Madonas rajons, LV-4860
10.	P600267	AA3 Austrumi		
11.	P600598	AA1 - Jaunkalsnavas MPS	'Latvijas valsts meži' valsts AS, Kalsnavas sēklkopības iecirknis	'Čiekurkalte', Jaunkalsnava, Kalsnavas pagasts, Madonas rajons, LV-4860
12.	P600598	AA1 - Jaunkalsnavas MPS	'Meža pētīšanas stacija'	p/n Jaunkalsnava, Kalsnavas pagasts, Madonas rajons, LV-4860
13.	P600520	AA1 - MPS 'Kalsnava'		
14.	P600382	AA2 Rūpnīcas-2	Rīgas pilsētas SIA firma 'LaKO', spirta rūpnīca	Rūpnīcas iela 15, Jaunkalsnava, Kalsnavas pagasts, Madonas rajons
15.	P600290	AA1 Rūpnīca-1		
16.	P600205	AA1 Pienotava	'Veckalsnavas apvienotā piensaimnieku biedrība'	Veckalsnava, Kalsnavas pagasts, Madonas rajons, LV-4856

Pēc atdzelžošanas iekārtu uzstādīšanas Jaunkalsnavā piegādātā dzeramā ūdens kvalitāte atbilst normatīvu prasībām. Visā pagastā raksturīga paaugstināta dzelzs koncentrācija, kā arī duļķainība.

Saskaņā ar LVĢMA informāciju, pazemes ūdeņu valsts monitoringa stacijas Kalsnavas pagasta teritorijā nav.

Ūdens rezervju uzkrāšanai un spiediena regulēšanai izmanto ūdenstorni Jaunkalsnavā (pirms ūdenssaimniecības projekta arī Driķos, kas slēgts). Jaunkalsnavā ir betona ūdenstornis ar tērauda tvertni (darba tilpums 100 m³), būvēts 1968.gadā, 24 metru augsts. Ūdenstornis ir apmierinošā tehniskā stāvoklī, un tā

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

tilpums ir pietiekošs, lai nodrošinātu ar ūdeni gan esošos Jaunkalsnavas, gan Driķu patērētājus.

Kalsnavas pagasta lauku teritorijā iedzīvotāju ūdensapgādei izmanto šahtu akas, kurās tiek savākti gruntsūdeņi. Šie ūdeņi pakļaujas bakterioloģiskajiem, Ķīmiskajiem, mehāniskajiem un cita veida piesārņojumiem.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēloti urbumi, centralizētai ūdensapgādei izmantoto urbumu aizsargjoslas.

Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjosla nav nepieciešama, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.

Lai nepieļautu gruntsūdeņu un artēzisko urbumu piesārņošanu, apbūves noteikumos noteikti minimālie attālumi no urbumiem līdz būvēm mājlopiem un mēslu krātuvēm.

4.5. Derīgie izrakteņi

Kalsnavas pagastā ir atrodamas vairākas smilts- grants atradnes. Tās ir izmantojamas galvenokārt Ceļa remontam un būvei, kā arī nedaudz celtniecībai. Lielu platību, 2800 ha, aizņem Jāņukalna perspektīvais laukums, kura slāņa biezums ir 8-20 m

5.tabula. Derīgo izrakteņu atradnes Kalsnavas pagastā

Atradne	Derīgais izraktenis	Platība, ha	Izpetītie krājumi, t ^{m3}			Slāņa biezums	Izmantojamība	Piezīmes
			A	N	P			
Jāņukalns	Smilts-grants	6,6	16,6	-	-	8,27	Būvniecībai, ceļu būvei	Neizstrādā, plānota kā derīgo izrakteņu teritorija
Jāņukalna perspektīvais laukums (Vilkukalns)	Smilts	2800	3448,20	166,80	-	8-20	Būvniecībai, ceļu būvei	Neizstrādā, plānota kā derīgo izrakteņu teritorija
	Smilts-grants			90,20	-			
Aronieši I	Smilts-grants; smilts,	0,7	584,80			~5	ceļu būvei, ceļu	Izstrādāts, rekultivē

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	smilts						būvei, ceļiem ziemas dienestam	ts
Jaunkalsnava I	Smilts-grants							Izstrādāt s, rekultivēt
Jaunkalsnava II	Smilts-grants	28,7	933,3			4.0	ceļu būvei	Izstrādāt s, rekultivēt
Kastaņi	Smilts, smiltsgrants	12,3 ha atrodas Jaunjānēni ipašuma	903,2			No 1,2 – 12,3 m (vidēji – 5,8 m)	Buvniecība, ceļu būvei	Neizstrādā, plānota kā derīgo izraktnu teritorija
Pauliņi	Smilts, smiltsgrants		972,40				ceļu būvei	Neizstrādā, plānota kā derīgo izraktnu teritorija
Spāģēni	Smiltsgrants		49,73					Izmanto kā derīgo izraktnu teritorija

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Kūdras atradnes

Nr. LVĢMA DB	Nosaukums LVĢMA
16119	Aizbāru
16120	Nr. 16120
16121	Nr. 16121
16122	Platēnu
16124	Nr. 16124
16125	Nr. 16125
16126	Nr. 16126
16127	Nr. 16127
16128	Nr. 16128
16129	Nr. 16129
16130	Nr. 16130
16131	Nr. 16131
16132	Krustupu
16133	Nr. 16133
16134	Nr. 16134
16135	Nr. 16135
16136	daļa Vesetnieku, Melnāzas
16137	Rieksta
16138	Nr. 16138
16139	Gabieģu, Gulbiņu
16140	Kuģenieku
16141	Nr. 16141
16142	Nr. 16142
16143	Tuteņu
16144	Dūdumu
16145	Nr. 16145
16146	Nr. 16146
16147	Nr. 16147
16148	Nr. 16148
16149	Nr. 16149

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Plānojuma grafiskajā daļā attēlotas derīgo izrakteņu teritorijas, kuras paredzams, ka tiks izmantotas tuvākajā nākotnē. Lielākās teritorijās kā Jāņukalna perspektīvajā laukumā netiek noteikts derīgo izrakteņu teritoriju statuss, lai neierobežotu uzsākto saimniecisko darbību. Derīgo izrakteņu ieguve uzsākama Latvijas normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā, veicot izpēti un saņemot atļauju Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā.

Atbilstoši teritorijas plānojumam iesniegtajiem priekšlikumiem un LVĢMA informācijai, derīgo izrakteņu teritorijās iekļautas sešas teritorijas:

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Zemes vienības nosaukums	Kadastra Nr.	Pašreizējais NĪLM
Pauliņi	70620060041	0101 - Zemnieku saimniecības, Kuru galvenā ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
Valsts meži	70620080043	0201 – Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošie meži un pārējā zeme, uz kuras galvenā ekonomiskā darbība ir mežsaimniecība
Ausmas	70620060118	0302 – Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas.
Lapiņas	70620090023	0102 – Piemājas saimniecības, kuru ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
Pogaiņi	70620050055	0101 - Zemnieku saimniecības, Kuru galvenā ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
Kalsnavas meža pētīšanas stacija (Jāņukalna perspektīvais laukums)	70620050067	0201 – Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošie meži un pārējā zeme, uz kuras galvenā ekonomiskā darbība ir mežsaimniecība
Priedes	70620120027	0101 - Zemnieku saimniecības, Kuru galvenā ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība

4.6. Augsnes, lauksaimniecības zemes

Paugurlīdzenumā raksturīgas velēnu podzolaugsnes, velēnu glejaugsnes un purva augšnes. Gar Aivieksti pārsvarā vidēji apgūtas vāji un vidēji podzolētās velēnu podzolaugsnes, kas pāriet vidēji, dažviet stipri podzolētās velēnu podzolaugsnēs un tipiskās podzolaugsnēs. Reljefa pazeminājumos – velēnpodzolētās glejaugsnes un purva augšnes.

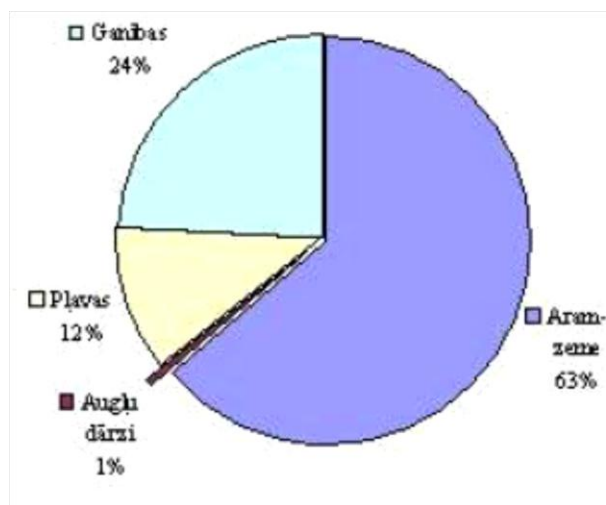
Aramzeme iekopta lēzeno flūtingu un fromtālo vaļņu, vidējpauguru un sīkpauguru izplatības rajonos (vietās, kur to nogāzes sedz morēnmālsmits), gar Aiviekstes ieleju un tās pieteku lejtecem. Paugurainē palielinātais nokrišņu daudzums, partikulārais reljefs un formveidojošo nogulumu daudzveidība sekmē deluviālas un lineāras erozijas procesus. Vienlaikus tas būtiski ietekmē arī augšņu segas raksturu un zemes izmantošanas veidu. Dominē velēnu podzolaugsnes, kas atkarībā no novietojuma var būt vidēji vai stipri erodētas. Vietām, it īpaši plakanvirsmas mālpauguru areālos,

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

sastopama velēnu karbonātaugsne, kam arī ir dažādas erodēšanas un iekultivēšanas pakāpe. Lēzenākajā nogāzēs un plašākajos pazeminājumos ir velēnu glejaugsnes, bet mitrajās ieplakās arī purvainās glejaugsnes. Smiltāju izplatības rajonos vietām ir tipiskas podzolaugsnes, bet Aronas, Vesetas un Bērzaunes ielejās – arī aluviālās augsnes.

Lauksaimniecības zemes Kalsnavas pagastā aizņem 5464,6 ha jeb 37,1%. Meliorētas ir 51 % no lauksaimniecības zemēm jeb 2786 ha. Zemes auglība Kalsnavas pagastā - vidēji 32 balles vienlaidus zemes platības, lielākas par 50 ha.

10.attēls. Lauksaimniecībā izmantojamo zemju sadalījums, %

Par lauksaimniecības zemju izmantošanu skat. 7.3.2.nodaļā.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Augsnes pagasta lēzenākajā DA daļā ir pamats lauksaimniecības attīstībai. Teritorijas plānojumā noteikts mehānisms lauksaimniecībā izmantojamo zemju saglabāšanai – minimālā nesadalāmā zemes vienības platība – 1 ha.

Daļa lauksaimniecības zemju Jaunkalsnavas, Aiviekstes ciemu un Veckalsnavas un Apšuriņķa apkārtnē plānotas kā lauku apbūves teritorijas, kur lauksaimnieciskā izmantošana var tikt papildināta ar lauku tūrisma, brīvdienu māju vai pastāvīgu māju apbūvi. Šeit pieļaujamā minimālā zemes vienības platība noteikta ne mazāka kā 0,5 ha.

Atbilstoši Madonas rajona teritorijas plānojumā norādītajam, Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumā precizēta auglīgāko LIZ atrašanās pie Jāņukalna un Veckalsnavas. Izdalīts atsevišķos zonējums „Īpaši vērtīgās LIZ”. Tā kā šīs teritorijas neatbilst nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritoriju prasībām, Kalsnavas pagasta plānojumā samazināti Madonas rajona plānojumā noteiktie ierobežojumi. Īpaši vērtīgajās LIZ noteikta minimālā jaunas zemes vienības platība ne mazāka kā 5 ha; Pārējās lauksaimniecības zemēs nav pamata izvirzīt pašvaldības ierobežojumus transformēšanai citos izmantošanas veidos, papildus LR normatīvajos aktos noteiktajam.

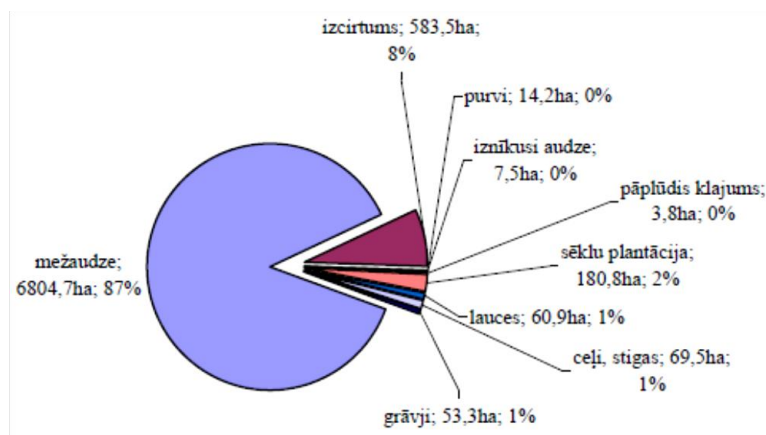
I daļa "Paskaidrojuma raksts"

4.7. Meži

Mežu zemju kopplatība Kalsnavas pagastā ir 7778,6 ha, kas aizņem 52,9 % (Madonas rajonā vidēji – 47,3%). No tiem 6804,7 ha (87%) aizņem mežaudzes, pārējo teritoriju veido lauces, sūnu, zāļu purvi, pārplūduši klajumi, degumi, ceļi, trases un kvartālstigas. Teritorijā ir maz purvu un mitraiņu, bet kā vēsturiski izveidojusies īpatnība jāatzīmē zemju kategorija "sēklu plantācijas", kas aizņem 2% no meža zemēm. Šajā kategorijā ir ieskaitītas zemes, kurās agrākā laika periodā ir ierīkoti zinātniskie stādījumi. Mežu pētīšana stacijas pārraudzībā esošajos mežos pēc jaunās meža inventarizācijas veikšanas šie stādījumi definēti kā mežaudzes.

Valstij piederoši ir 2470,0 ha (jeb 32 %) meža zemju, ko apsaimnieko VMD Mežu pētīšanas stacija (2176,0 ha jeb 86 % no valstij piederošajiem mežiem Kalsnavas pagastā) un VAS "Latvijas valsts meži" Ziemeļlatgales mežsaimniecības 1.Madonas mež iecirknis (294,0 ha).

11.attēls. Meža zemes
Kalsnavas pagastā

Pārējie ir privātīpašnieku meži, to apsaimniekošanu veic fiziskās un juridiskās personas. Kalsnavas pagasta pašvaldībai nepieder meži. Privāto mežu īpašumu lielums svārstās no teritorijām mazākām par 1 ha līdz gandrīz 40 ha lieliem meža īpašumiem, vidēji 11 ha. Meža inventarizācija veikta 390 īpašumos, uz 2006.gada martu inventarizācija nav veikta tikai 19 meža īpašumos. Regulāri ar mežsaimniecisko darbību nodarbojas tikai daļa meža īpašnieku – mazāk kā 30%, bet liela daļa ir veikusi vienreizēju saimniecisko darbību un ar turpmāku īpašuma apsaimniekošanu regulāri nenodarbojas.

Meža zemju
6.tabula. sadalījums

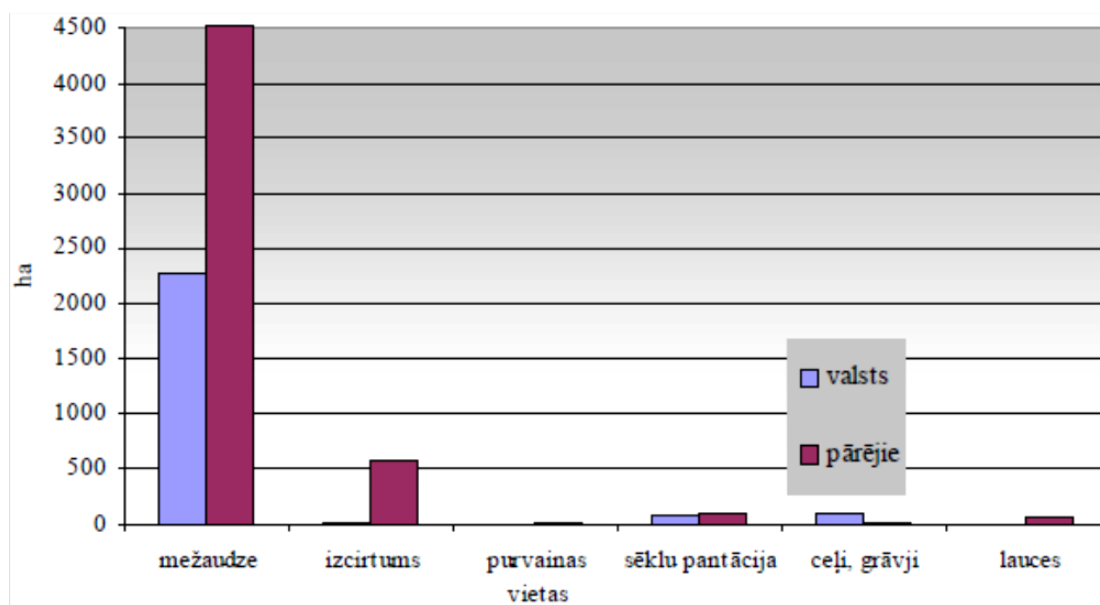
Īpašuma forma	Mežaudze, izcirtumi	Purvi	Lauces	Zeme zem infrastruktūras objektiem	Plantācija	Meža zeme kopā
Valsts	2288,5	9,9	0,4	122,8	72,1	2470,0
Citu īpašnieku	5099,7	15,6	60,5	99,1	108,7	5308,6
Kopā	7388,6	25,5	60,9	23,7	180,8	7778,6

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību Kalsnavas pagasta teritorijas mežos veic Valsts meža dienesta Madonas virsmežniecības Kalsnavas mežniecība.

Valsts mežos un pārējos mežos mazliet atšķiras meža zemju sadalījums kategorijās. Valsts mežos salīdzinoši ar pārējo apsaimniekotāju mežiem lielāku teritoriju aizņem meža infrastruktūras objekti (ceļi un grāvji kopā 4%), pārējos mežos to aizņemtā platība ir mazāka par 1%. Toties izcirtumi valsts mežos neveido pat 1%, bet pārējos mežos tie aizņem 11%. Mežaudzes valsts mežos aizņem 93% (pārējo apsaimniekotāju mežos 86%), kas salīdzinoši ar citiem pagastiem ir ļoti augsts procents. To ietekmē tas, ka Kalsnavas pagastā kopumā ir ļoti maz purvu, gandrīz tikai saistībā ar Vesetas upes palieni. Lauces biežāk veidojušās pārējo apsaimniekotāju mežos. Latvijā 20.gs. 70.gados tajos mežos, ko apsaimniekoja MRS, atšķirībā no kolhozu mežiem tika veikta intensīva lauču apmežošana. Sēklu plantācijas (jeb zinātniskie stādījumi) atrodas gan valsts, gan pārējo apsaimniekotāju mežos (3 % un 2% no meža zemju teritorijas). Atgūstot īpašumus, pie jaunajiem zemes īpašniekiem pārgāja arī tādas teritorijas, kurās iepriekšējā laika periodā bija ierīkoti zinātniskie stādījumi, daļai šo īpašumu nav veikta jauna meža inventarizācija, kuras laikā varētu pārvērtēt šo audžu piemērotību mežaudzes kritērijiem.

12.attēls. Meža zemes
Kalsnavas pagastā

Lielais privāto mežu īpašumu skaits apgrūtina mežu pārraudzību, kopšanu, ciršanas un atjaunošanas režīma ievērošanu. Pagasta ziemeļu daļā (Jāņukalnā) mežu izstrādi vietām apgrūtina paugurainais reljefs un gravas.

Vecumstruktūra

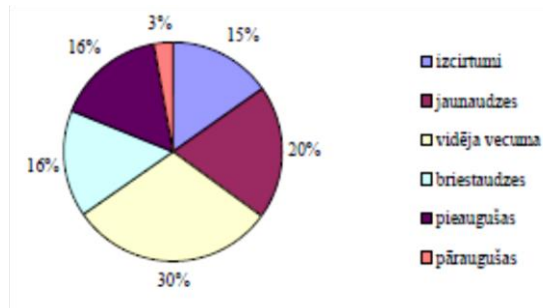
Mežaudžu vecumstruktūra ir diezgan izlīdzināta, kas nodrošinās meža resursu pieejamību arī nākotnē. Kopumā ir ļoti neliels pāraugušo audžu procents, kas liecina par intensīvu meža apsaimniekošanu; par to liecina arī lielās izcirtumu platības (23%) pārējo apsaimniekotāju mežos. Šeit būtu jāpievērš īpaša uzmanība izcirtumu un jaunaudžu savlaicīgai izkopšanai un sugu sastāva veidošanai, lai nākotnē veidotos ekonomiski vērtīgas mežaudzes.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

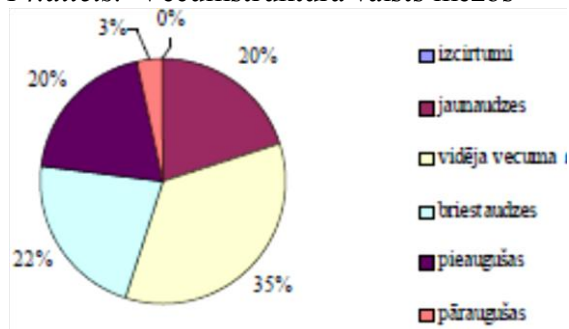
7.tabula Mežaudžu sadalījums
vecumgrupās, ha

	Kopējā platība, ha	Jaunaudzes	Vidēja vec.	Briestaudze s	Pieaugušās	Pāraugušā s	
Valsts	2,1	519,0	886,8	565,0	507,6	87,3	
Pārējie	1044,9	879,1	1258,3	571,5	663,3	110,0	

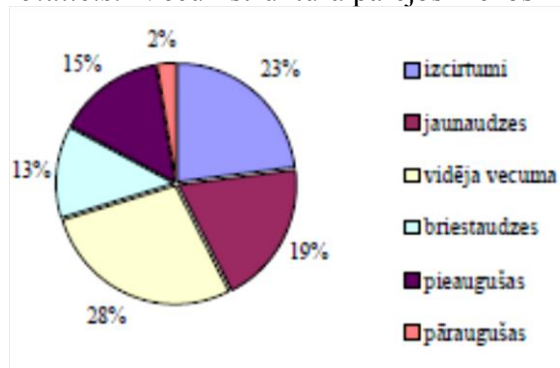
13.attēls. Mežaudžu vecumstruktūra Kalsnavas pagastā

14.attēls. Vecumstruktūra valsts mežos

15.attēls. Vecumstruktūra pārējos mežos

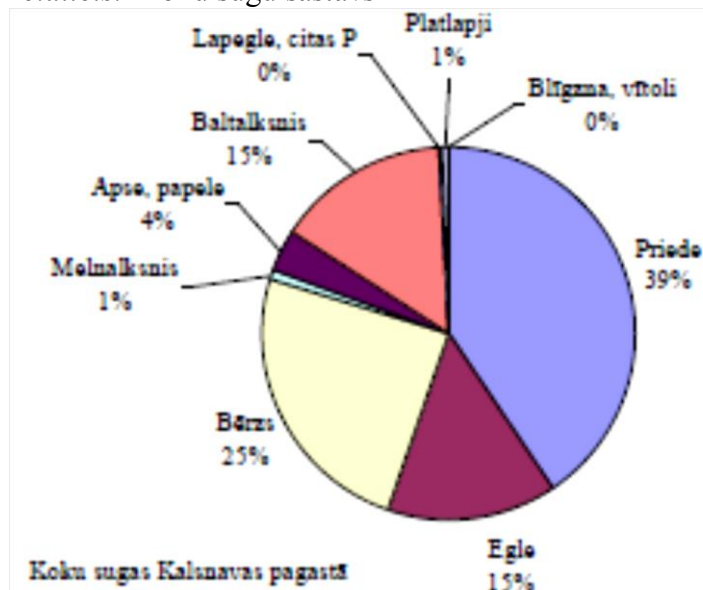
Koku sugu sastāvs

Kalsnavas pagastā lielākās platības aizņem mežaudzes, kurās dominējoša suga ir priele un bērzs (39% un 25%), mazāk aizņem egļu (15%) un baltalkšņu (15%) audzes. Pārējo koku sugu audzes aizņem daudz mazākas teritorijas, nelielās platībās

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

VMD Meža pētīšanas stacijas mežo satopamas lapegļu, papeļu un citu priežu sugu audzes.

16.attēls. Koku sugu sastāvs

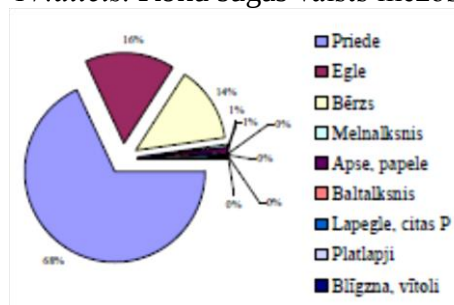

8.tabula. Valdošās koku sugas Kalsnavas pagasta mežos, ha

	P	E	B	Ma	A	Pa	Ba	Os	Oz	L	Le	Pc	K	Go, V	Bl	Vī
Valsts	1548,4	363,8	308	15,3	18,6	0,9	1,8	0	1,6	0,1	7,0	1,7	3,1	1,0	0	0
Pārējie	1205,4	641,0	1366,2	33,0	233,9	0,2	1012,1	5,9	24,4	1,3	4,8	0	0,1	4,9	3,2	0,2
Kopā	2753,8	1004,8	1674,2	48,3	252,5	1,1	1013,9	5,9	26,0	1,4	11,8	1,7	3,2	5,9	3,2	0,2

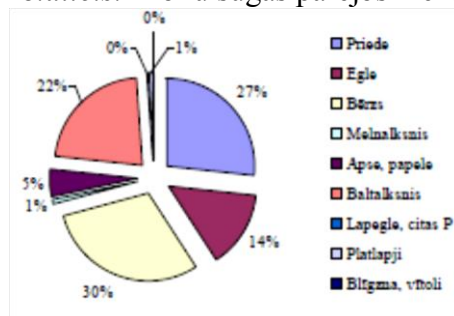
Kalsnavas pagasta teritorijā vērojamas ļoti izteiktas valdošo koku sugu atšķirības valsts apsaimniekotajos mežos un pārējo īpašnieku mežos.

17.attēls. Koku sugas valsts mežos, %

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

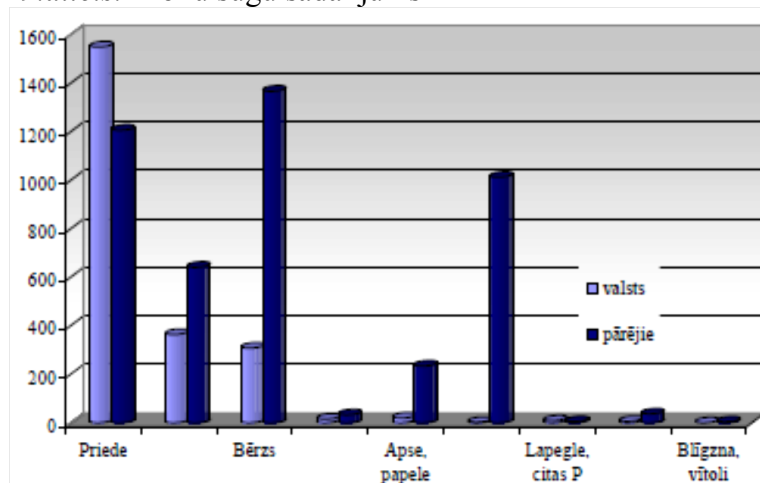
18.attēls. Koku sugas pārējos mežos, %

Valsts apsaimniekotajos mežos 68% mežaudžu dominējošā koku suga ir parastā priede. Vairums audžu atrodas Kalsnavas pagasta rietumu un dienvidrietumu daļā. Pārējā valsts mežu teritorijā 16% aizņem egļu audzes un 14% bērzu audzes. Ļoti nedaudz sastopamas melnalkšņu, apšu audzes, bet baltalkšņu mežu praktiski nav.

Pārējo apsaimniekotāju mežos priedes veido tikai 27% audžu, vairumā gadījumu tās ir teritorijas pie Jaunkalsnavas un meža masīvs starp Veckalanavu un Jāņukalnu (Mēteklis). Salīdzinot ar valsts mežiem, pārējos mežos ir lielāks bērzu audžu īpatsvars (30%), bet baltalkšņu audzes aizņem 2% no pārējo mežu platības. Baltalkšņu audzes veidojušās aizaugot lauksaimniecības zemēs, izvietojušās kopā ar egļu un bērzu audzēm. Bieži sastopamas Kalsnavas pagasta ziemeļu daļā, kur ir izteikti mozaīkveidā aizaugušas lauksaimniecības zemes. Platlapju audzes pārējos mežos veido lielāku īpatsvaru nekā valsts mežos - 1% jeb 36,6 ha, vairāk ozoli un oši, nedaudz liepas un kļavas, audzes parasti gravās pie ūdenstecēm, bieži mozaīkveidā ar apšu audzēm, arī paaugā apšu mežos.

19.attēls. Koku sugu sadalījums

Aizsargājamās teritorijas

Aizsargājamās teritorijas meža zemēs Kalsnavas pagasta teritorijā veido aizsargājamās zonas gar ūdeņiem un mitrzemēm, vietējās nozīmes parki, zinātniskie objekti (Mežu pētīšanas stacijas mežos), dabas lieguma "Vesetas palienes purvs" daļa un daži īpaši aizsargājami meža iecirkņi, kopā aizņemot apmēram 16% meža zemju teritorijas. Lielāko daļu aizsargājamo teritoriju veido zinātniskie objekti un aizsargājamās zonas gar ūdeņiem. Dabas lieguma "Vesetas palienes purvs" raksturojumu skat. 4.8.2.nodaļā.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Zinātniskās izpētes meži

Mežu pētīšanas staciju "Kalsnava" izveidoja 1953.gadā, un tā pastāvēja līdz 2000.gadam, kad meža nozares institucionālās reformas rezultātā tā tika likvidēta un uz tās bāzes, kā iepriekšējās stacijas tiesību pārmantotāja, tika izveidota Meža pētīšanas stacija.

"Meža likuma" 13.nodaļā minēti zinātniskās izpētes meži. Kalsnavas pagasta teritorijā atrodas daļa zinātnisko izpētes mežu, kurus apsaimnieko Mežu pētīšanas stacija. Šajā teritorijā tiek veikta saimnieciskā darbība, to reglamentē Ministru kabineta 27.07.2004 noteikumi Nr.630 "Zinātnisko izpētes mežu apsaimniekošana". Šos mežus veido:

- teritorijas, kurās dažādos laika posmos ierīkoti ilglaicīgas zinātniskās izpētes objekti - mežkopības, meža selekcijas un ģenētikas, integrālā meža monitoringa parauglaukumi vai citi zinātniskās izpētes objekti, kurus izmanto izpētei, mācībām un demonstrējumiem;
- mežu teritorijas, kurās neietilpst izpētes objekti, bet kas paredzētas jaunu izpētes objektu ierīkošanai vai koksnes resursu un nekoksnes materiālo vērtību ieguvei.

Meža pētīšanas stacijas uzdevumi ir:

- pārvaldīt zinātniskās izpētes mežus ilglaicīgo zinātnisko pētījumu un meža monitoringa veikšanai;
- nodrošināt zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanu;
- koordinēt zinātnisko programmu realizāciju;
- realizēt meža un medību resursus.

Zinātniskās izpētes mežu zemes atrodas zemes vienībās ar šādiem kadastra numuriem: 70620110176; 70620110175; 70620110221; 70620110223; 70620120048; 70620110359; 70620110358; 70620110189; 70620110187; 70620110186; 70620110279; 70620110177; 70620110217; 70620050067; 70620040035; 70620040024; 70620070019; 70620070018.

Vietējās nozīmes parki

Latvijas Republikā līdz 2000.gada 1.janvārim meži tika iedalīti kategorijās, un tajos tika noteikti arī īpaši aizsargājamie iecirkņi. Saimnieciskajos mežos tika izdalīti 26 veidu īpaši aizsargājamie iecirkņi. Viens no iecirkņu veidiem bija "citi parki un dendroloģiskie stādījumi", kas tika izdalīti pēc pašvaldības apstiprināta saraksta vai taksatora ieskatiem. Ministru kabineta 08.05.2001 noteikumu Nr.89 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" 22.punktā noteikts, ka īpaši aizsargājamo iecirkņu statuss Meža valsts reģistrā tiek saglabāts līdz atbildīgās institūcijas lēmuma pieņemšanai par mikrolieguma izveidošanu vai par īpaši aizsargājamā iecirkņa statusa atcelšanu. Pamatojoties uz minētajiem noteikumiem, tika veikta īpaši aizsargājamo iecirkņu inventarizācija. Apsekojot iecirkņus Kalsnavas pagasta teritorijā, konstatēts, ka lielākajā daļā gadījumu vietas neatbilst tradicionālajam priekšstatam par parku. Pašreiz Meža valsts reģistrā kā vietējās nozīmes parki atzīmēti:

1. "Mācītāja muižas parks" (kadastra Nr. 70620060039 (0,8 ha) un 7062-006-0040 (2,4 ha)) - parkveida mežs pie Veckalsnavas kapiem: bioloģiski vecas priedes, kuru ekoloģiskā vērtība tuvā nākotnē strauji palielināsies. Mežam ir augsta estētiskā vērtība.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

2. "Veckalsnavas baznīcas parks" (kadastra Nr. 70620060038 (0,7 ha)), koku stādījums pie Veckalsnavas baznīcas drupām.
3. "J.Alunāna parks" (kadastra Nr. 70620110204 (4,2 ha)) – Parks Jaunkalsnavā pie Vesetas upes ar upes palieni, dendroloģiskiem stādījumiem, rekreācijas teritoriju (tai skaitā estrāde) un kokaugu kolekciju.

Ugunsbīstamie meži

Saskaņā ar Madonas rajona teritorijas plānojumu, Kalsnavas pagastā pie uguns apdraudētām teritorijām noteikti 15,8 ha Kalsnavas mežniecībā. Precizējot šīs teritorijas pēc Madonas virsmežniecības rīcībā esošās informācijas, uguns apdraudētie meži ir 4437 ha, tai skaitā 2868 ha augstas bīstamības meži, kas noteikti sausajos priežu un egļu mežos. Sausie meži pārsvarā atrodas Mežu pētīšanas stacijas īpašumā.

Zinātnisko pētījumu dendroloģijā un mežsaimniecībā loma ir Kalsnavas dendrārijam (skat. [4.8.1.nodaļu](#)).

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Meža zemes plānotajā (atļautajā) izmantošanā noteiktas kā mežsaimnieciskās teritorijas.

Papildus norādīti meži ar dabas aizsardzības funkciju – vietējās nozīmes parki, īpaši aizsargājamā dabas teritorija „Vesetas palienes purvi”, dabas piemineklis „Kalsnavas dendrārijs”, dižkoki.

Uz 20.02.2006 Kalsnavas pagastā nav noteikts neviens mikroliegums.

Grafiskajā daļā informācijai attēloti uguns apdraudētie meži. Tajos pašvaldības teritorijas plānojuma noteikumi nenosaka īpašus ierobežojumus.

Uz kartes atzīmēti vietējās nozīmes aizsargājamie parki, kuriem aizsargājama parka statusu var noteikt pašvaldība, kas, saskaņā ar Ministru kabineta 22.07.2003 noteikumiem Nr.415 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" līdz ar to uzņem rūpes par apsaimniekošanu un aizsardzības režīma ievērošanu. Pašvaldībai ir tiesības izdot savus saistošos noteikumus. Apbūves noteikumi paredz koku ciršanai un zemju transformēšanai aizsargājamajos parkos saņemt saskaņojumu no pagasta padomes un meža speciālistiem.

Pārējās meža zemes izmantojamas saskaņā ar meža normatīvajiem aktiem individuālajiem meža apsaimniekošanas plāniem.

Apbūve mežā veicama pēc to transformēšanas, kurai noteiktas prasības apbūves noteikumos.

Teritorijas plānojuma laikā nav apzinātas zemes īpašnieku ieceres transformēt lauksaimniecības zemes uz meža zemēm liela mēroga platības, kuras būtu lietderīgi attēlot plānotās (atļautās) izmantošanas kartē. Bet plānojums neaizliedz šādu transformēšanu, ja tas nepieciešams.

4.8. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un dabas pieminekļi

Saskaņā ar Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras, Dabas aizsardzības pārvaldes un Madonas virsmežniecības datu bāzēs pieejamo informāciju, Kalsnavas pagastā ir vairākas teritorijas ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju statusu:

- Dabas piemineklis "Kalsnavas dendrārijs" (Kalsnavas Arborētums);
- Dabas liegums „Vesetas palienes purvi” daļa;
- Dabas piemineklis – 18 aizsargājamie koki.
-

4.8.1. ĪADT dabas liegums "Vesetas palienes purvs"

20.attēls. Dabas lieguma „Vesetas palienes purvi” robežplāns

Liegums dibināts 1999.gadā, lai aizsargātu vērtīgus purva biotopus un retas augu sugas, lieguma lielākā daļa atrodas Aizkraukles rajona teritorijā. Kalsnavas pagastā atrodas 17,2 ha. Teritoriju apsaimnieko VDM Meža pētīšanas stacija. No 20.gs. vidus Vesetas palienes purvs iekļauts tagadējā Vesetnieku ekoloģiskajā pētnieciskajā stacionārā, un jau vairāk nekā 40 gadus notiek regulāri meža ekoloģijas un hidroloģijas pētījumi.

91D0* purvaini meži,
7160 Minerālvienībām bagāti avoti un avotu purvi,
7140 Pārejas purvi un slīkšņas. Mežu fragmenti un pārejas purva daļa.
Meži atbilst dabisko mežu biotopu kritērijiem. Šeit konstatētas vairākas aizsargājamās augu sugas. Aizsargājamās augu sugas.

Ar 2005.gada 15.septembra grozījumiem likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” dabas liegums „Vesetas palienes purvi” iekļauts NATURA 2000 jeb Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju sarakstā. Dabas liegums iekļauts kā īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnu, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzības teritorija (B tips). Dabas lieguma vietas kods (Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju reģistrā) – LV0524800.

Vesetas upe ir regulēta, kā rezultātā, mainoties upes hidroloģiskajam režīmam, notiek intensīva pārejas purva aizaugšana, apdraudot reto augu sugu eksistenci. 2005.gadā dabas lieguma teritorijai izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kas apstiprināts ar Vides ministra 16.01.2006 rīkojumu Nr.16. Dabas aizsardzības plānu izstrādāja Latvijas dabas fonds Natura Daba programmas projekta „Purvu biotopu aizsardzības plāna īstenošana Latvijā”.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Plānotajā (atļautajā) izmantošanā dabas lieguma teritorijai zemes izmantošanas veids netiek mainīts (mežsaimnieciskās teritorijas). tas nodrošinās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas liegumā.

4.8.2. "Kalsnavas dendrārijs" (Kalsnavas Arborētums)

Dendrārija izveide uzsākta 1975.gadā, lai veiktu zinātniskus pētījumus dendroloģijā un mežsaimniecībā, kā arī veidotu citzemju kokaugu stādījumus pavairojamā materiāla ieguvei. Kalsnavas dendrārijs ir Latvijā otras lielākās zinātniski dokumentētā (2249 taksoni) un vienas no lielākajām Ziemeļaustrumeiropā esošā kokaugu kolekcija. Kolekcijai ir ievērojama zinātniska, izglītojoša, saimnieciska un rekreatīva nozīme. Kā kokaugu pavairojamā materiāla bāze objekts ir nozīmīgs no mežsaimniecības un dekoratīvās dārzkopības viedokļa. Aizsargājamais dendroloģiskais stādījums atrodas uz valsts un privātas zemes (galvenais NĪLM – LIZ). Objektu apsaimnieko AS "Latvijas valsts meži" LVM Sēklas un stādi. Kā sinonīms un preču zīme tiek lietots nosaukums "Kalsnavas Arborētums", objekts kalpo arī kā tūrisma objekts.

Dendroloģisko stādījumu platība ir 141,96 ha. To veido četras atsevišķas norobežotas teritorijas (111,12 ha, 15,82 ha, 11,66 ha un 3,36 ha). Teritorija atrodas abpus dzelzceļam, ziemeļos robežojas ar Vesetas upi. Pārējā teritorijā dendrārijs robežojas ar Mežu pētīšanas staciju, Kalsnavas pašvaldības zemi, saimniecību Vizbuli, Saulieši, Skudrītes, Teteri, Lejnieki, Ziediņi, Avotiņi, Rozes, Margas, Žubītes, Upenieki, Anniņas zemēm. Kalsnavas dendrāriju šķērso Madonas un Aizkraukles rajonu administratīvās robeža. Kalsnavas dendrārija 2005.gadā, pēc Latvijas Valsts Meži pasūtījuma, izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kas apstiprināts ar Vides ministra 16.01.2006 rīkojumu Nr.16.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Dendrārija loma ir gan brīvdabas dendroloģiskais muzejs, gan iespēja papildināt kokaugu kolekciju, attīstīt komercdarbību, veikt sabiedrības izglītošanas darbu. Plānotajā (atļautajā) izmantošanā dendrārija teritorija iekļauta kā meža zemes (esošajā – LIZ).

4.8.3. Dižkoki

Kalsnavas pagastā, saskaņā ar Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas datu bāzi, ir 18 aizsargājami koki. To atrašanās grafiski attēlota kartē. Jāņem vērā, ka priede ar 322.numuru LVĢMA aizsargājamo koku datu bāzē ir nolūzusi, vēlāk izdegusi.

Ap aizsargājamo koku zaru vainagu ir spēkā 10 metru aizsardzības zona, kur saimnieciskās darbības ierobežojumus nosaka MK not. Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi".

9.tabula. Aizsargājami koki

Nr. LVAMA DB „Īpaši aizsargājami koki”	Suga	Aizsardzības kategorija	Atrašanās vieta	Apkārtmērs	Augstums
697	Parastais ozols (Quercus robur L.)	dižkoks	Virska, Mazīvēni, ceļmalā	4,45	21
698	Parastais ozols	dižkoks	Liepnieki, 50m SE no	4,96	28,5

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	(Quercus robur L.)		mājām.		
699	Parastais ozols (Quercus robur L.)	dižkoks	Rusuļi, S pie mājām	6,22	20,5
700	Parastais ozols (Quercus robur L.)	dižkoks	Teteri, 200m SW no mājām, Vesetas kreisā krastā, laukmalē, nolūzis	5,78	27,5
701	Parastais ozols (Quercus robur L.)	dižkoks	Teteri, 80m W no vecās	4,66	28
702	Parastais ozols (Quercus robur L.)	dižkoks	Teteru mājas Teteri, NW pie mājas.	4,11	27
75	Parastā kļava (Acer platanoide s L.)		Veckalsnava . Aleja no Sidrabiņiem 1 km uz Veckalsnav u	3,29	17
130	Parastā liepa (Tilia cordata Mill.)		Veckalsnava , aleja no Sidrabiņiem 1km uz Veckalsnav u	3,94	26
131	Parastā liepa (Tilia cordata Mill.)		Veckalsnava , aleja no Sidrabiņiem 1km uz Veckalsnav u	4,47	23
132	Parastā liepa (Tilia cordata Mill.)		Veckalsnava , aleja no Sidrabiņiem 1km uz Veckalsnav u	5,01	21
133	Parastā liepa (Tilia cordata Mill.)		Veckalsnava , aleja no Sidrabiņiem 1km uz Veckalsnav	6,53	24

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

			u		
134	Parastā liepa (<i>Tilia cordata</i> Mill.)		Virska, Ceļmalas. 200m W no mājām Jāņkalna kreisajā pusē	4,5	25
320	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)		Āronieši, N no mājām starp bij. dzirnavu apvedkanālu un Āronas kreiso krastu	3,23	30
321	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)		Ciņi	3,02	22
322	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)		Liepiņi (Sidrabene - Veckalsnava vecais ceļš),	3,3,	11
323	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)		"Rumpji", 100m W no mājas	3,29	16
324	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)		Virska, Ceļmalas. N 200m no mājām, lauka vidū	2,74	14
443	Vīksna (<i>Ulmus laevis</i> Pall.)		Āronieši, N no mājām starp bij. dzirnavu apvedkanālu un Āronas kreiso krastu	5,52	21

5. Kultūras pieminekļi

Kalsnavas pagasta teritorijā atrodas Septiņi valsts aizsardzībā esošie kultūras pieminekļi, no tiem pieci valsts nozīmes.

10.tabula. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi

Valsts aizsardzības numurs	Pieminekļu vērtības grupa	Pieminekļu veids	Pieminekļa nosaukums	Pieminekļa atrašanās vieta
1726	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Matīšēnu senkapi	Madonas raj., Kalsnavas pag., pie bij. Matīšēniem
1727	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Daktiņu senkapi (Kapu kalns)	Madonas raj., Kalsnavas pag., pie Daktiņiem
1728	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Īvēnu senkapi (Kapu kalns)	Madonas raj., Kalsnavas pag., pie Īvēniem
1729	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Jaunrūcēnu senkapi (Krievu kapi)	Madonas raj., Kalsnavas pag., pie Jaunrūcēniem
1730	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Treikāiģu senkapi (Zviedru, Krievu kapi)	Madonas raj., Kalsnavas pag., pie Treikāiģiem
1731	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Tutenu senkapi (Zviedru kapi)	Madonas raj., Kalsnavas pag., pie Tuteniem
1732	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Kalsnavas baznīcas senkapi	Madonas raj., Kalsnavas pag., pie Veckalsnavas luterāņu baznīcas

Starp pieminekļiem, kam piešķirts valsts aizsardzības statuss, ir tikai arheoloģijas pieminekļi. Pašreiz to izmantošana saistīta tikai ar aprobežojumu ievērošanu ap valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem. To turpmākā iekļaušana aprītē (tūrisma maršrutos, piem.) atkarīga no vairākiem priekšdarbiem – izpētes, informācijas par objektu izvietojuma, pieejamības nodrošināšanas. Tomēr jāņem vērā, ka no 474 Latvijā esošajiem pilskalniem tikai 50 ir veikta arheoloģiska izpēte. Tāpat maz pētīti arī kopā Latvijā noteiktie valsts aizsargājamie 1233 senkapi. Līdz ar to kultūras pieminekļu tālākā aizsardzība nodrošināma, ievērojot LR normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Matīšēnu senkapi (valsts aizsardzības Nr.1726)

Matīšēnu māju pamatos un pagrabā būvē atrastas senlietas. Mājas atradušās Pošaras upītes krastā, paaugstā lēzenā kalnā. Māju pamati, gan vecie, gan jaunie aizauguši ar krūmiem. Saimnieks jauno māju nav uzcēlis, jo uznākuši kari. Pēc ziņām, sliekšņa

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

vietā bijis akmens ar kristiem. Akmens nav atrodams. (pēc J.Urtāna 11.06.1981 apmeklējuma).

Tutenu senkapi (Zviedru kapi) (valsts aizsardzības Nr.1731)

Ir vairākas Tutenu mājas. Senkapus, kurus zina norādīt visi māju iedzīvotāji, atrodas starp mājām paaugstā smilšu grēdā, kas paceļas pār zemajām pļavām D pusē par 6-7 metriem. Grēdas garums ZA-DR virzienā ap 100 m, platums – ap 50-60 m. Grēdas A nogāzē ierakti pagrabi. Te atrasts gredzens ar paplašinātu priekšpusi un cilvēku kauli. Kalna lielākā daļa ir bez velēnas, un parādās dzeltena smiltis. Kalna DR pusē bijis šķūnis, no kura palikuši tik pamati. (pēc J.Urtāna 11.06.1981 apmeklējuma).

Kalsnavas baznīcas senkapi (valsts aizsardzības Nr.1732)

Senkapi uzieti, rokot Kalsnavas baznīcas Ceļa ierakumu. Ierakums ir 5-6 metri. Kalsnavas baznīca uzbūvēta plašāka plato malā, no kura paveras skaists skats uz Kalsnavas ezeru. Baznīca sagrauta 2.pasaules kara laikā. Tās mūros redzamas ložu un šāviņu pēdas. Senkapu teritorijā ir šāviņu izrautas bedres. Senkapu platība reljefā nav nosakāma. Bijušā Ceļa ierakuma malas aizaugušas. (pēc J.Urtāna 17.06.1981 apmeklējuma).

Daktiņu senkapi (Kapu kalns) (valsts aizsardzības Nr.1727)

Kapu kalns atrodas uz A o Daktiņu mājām, augstienes malā, kas stāvi krīt pret Daktiņiem (5-6 m), bet virs apkārtnes izceļas tikai ap metru. Pieminekļi noaudzis ar priedēm, apsēm un krūmiem. Kapu kalns orientēts ZA-DR virzienā. Uz tā var saskatīt vairākus diametrā 4-6 m lielus, nepilnu metru augstus Uzkalniņus, kas visi stipri sarakāti. Viss kapu kalns ap 50 m garš. Agrākos laikos te atrastas daudzas senlietas. Visi Uzkalniņi vēl nav pilnīgi nopostīti. (pēc J.Urtāna 11.06.1981 apmeklējuma).

Īvēnu (Īvānu) senkapi (Kapu kalns) (valsts aizsardzības Nr.1728)

Kapu kalns ir smilšains, ar biezu jauktu koku mežu apaudzis R-A virzienā orientēts kalniņš. R gals nedaudz augstāks par A galu. Z puse noraksta grants ieguvei, stāva mala. Šeit arī ir vairākas vecas rakuma bedres, kas daļēji aizaugušas. R daļā atrodas zvēru alas. Kalna virspuse nelīdzena, iespējams, no senākām rakuma bedrēm. (pēc J.Urtāna 21.12.1981 apmeklējuma).

Jaunrūcēnu senkapi (Krievu kapi) (valsts aizsardzības Nr.1729)

Uzkalniņu senkapi atrodas starp Vietalvas-Kalsnavas ceļu un Jaunrūcēnu mājām, Ceļa kreisajā pusē. Uzkalniņi apauguši ar priedēm un lapu kokiem un saglabājušies relatīvi nopostīti. (pēc J.Urtāna 10.06.1981 apmeklējuma).

Kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti

Pie kultūrvēsturiski nozīmīgiem objektiem jāmin:

- Aiviekstes HES. No 1925. - 1935. g. no vienkāršām lauku dzirnavām izveidota tā laika lielākā Latvijas hidroelektrostacija (līdz uzcēla Ķeguma HES) ar apmēram 1000 Zs hidroturbīnu un 500 Zs tehniskās rezerves jaudu. Laika gaitā HES pārdzīvojuši dažādas izmaiņas. Par tām stāsta muzeja ekspozīcija. Ekskursanti var pavērot turbīnas darbu, apskatīt aizsprostu un zivju ceļu.
- Kālēnu muiža. Muižas kungu māja celta 19. gadsimta beigās kā medību māja, bet lielāko daļu dzīves barons fon Kālens pavada tieši šeit. Saglabājušās saimniecības ēkas. Netālu ir Jura Alunāna dzimtās mājas.
- Blakus ezeram atrodas Kalsnavas baznīcas drupas. 1908. - 1918. g. Kalsnavas draudzes mācītājs bija latviešu rakstnieks Andrievs Niedra. 1944. gadā, Otrā pasaules kara laikā baznīca tika sagrauta. Kopš 1995.g. ik gadu jūlija pēdējā svētdienā te notiek garīgās mūzikas koncerts.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā ir attēlotas valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu teritorijas un aizsargjoslu 500 metru rādiusā ap kultūras pieminekļu teritorijām..

Kultūras pieminekļi ir objekti, kas iekļauti šobrīd spēkā esošajā Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā (apstiprināts Kultūras ministrijā ar 29.10.1998 rīkojumu Nr.128), aizsargājami un izmantojami saskaņā ar likumu Par kultūras pieminekļu aizsardzību un Ministru kabineta 26.08.2003 noteikumiem Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”. Minēto noteikumu 43.punkts nosaka, ka „Kultūras pieminekļa teritorijā nedrīkst izvietot eksplozīvas, ugunsnedrošas, ķīmiski aktīvas un atmosfēru piesārņojošas vielas, kas var apdraudēt kultūras pieminekli, kā arī iekārtas, kas izraisa vibrāciju, un vidi degradējošas materiālu krātuves un izgāztuves. Kultūras pieminekļa teritorijā un tā aizsardzības zonā nodrošināma ugunsdrošība, optimāla hidroģeoloģiskā situācija, gaisa un ūdenskrātuvju tīrība. Nav pieļaujama tāda saimnieciskā darbība (tai skaitā gruntsūdens līmeņa maiņa), kas var apdraudēt kultūras pieminekli.”

Papildus pētījumi palīdzētu precizēt individuālās aizsardzības zonas un ģemt vērā apkārtnes vides īpatnības. Pirmām kārtām individuālā aizsardzības zona nepieciešama Kalsnavas baznīcas senkapiem (Nr.1732) kā kompleksai (ražošanas ēkas uz NĪ „Lauri” un pašvaldības zemes, Pļaviņu-Madonas autoceļš, Veckalsnavas ciema tuvums un Kalsnavas ezers) teritorijai, gan lai aizsargātu pašlaik bez pieminekļa statusa esošo baznīcas ēku.

Vadoties pēc Nacionālās programmas Kultūra (2000-2010) apakšprogrammas Kultūras mantojums, arheoloģijas pieminekļiem būtu nepieciešams veikt papildus pētījumus, pieaicinot arheologu. Viensētu apbūvē, respektējama kultūrvēsturiski nozīmīgā ainava un esošās apbūves mērogs.

6. Vides stāvokļa raksturojums

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojumam nav piemērota stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Saskaņā ar Sabiedrības veselības aģentūras Gulbenes filiāles informāciju, saslimšanas gadījumi, kas saistīti ar dzeramā ūdens kvalitāti un citiem riska faktoriem, kā arī grupveida saslimšanas gadījumi ar infekcijas slimībām, Kalsnavas pagasta teritorijā nav reģistrēti vairāk kā desmit gadus.

6.1. Gaiss

Kalsnavas pagastā nav piesārņojuma avotu, kas šobrīd būtiski ietekmē vides kvalitāti un cilvēku veselību. Pagasta teritorijā nav apjomīgu naftas produktu vai ķīmikāliju glabātavu vai cita līdzīga rakstura uzņēmumu. Tomēr jāņem vērā, ka Kalsnavas pagastā ir rūpnieciska rakstura uzņēmumi, kas varētu radīt būtisku piesārņojuma risku, neizpildot piesārņojošo darbību atļauju nosacījumus, kā arī avārijas gadījumā.

Atmosfēras piesārņojumu rada pagasta teritorijā esošie lielie ražošanas uzņēmumi un katlu mājas:

- Ceriņu ielas katlu māja Jaunkalsnavā,
- Latvenergo ZA ET katlu māja Aiviekstē.
- Kokzāģētavas;
- Galdniecības cehs;
- SIA „Lako” spirta rūpnīca.

2002./2003.gada apkures sezonā Kalsnavas CSS sadedzinātas aptuveni 1366 tonnas koksnes. Pēc Kalsnavas CSS rekonstrukcijas plānots atteikties no malkas un pāriet uz šķeldu un skaidām. Koksnes patēriņš gadā samazināsies par 1004 t. Kopējo kaitīgo vielu emisija atmosfērā 2002./2003.gada apkures sezonā bija ~22 t. Pēc rekonstrukcijas, uzstādot ekonomiskāku katlu, kopējā kaitīgo vielu emisija atmosfērā samazināsies līdz 15 t gadā kurināmais nemainīsies, līdz ar to būtiski nemainīsies izmešu sastāvs. Lielāko daļu kaitīgo emisiju atmosfērā veido oglekļa oksīds. Būtisks piesārņojošs faktors koksnes sadedzināšanas sistēmām, ir pelni un daļēji oksidējusies organiskā viela, kas uzkrājas katlos, pelnu uztvērējos, kā arī aizplūst atmosfērā. Kopējais šo vielu daudzums pirms Kalsnavas CSS rekonstrukcijas bija apmēram 68 t, tai skaitā 14 t pelnu, pārējais – daļēji oksidējusies koksne. Pēc rekonstrukcijas pelnu daudzums samazināsies līdz 10 t, daļēji oksidējusies koksne – līdz 40 t.

Par nozīmīgu gaisa piesārņojumu nevar nosaukt arī Pļaviņas – Madona autoceļu (P37) dēļ tā salīdzinoši nelielās satiksmes intensitātes. Lielāka ietekme no autotransporta izplūdes gāzēm ir Aiviekstes ciemā, tā kā tas piekļaujas autoceļam. Kalsnavas pagastā reģistrētie transportlīdzekļi ir 639, no kuriem 460 ir vieglās automašīnas, 112 kravas un 10 autobusi²⁶. Salīdzinot ar 2002.gada sākumu, to skaits samazinājies gandrīz divas reizes – 1031 transporta līdzekļi, no kuriem 708 ir vieglās automašīnas, 170 kravas un 23 autobusi.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums
Teritorijas plānojumā paredzētās būvlaides un ierobežojumi ceļu aizsargjoslā izvietot dzīvojamās mājas, mazinās gaisa piesārņojuma no autotransporta ietekmi.

6.2. Sadržīves atkritumu apsaimniekošana

No 1996.gada Kalsnavas pagastā darbojās sadzīves atkritumu izgāztuve „Siliņi”. 02.02.2011.g. Eiropas Savienības Kohēzijas fonda 3.5.1.2.1. apakšaktivitātes „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija” ietvaros tika apstiprināts projekts Nr.3DP/3.5.1.2.1/10/IPIA/VIDM/009, kas paredz Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās Madonas novada Kalsnavas pagasta izgāztuves "Siliņi" Nr.70628/3034/PV rekultivāciju. Projekta ietvaros veicamās darbības: Izgāztuves rekultivācija 0,73 ha platībā, t.sk., tehniskā projekta izstrāde, būvdarbi, būvuzraudzība, autoruzraudzība. Projekta īstenošanas laiks – 24 mēneši no vienošanās par projekta īstenošanu spēkā stāšanās dienas, kas ir 25.05.2011. Zemes vienība „Siliņi” pieder Kalsnavas pagasta pašvaldībai (kadastra Nr. 70620080075).

Par atkritumu apsaimniekošanu un tās organizēšanu Kalsnavas pagastā atbildīga SIA „Kalsnavas komunālais uzņēmums”. Pašvaldība nodrošina atkritumu savākšanu pie sabiedriskiem objektiem – 25 konteineri pie skolām, kā arī privātajā sektorā.

Atkritumu apsaimniekošanu regulējošas normas iekļautas Madonas novada pašvaldības 31.01.2011. izdotajos saistošajos noteikumos Nr.4 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Madonas novadā”.

Saskaņā ar Madonas novada pašvaldības domes 2011.gada 31.janvāra Saistošo noteikumu Nr.4 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Madonas novadā”, 3.8. punktu *Madonas novada teritorijā ir noteiktas divas atkritumu apsaimniekošanas zonas – 1.zona (ietilpst Madonas pilsēta, Aronas pagasts, Bērzaunes pagasts, Barkavas pagasts, Kalsnavas pagasts, Lazdonas pagasts, Ļaudonas pagasts, Mārcienas pagasts, Mētrienas pagasts, Praulienas pagasts, Sarkanu pagasts, Vestienas pagasts) un 2.zona (ietilpst Dzelzavas pagasts, Ošupes pagasts un Liezēres pagasts).* Šo noteikumu 5.6.punktā teksts - visu atkritumu radītāju radītos apglabājamus atkritumus izvest un apglabāt noteiktā kārtībā reģistrētos atkritumu poligonos. *Pēc Vidusdaugavas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas poligona „Dziļā Vāda” Mežārē darbības uzsākšanas visi 1. zonas nešķirotie sadzīves atkritumi apglabājami attiecīgajā poligonā. Visi 2. zonas nešķirotie sadzīves atkritumi apglabājami Malienas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas poligonā „Kaudzītes” (Litenes pagasts).*

Madonas novada pašvaldības teritorijā tiks ieviesta dalīta atkritumu savākšana.

Eiropas Savienības Kohēzijas Fonda līdzfinansētā projekta „Vidusdaugavas reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekts. Sadzīves atkritumu poligona „Dziļā vāda” būvniecība Mežāres pagastā” īstenošanas rezultātā ir izbūvēts jauns sadzīves atkritumu poligons Krustpils novada Mežāres pagastā un papildus infrastruktūras, kas nodrošinās tās efektīvu darbību, t.i. atkritumu šķirošanas stacijas Jēkabpils pilsētā, divas atkritumu šķirošanas-pārkraušanas stacijas - Aizkrauklē un Madonā un kompostēšanas laukums Madonas novadā „Lindēs”. Sadzīves atkritumu poligons „Dziļā vāda” Krustpils novada Mežāres pagastā tika nodots ekspluatācijā 2011. gada 17. jūnijā. Poligona kopējā platība ir 20,32 ha.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Pēc atkritumu izgāztuves „Siliņi” darbības beigām tā slēdzama un rekonstruējama.

6.3. Kapsētas

Kalsnavas pagastā darbojas Jāņukalna kapi pie Jāņukalna ciema. Kapi atrodas uz pašvaldības zemes 0,1 ha platībā. Daļā kapsētas teritorijas ir apbedījumi, kas vecāki par 25 gadiem. Tomēr kapsētas teritorija ar plānojumu netiek samazināta, kā arī netiek paredzēta kapsētas paplašināšana. Plānojumā tai noteikta kapsētas sanitārā aizsargjosla (300 metri).

6.4.Potenciālie riska un piesārņojuma avoti

6.4.1. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, augsnes piesārņojums

Detalizētas izpētes par augšņu, gaisa piesārņojuma, trokšņa līmeni pagasta teritorijā līdzšinējā laikā nav veiktas.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.483 „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība” (no 20.11.2001), Kalsnavas pagasta teritorijā ir atzīmēta viena piesārņota vieta un divas potenciāli piesārņotas vietas (10.tabula).

11.tabula. *Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas*

Nr. kartē	Nr. LVAMA DB	Nosaukums	Kopējais aktīvā laika periods	Piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta	Apsaimniekotājs, Kadastra Nr
1.	70628/303 4	Sadzīves atkritumu izgāztuve Siliņi	No 1996.gada	Piesārņota vieta	Kalsnavas pagasta pašvaldība; Kad.Nr.70620080 075
2.	70628/303 3	Bijusī degvielas uzpildes stacija (Apšuriņķī, bij. KS „Kalsnava”)	18 gadi (1973-1991)	Potenciāli piesārņota vieta	70620090 105
3.	70628/469 1	VAS Latvenergo Ziemeļaustrumu elektriskie tīkli, katlu māja un DUS (Katlu māja, degvielas uzpildes stacija un notekūdeņu attīrīšanas iekārta)		Potenciāli piesārņota vieta	VAS Latvenergo; Aiviekstē Katlu māja

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Piesārņotā vieta atkritumu izgāztuve „Siliņi”, tā rekonstruējama un turpmāk izmantojama mežsaimniecībai.

Potenciāli piesārņotā vieta Aiviekstes katlu māja turpinās pastāvēt kā katlu māja, tai arī saņemta B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja piesārņojumam ar ogļūdeņražiem (naftas produktiem).

Potenciāli piesārņotā vieta bijusī degvielas uzpildes stacija Apšuriņķī, kas izveidota bijušās kooperatīvās saimniecības „Kalsnava” laikā, plānotajā izmantošanā atrodas jauktas ražošanas, darījumu un tehnisko objektu apbūves teritorijā. Jauna saimnieciskā darbība (atšķirīga no līdzšinējās) un apbūve atļauta pēc piesārņojuma novēršanas, teritorijas atveseļošanas.

6.4.2. Piesārņojošas darbības Uzņēmumi

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja informāciju:

Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.MA10IB0028 izsniegta SIA Kalsnavas komunālais uzņēmums Kalsnavas pagasta Jaunkalsnavas ciemata notekūdeņu attīrīšanai bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām. Atļauja izsniegta 2010. gada 29. aprīlī bez derīguma termiņa ierobežojuma.

Atļauja izsniegta sekojošu darbību veikšanai:

- Notekūdeņu daudzums līdz 100 m³ /dnn jeb 36 500 m³ gadā;

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

- Notekūdeņu nosēdumu apsaimniekošanai;
- Sadzīves notekūdeņu dūņu apsaimniekošanai.

B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja Nr. MA10IB0021Kalsnavas pagastā ir izsniegta VAS Latvenro Ziemeļaustrumu elektriskie tīkliem, Atļauja izsniegta 2010. gada 6. aprīlī bez derīguma termiņa ierobežojuma. Informācija pieejama Vides pārraudzības valsts biroja vai elektroniski biroja mājas lapā www.vpvb.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlajas.

Atļauja izsniegta sekojošu darbību veikšanai:

- Siltumenerģijas un karstā ūdens ražošanai katlumājā. Saskaņā ar šo atļauju katlumājas maksimālā siltuma jauda 3.20 MW, kā kurināmo izmantojot 5000 t koksnes (šķeldu) un 1300 t akmeņogles.
- Komunālo notekūdeņu attīrīšanai:
 - Bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās BIO-100 līdz 70 m³ diennaktī jeb 25 550 m³ gadā.
 - Mehāniskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās MEH līdz 1.4 m³ diennaktī jeb 500 m³ gadā.
- Notekūdeņu attīrīšanai no mehāniskajām darbnīcām 2000 m³ gadā.
- Notekūdeņu dūņu apsaimniekošanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- Dzeramā ūdens ieguvei no trīs artēziskajiem urbumiem līdz 70 m³ diennaktī jeb 26050 m³ gadā.
- Virszemes ūdens ieguvei no Aiviekstes upes- 2000 m³ gadā.
- Metālapstrādes iecirknim ar darbības ilgumu 252 d/gadā.
- Metināšanas iecirknim ar darbības ilgumu 252 d/gadā.
- Krāsošanas iecirknim ar darbības ilgumu max 300 h gadā.
- Atkritumu apsaimniekošanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājumi Kalsnavas pagasta teritorijā, saskaņā ar Valsts vides dienesta mājas lapā publicēto, ir izsniegti:

1. Fiziskai personai Kalsnavas pagasta, "Kazākas" – Nr. Ma11IC0048; C kategorijas darbības veids - 4.1; izdošanas datums: 05.10.2011.;
2. Fiziskai personai Kalsnavas pagasta, "Mālderī" - Nr. MA11IC0021, C kategorijas darbības veids - 4.1; izdošanas datums: 20.04.2011

C kategorijas darbības veids - 4.1. dzīvnieku novietnes, kurās komerciālos nolūkos audzē 10 un vairāk dzīvnieku vienību; dzīvnieku novietnes, ja dzīvnieku novietne nav iekļauta likuma "Par piesārņojumu" 1.pielikumā.

Ne visiem padomju laika saimnieciskajiem objektiem ir izdevies atrast pielietojumu mūsdienu ekonomikas apstākļos – tās pamatā ir fermas, kurās darbība jau ilgstoši nenotiek, būves ir daļēji nojauktas, teritorijas ir vizuāli nepievilcīgas un atzīmējamās kā ainavu degradējošas. Šajos objektos, saskaņā ar LVGMA rīcībā esošo informāciju, piesārņojums nav konstatēts; papildus pētījumi nav veikti.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Piesārņojošas darbības uzņēmumiem plānotā izmantošana ir atbilstoši to darbības veidam (lauksaimnieciskās teritorijas, jauktas ražošanas, darījumu un tehnisko objektu vai tehnisko objektu apbūves teritorijas).

Dzīvnieku novietnēm noteikti minimālie attālumi līdz apdzīvotajām vietām un citiem objektiem.

Nemot vērā, ka ferma Rūpnīcas ielā - spirta rūpnīcas pastāvējusi jau vēsturiski (pašlaik netiek izmantota un esošās izmantošanas kartē atzīmēta kā vidi un ainavu

degradējošs objekts), atrodas nomaļus no Jaunkalsnavas centra – aiz dzelzceļa, aiz spirta rūpnīcas un attīrīšanas iekārtām, teritorijas plānojumā paredzēta fermas atjaunošana. Tomēr jāņem vērā, ka būvprojektēšanā jāparedz aizsardzības pasākumi iespējamam gaisa (smaku) piesārņojumam (Apbūves noteikumu 1.9.p.).

Pašlaik neizmantotie padomju laika saimnieciskie objekti, kas nereti sabrukuši, esošās izmantošanas kārtē atzīmēti kā ainavu degradējoši objekti. Plānotās izmantošanas kārtē tie paredzēti kā ražošanas, darījumu un tehnisko objektu apbūves teritorijas, lai veicinātu jaunu ražošanas uzņēmumu veidošanos, šos objektus sakārtojot. Vienlaikus, lai neierobežotu to izmantošanu tikai ražošanai, pieļaujama arī darījumu funkciju izvietošana tajos.

6.5. Ugunsdzēsības un civilā aizsardzība

Pēc Jaunkalsnavas ūdensapgādes rekonstrukcijas, Jaunkalsnavā ierīkoti 4 hidranti ar cauruļvadu diametru līdz hidrantam 100 mm. Ugunsdzēsībai nepieciešamo ūdens daudzumu nodrošina ūdenstorni. Prakse liecina, ka esošā ūdens rezerve ir pietiekoša arī ugunsdzēsības vajadzībām. Jaunkalsnavas saimnieciskajā zonā ierīkots vismaz viens pazemes ūdens rezervuārs. Lauku teritorijā ugunsdzēsības vajadzībām nepieciešamības gadījumā ir grūti izmantot pieeju pie ūdeņiem, tādu ir maz.

Pie Jaunkalsnavas ir augstas (1.) un vidējas (2.) kategorijas ugunsbīstamības meži un pie Jāņukalna – zemas ugunsbīstamības meži (3.klase) (skat.4.7.nodaļu „Meži”).

Madonas novadā darbojas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Madonas nodaļa. VUGD Madonas nodaļa darbojas visā bijušajā rajona teritorijā.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta funkcijas bijušā Madonas rajona teritorijā pilda VUGD Madonas brigāde, kurā ietilpst:

- VUGD Madonas brigāde;
- VUGD Cesvaines ugunsdzēsības postenis;
- VUGD Lubānas ugunsdzēsības postenis;
- VUGD Varakļānu ugunsdzēsības postenis;
- VUGD Ērgļu ugunsdzēsības postenis;

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests darbojas uz “ Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma”, “ Civilās aizsardzības likuma” pamata.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam funkcijas:

1. Īstenot valsts politiku ugunsdrošības, ugunsdzēsības, civilās aizsardzības un vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura "112" darbības jomā;
2. Uzraudzīt normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību ievērošanu;
3. Veikt ugunsdzēsības un glābšanas darbus;
4. Koordinēt iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību izveidoto ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbību, kas saistīta ar ugunsdrošību un ugunsdzēsību.

Saskaņā ar 22.09.2009.g. MK noteikumiem Nr.1072 „Noteikumi par pašvaldību civilās aizsardzības komisiju sarakstu, komisiju darbības teritoriju un to izveidošanas kārtību” Madonas novadā ir izveidota Madonas novada civilās aizsardzības komisija, kuras vadītājs ir Madonas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs.

Par ugunsdzēsības un glābšanas dienesta formējuma normatīvo nodrošinājumu izbraucot uz notikuma vietu- vērā ņemt LBN-201-96.

Par civilās aizsardzības noteikumiem ņemt vērā " Civilās aizsardzības likumu".

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Teritorijas plānojums Kalsnavas ar 1 : 10000 mēroga precizitāti norāda hidrantu un ūdenstilpes ugunsdzēsības vajadzībām atrašanos un uguns apdraudētās mežu teritorijas.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas civilās aizsardzības prasības.

7. Kalsnavas pagasta sociāli ekonomiskā situācija

7.1. Pašvaldības ekonomiskais stāvoklis

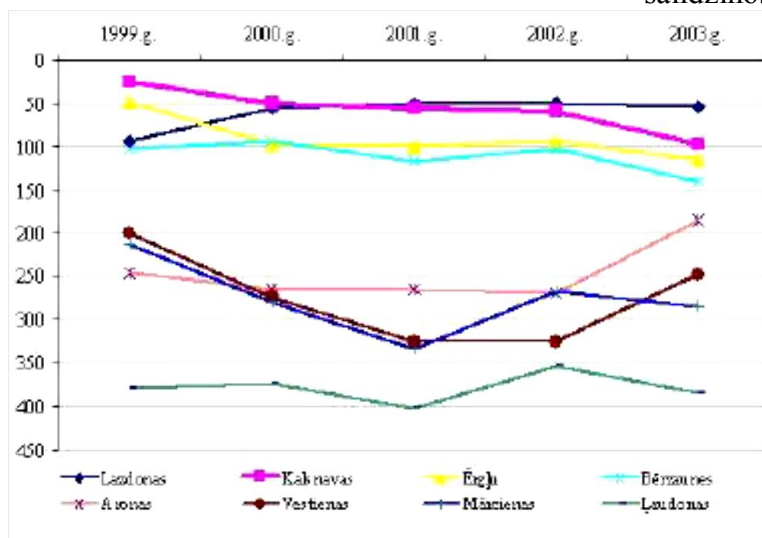
Kalsnavas pagasts ir viena no retajām pašvaldībām, kas ilgstoši maksāja dotācijas Pašvaldību izlīdzināšanas fondā, kopš 2005.gada nemaksā un nesaņem dotācijas no PFIF.

Saskaņā ar 2003.g. 11.novembrī apstiprināto Ministru kabineta noteikumu Nr.637 "Īpaši atbalstāmo teritoriju statusa piešķiršanas un atcelšanas kārtība" 15.2. punktu, Kalsnavas pagastam piešķirts īpaši atbalstāmās teritorijas statuss (spēkā no 2004.gada 27.jūnija - 2006.gada 31.decembrim), kas nozīmē iespēju pagastā reģistrētajiem privātajiem uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm pretendēt uz finansējumu no reģionālās attīstības atbalsta programmām. Jāatzīmē, ka īpaši atbalstāmās teritorijas statuss piešķirts visām Madonas rajona pašvaldībām.

Pašvaldību salīdzinošajā rangā, ko veidoja, lai izvērtētu, vai atbalstāmā statusu piešķirt, Kalsnavas pagasts ierindojas 98.vietā, kas ir otrais labākais rādītājs Madonas rajonā aiz Lazdonas pagasta, kas atrodas cieši pie Madonas pilsētas. Pēdējo piecu gadu laikā pagasta rādītāji ir kritušie. Vietu nosaka attīstības indekss, ko pagastiem aprēķina, ņemot vērā bezdarba līmeni, iedzīvotāju ienākuma nodokli, demogrāfisko slodzi, apdzīvojuma blīvumu, zemes kadastrālo vērtību un pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

21.attēls. Vieta pašvaldību salīdzinošajā rangā

7.2. Iedzīvotāji, demogrāfiskā situācija

Iedzīvotāju skaits uz 01.07.2011. ir 1951. Iedzīvotāju skaits no 2006.gada sarucis aptuveni par 200 iedzīvotājiem, kas domājams saistīts ar ekonomisko situāciju valstī un ati sekojošu darbaspējīgo iedzīvotāju emigrāciju uz citām valstīm. Salīdzinājumam 1935.gadā iedzīvotāju skaits bija 2600.

Iedzīvotāju dzimumu struktūrā sievietes 52,4% ir sievietes un vīrieši – 47,6%. Salīdzinājumā ar Latvijas rādītājiem, sieviešu īpatsvars Kalsnavas pagastā ir mazāks. Latvijā ir 54,3% sieviešu un 45,7% vīriešu.

Kalsnavas pagastā iedzīvotāji līdz darbaspējas vecumam veido 12,2%, darbaspējas vecumā – 67,45% un virs darbaspējas vecuma – 20,55%. Bērni vecumā no 0-6 gadiem ir 79.

Gados jaunu cilvēku īpatsvars ir lielāks kā Latvijā vidēji (14,5%). Skat. attēlu.

Kalsnavas pagasts ir latvisks; latviešu tajā ir 1807 (jeb 92,62%), Tas nosaka arī iedzīvotāju, kuri ir pilsoņi, lielo īpatsvaru (97,5%) Kalsnavas pagastā.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Iedzīvotāju skaitam ir lēna tendence samazināties, bet tā ir mazāk izteikta kā citām lauku pašvaldībām. Nākotnē var prognozēt iedzīvotāju skaita stabilizēšanos, pateicoties optimāliem dabiskās un mehāniskās kustības procesiem.

Augstākus demogrāfiskās slodzes rādītājus Kalsnavas pagastā, salīdzinājumā ar Latvijas rādītājiem, nosaka lielāks līdz darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits Kalsnavas pagastā. Tas liecina, ka demogrāfiskai slodzei ir iespējas nākotnē samazināties.

7.3. Uzņēmējdarbības raksturojums un attīstības tendences

7.3.1. Ražošanas Uzņēmumi un teritorijas

Lielākās ražošanas teritorijas atrodas Aiviekstes ciemā un blakus Jaunkalsnavas ciemam. Aiviekstes ciemā ražošanas uzņēmumi aizņem gandrīz vai trešo daļu ciema teritorijas. Šeit darbojas pagastā lielākais uzņēmums VAS „Latvenergo” Ziemeļaustrumu elektriskie tīkli ar to katru māju, darbnīcām un citām ēkām, AS ”Jauda” vairumtirdzniecības centrs, Aiviekstes HES. Astoņus gadus pēc nodošanas ekspluatācijā, VAS „Latvenergo” iepērk mazo HES saražoto elektroenerģiju par dubulto tarifu. Aiviekstes HES, kā lielākā HES no Madonas rajonā esošajiem mazajiem HES turpmākā darbība nav apdraudēta. Aiviekstes HES atrodas VAS „Latvenergo” filiāles Daugavas HES kaskādes īpašumā. Aiviekstes ciemā pie Aiviekstes upes saglabājas ražošanas un darījumu zona, kas kopā ar energofirmu „JAUDA” ražošanas teritoriju un vairumtirdzniecības bāzi aizņem nozīmīgu Aiviekstes ciema teritoriju.

Jaunkalsnavā darbojas Kalsnavas spirta rūpnīca, dzelzceļa stacija ar tās pārkraušanas punktu.

Vairākas ražošanas teritorijas paredzētas lauku teritorijā, kur pašlaik vai iepriekš darbojās lauksaimniecības uzņēmumi, fermas. Vairākas fermas, kas pašlaik netiek apsaimniekotas esošās izmantošanas kartē atzīmētas kā degradējoši objekti, lai pievērstu uzmanību to sakopšanai un tādējādi pamatā novērstu negatīvu ietekmi uz ainavu. Plānotajā izmantošanā šajās teritorijās paredzēta arī darījuma funkcija, lai veicinātu objektu sakārtošanu, neierobežojot to izmantošanas iespējas. Plaša degradēta teritorija atrodas pie Jaunkalsnavas Rūpnīcas ielas galā, ko nākotnē paredzēts rekonstruēt mājlopu turēšanai.

Jaunu ražošanas objektu būvniecība atļauta arī transformējot lauksaimniecības vai meža zemes. Ražošana ir viens no svarīgākajiem pagasta attīstības virzieniem. Lauksaimnieciskajās teritorijās pieļaujama ēku un būvju būvniecība lauksaimniecības pārstrādes uzņēmumu vajadzībām.

Apbūves noteikumi paredz gadījumus, kad būvprojektā nosakāmi aizsardzības pasākumi no plānoto ražošanas uzņēmumu negatīvas ietekmes.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Ražošanas teritorijas risinājumi doti [4.6.2.nodaļā](#).

7.3.2. Lauksaimnieciskā darbība

Pagastā ir attīstīta lauksaimnieciskā ražošana. Izplatīta graudkopība, piena-gaļas lopkopība. Savu vietu ieņem netradicionālie lauksaimniecības veidi. Zemnieku saimniecība „Talejas” audzē fazānus medībām. Atsevišķas vietas DR nogāzēs ir piemērotas dārzkopībai (ZS „Lauri”) un augļkopībai (ZS Rāvijās, kas selekcionē vietējiem klimatiskajiem apstākļiem piemērotas Latvijā atzītas augļu koku šķirnes). ZS „Ziedulejas” specializējusies arī sēšu audzēšanā. Viens no lielākajiem pārstrādes uzņēmumiem rajonā ir SIA „Kalsnavas miesnieks”. Zemnieku saimniecība

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

„Gulbiškas” nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību. Vidējais saimniecību lielums svārstās no 10-30 ha.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Lauksaimnieciskās teritorijas risinājumi doti [4.6.nodaļā](#).

Lauksaimnieciskajās teritorijās atļauta viensētu būvniecība, kā arī lauksaimnieciskajai ražošanai un lauku saimniekošanai nepieciešamās ēkas un būves.

7.3.3. Mežsaimniecība

Mežsaimniecībai Kalsnavas pagastā ir senas un bagātas tradīcijas. Šeit atrodas Valsts meža dienesta Meža pētīšanas stacija, kas aizņem kas aizņem 2267 ha, VAS „Latvijas valsts meži” uzņēmums „Sēklas un stādi” Kalsnavas arborētums, kas aizņem 142,43 ha, Kalsnavas čiekurkalte un kokaudzētava Kalsnava.

Pagastā reģistrēti vairāki mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmumi – „Fortranz” SIA, „Centa L” SIA, „IT-KM” SIA, „Mētra” SIA (arī kokaudzētava), zemnieku saimniecība „Salmiņi”. Ar mežsaimniecību nodarbojas ZS „Salmiņi”.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Mežsaimnieciskās teritorijas risinājumi doti [4.7.nodaļā](#).

7.3.4. Pakalpojumi un tūrisms

Kalsnavas pagastā praktiski nav viesu uzņemšanas mājas, lauku tūrisma, darbojas viena naktsmītne – viesu māja ar 12 gultas vietām.

Pie tūrisma veicinošiem objektiem jāmin Kalsnavas arborētums, kas piedāvā ekskursijas, konsultācijas par koku un krūmu audzēšanu, koku un krūmu stādus, kā arī padomus ainavas veidošanā. Iecienīta atpūtas vieta pie ūdens un makšķerēšanas vieta ir Kalsnavas ezers un Puduļu ezers (robežojas ar Kalsnavas pagastu). Driķos un ZS Mārtiņēni” piedāvā pinumus. Pagastā ir Septiņi arheoloģijas pieminekļi. Apskates vērta ir pareizticīgo baznīca. Kalsnavas pagasts netiek minēts pie Vidzemes reģiona un Madonas rajona tūrisma attīstībai nozīmīgajām teritorijām.

Kā pakalpojumu uzņēmumi jāmin „Aiviekste” ēdnīca, veikali – „Bezdelīgas 1”, „Pilsēta”, „Undīne”, „Rizgi”, „Madonas patērētāju 23.veikals”, skaistumkopšanas salons „Valdzinājums”, aptiekas „SIA „Brīnumzālīte”, trīs veterinār prakses. Autoapmācības piedāvā „Heliks” SIA filiāle.

Pie pakalpojumu objektiem iekļauta degvielas uzpildes stacija.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Pakalpojumu objektu attīstība ievērtēta jauktas izmantošanas – sabiedrisko un darījumu objektu - apbūves zonā. Pakalpojumu objekti, kas paredzēti tuvākās teritorijas izmantošanai kā veikals, ārsta prakse u.c. atļauti arī dzīvojamās teritorijās. Tādi pakalpojumu objekti kā degvielas uzpildes stacija izvietoti publiskajās darījumu un sabiedrisko objektu teritorijās; šeit papildus jāievēro prasības degvielas uzpildes stacijām.

Tūrisma attīstība nav prioritārs attīstības virziens Kalsnavas pagastam, tas kalpo kā papildus iespēja lauku saimniekošanas veidu dažādošanai. Teritorijas plānojumā tūrisma objekti kā atļautā izmantošana paredzēta darījumu, lauksaimniecības un savrupmāju apbūves teritorijās. Īpašākas iespējas attīstīties tūrisma pakalpojumiem ir pie Kalsnavas un Puduļu ezeriem, kur jau ierīkots pirmais objekts.

7.4. Sociālās infrastruktūras objekti un teritorijas

7.4.1. Izglītības iestādes

Kalsnavas pagastā darbojas Kalsnavas pirmsskolas izglītības iestāde ar grupām Aiviekstes ciemā.

Kalsnavas bērnudārzs "Dzirkstīte" atrodas Aiviekstes ciemā.

Pamata izglītību nodrošina Kalsnavas pamatskola (Jaunkalsnava, Vesetas iela 6). Klašu skaits – 9, skolēnu skaits – 148. Skolnieku skaits 2011/2012.mācību gadā pa klasēm: 1.klase – 16; 2.klase – 18; 3.klase – 11; 4.klase – 20; 5.klase – 18; 6.klase – 16; 7.klase – 18; 8.klase – 13; 9.klase – 18. Kalsnavas pamatskola realizē divas pamatzglītības programmas : Pamatizglītības programmu, kods 21011111.

Skolā darbojas Kāpēcīšu klase, kurā tiek īstenota speciālās pamatzglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem.

7.4.2. Kultūras iestādes

Bibliotēku pakalpojumi ir pieejami Jaunkalsnavā un Aiviekstes ciemā. Jaunkalsnavā Pārupes ielā 2 darbojas Kalsnavas bibliotēka; tajā strādā 1 darbinieks, ir ierīkota interneta pieslēgums. Tās filiāle atrodas Aiviekstes ciemā, kurā strādā 1 darbinieks; interneta pieslēgums pieejams no 2006.gada 1.maija.

Kalsnavas kultūras nams ar projektēto vietu skaitu 120 atrodas Jaunkalsnavā, Vesetas ielā 8. Kultūras nama filiāles atrodas Jāņukalna ciemā (projektētais vietu skaits – 90) un Aiviekstes ciemā (projektētais vietu skaits – 120).

Brīvdabas pasākumiem tiek izmantota Kalsnavas estrāde Jaunkalsnavā, Jura Alunāna parkā. Projektētais vietu skaits – ap 300.

Pasākumi nereti notiek Kalsnavas pagasta padomes administratīvajā ēkā (Jaunkalsnava, Pārupes iela 2), kur pieejama zāle ar projektēto vietu skaitu – 200.

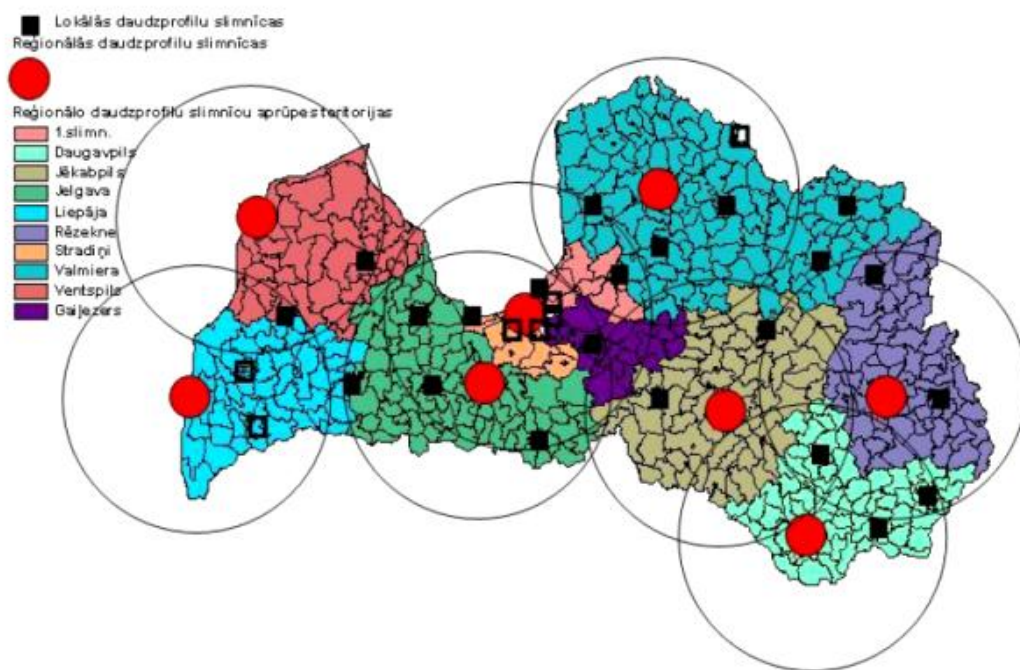
7.4.3. Veselības un sociālās aprūpes iestādes

Kalsnavas pagasts tāpat kā viss Madonas rajons atrodas BO SIA „Ziemeļaustrumu Slimokase” apkalpes teritorijā.

Uz vietas pagastā pieejami primārās veselības aprūpes pakalpojumi - L.Stalažas ģimenes ārsta prakse (Jaunkalsnava, Pārupes iela 2).

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Kalsnavas pagasts ietilpst Jēkabpils reģionālās daudzprofilu slimnīcas SIA "Jēkabpils rajona centrālā slimnīca" teritorijā. Attālums līdz SIA "Jēkabpils rajona centrālā slimnīcai" ir ~40 km, laiks, kas jāpavada, lai sasniegtu slimnīcu, ir mazāks par 60 minūtēm. Reģionālai daudzprofilu slimnīcai SIA "Jēkabpils rajona centrālā slimnīca" plānots nodrošināt ar pakalpojumiem 141 705 iedzīvotājus. Lokālā daudzprofilu slimnīcas atrodas Madonā. Kalsnavas pagastam tuvākā neatliekamās medicīniskās palīdzības filiāle atrodas Pļaviņās. Specializētā veselības aprūpe tuberkulozes slimniekiem pieejama Madonas rajona tuberkulozes dispanserā.

Jaunkalsnavā darbojas aptieka „Brīnumzālīte”. Jaunkalsnavā pieejami triju veterinārstu pakalpojumi.

Sociālo palīdzību sniedz Kalsnavas pagasta padomes izveidotais Sociālās palīdzības dienests (Jaunkalsnava, Pārupes iela 2), kas nodrošina pieņemšanu arī Aiviekstē. Institucionālie palīdzības veidi pieejami Madonas rajona iestādēs – Cesvaines internātskolā, Dzelzavas speciālajā pamatinternātskolā, bērnu namā „Zīļuks” (Sausnējas pagasts), veco ļaužu un invalīdu pansionātā „Ērgļi” vai Madonas pansionātā.

7.4.4. Sporta infrastruktūras objekti

Jaunkalsnavā 2004. gadā uzcelta sporta zāle (ar zāli 18x36 m, kas atbilst basketbola noteikumiem). Pagastā strādā sporta darba organizators.

Kalsnavas pamatskolai ir sava sporta zāle (jauna piebūve) ar projektēto vietu skaitu – 150. Pie skolas atrodas sporta laukums (ap 4100 m²). Kalsnavas pagasta Saulainēs darbojas Mototrase “Saulaines”.

7.4.5. Valsts un pašvaldības iestādes un Uzņēmumi

Kalsnavas pagastā atrodas reģiona un rajona nozīmes iestādes un uzņēmumi:

- VAS „Latvijas valsts meži” uzņēmums „Sēklas un stādi” Kalsnavas arborētums un Kalsnavas kokaudzētava;
- Valsts meža dienesta Meža pētīšanas stacija, meža sēklu kontroles laboratorija
- VAS „Latvenergo” Ziemeļu austrumu elektriskie tīkli;
- Kalsnavas mežniecība;
- Madonas rajona policijas pārvaldes Ļaudonas policijas iecirkņa Kalsnavas pagasta policijas inspektors.
- Kalsnavas pagastā ir 4 pasta nodaļas – Jaunkalsnavā, Aiviekstē, Veckalsnavā un Jāņukalnā.

Pašvaldības iestādes:

Kalsnavas pagasta padomes ēka atrodas Jaunkalsnavā Pārupes ielā 2. Ēkā vienkopus izvietojas kultūras nams ar zāli (2.st.), ģimenes ārsta prakse, sociālās palīdzības dienests, Kalsnavas pagasttiesa, pašvaldības komunālo pakalpojumu aģentūra „Kalsnavas servisa uzņēmums”.

Nevalstiskais sektors:

Arodbiedrība „Enerģija” izmanto ZAET telpas.

Sabiedriskā organizācija „Kalsnavas koks” izmanto pagasta padomes telpas.

Reliģiskās organizācijas un tām piederošās teritorijas

Kalsnavas pagastā darbojas divas draudzes: Kalsnavas svētā apustuļa Jāņa teologa pareizticīgo draudze, Kalsnavas evaņģēliski luteriskā draudze. Reliģiskajām organizācijām pieder 79,9 ha zemes un ēkas Kalsnavas pagastā. evaņģēliski luteriskās draudzes baznīca atrodas Kalsnavas pagasta „Dzidrumos”. Reliģisko organizāciju ēkas un zeme ap tām plānota kā sabiedrisko objektu apbūves teritorija, pārējās zemes – atbilstoši to funkcijai (piem., lauksaimnieciskās teritorijas).

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Kalsnavas pagastā ir nodrošināts plašs sociālo pakalpojumu klāsts, ir attīstīta sociālā infrastruktūra. Tuvākajā laikā, neprognozējot strauju iedzīvotāju skaita pieaugumu, teritorijas plānojumā jaunu sociālo objektu izveide netiek plānota, bet tiek optimizēts esošais pakalpojumu klāsts. Esošajiem pakalpojumu objektiem plānotajā izmantošana noteikta sabiedrisko objektu apbūves teritorijas zonējums.

Sociālās infrastruktūras attīstība un jaunu objektu būvniecība var notikt arī dzīvojamo, sabiedrisko un darījumu objektu apbūves teritorijās.

Jaunkalsnavas centrā ieplānota jaunas baznīcas būvniecības vieta.

8. Pagasta telpiskā organizācija un būvvides raksturojums

8.1.Telpiskā struktūra, apdzīvojuma un apbūves raksturojums

8.1.1. Teritorijas telpiskā organizācija

Galvenie dabas faktori, kas nosaka Kalsnavas pagasta telpisko organizāciju, ir ceļu tīkls, upju tīkls un apdzīvotās vietas. Galveno attīstības virzienu nosaka P37 autoceļš „Pļaviņas – Madona – Gulbene”. Saistībā ar to attīstījušās divas galvenās pagasta apdzīvotās vietas – Jaunkalsnava un Aiviekste, kā arī vēsturiski apdzīvotās vietas Veckalsnava, Apšurīņķis. Šo dienvidu ziemeļu virzienu pasvītro Aiviekstes upes

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

tecējums, kas Kalsnavas pagasta teritorijā tek paralēli ar autoceļu. Pagasta rietumu daļa ir mazāk apdzīvota. Jāņukalns, vēsturiski viena no apdzīvotākajām vietām, tagad atrodas nomaļū.

8.1.2. Apdzīvotās vietas

Saskaņā ar Kalsnavas pagasta padomes 2003.gada lēmumu, Kalsnavas pagastā tika noteiktas trīs apdzīvotās vietas – Jaunkalsnava, Aiviekste un Jāņukalns. Vēsturiski veidojušās vairākas blīvi apdzīvotas vietas (11.tabula).

Aptuvenš iedzīvotāju skaits ciemos

	Iedzīvotāju skaits
Jaunkalsnava	860
Aiviekste	400
Jāņukalns	80
Veckalsnava	50
Apšuriņķis	40

24.attēls. Vidzemes Reģiona apdzīvojuma struktūra

Saskaņā ar Vidzemes reģiona plānojumu, Kalsnavas pagastā nav atzīmēts neviens novada nozīmes centrs, kam grūti piekrist.

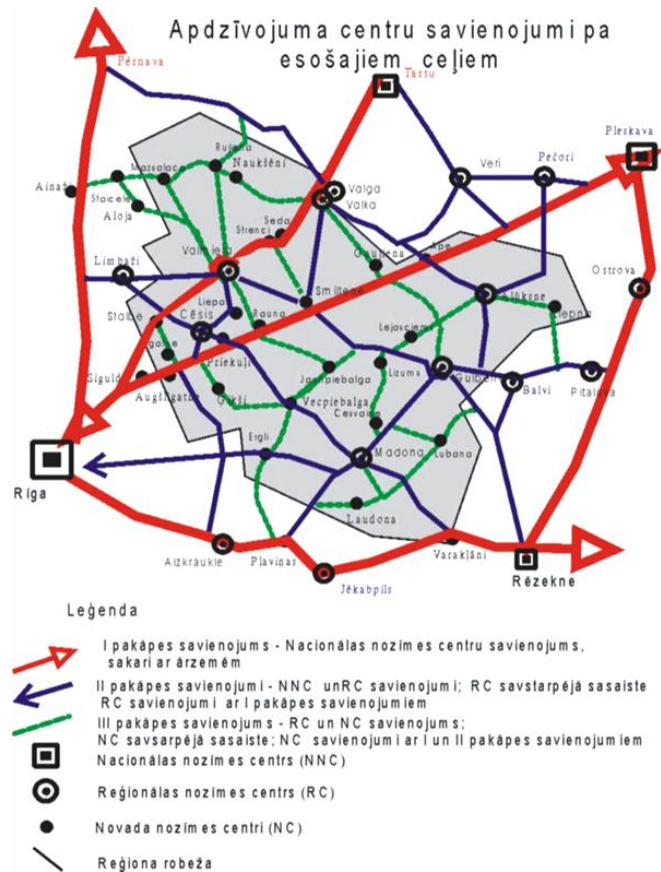
Kalsnavas pagastam tuvākie novada nozīmes centri reģionā noteikti Ļaudona (770 iedzīvotāji) un Ērgļi. Administratīvi teritoriālā reforma turpina risināt šos jautājumus. Saskaņā ar Vidzemes reģiona telpiskās struktūras plānu, Jaunkalsnava ir vietējās nozīmes centrs.

Aiviekstes ciems netiek atzīmēts vispār.

Jaunkalsnavai gan darba vietu,

Gan pakalpojumu un novietojuma ziņā ir dabiskas priekšrocības būt novada centram, un tas saglabās svarīgu lomu apkārtējo teritoriju vidū.

Madonas rajona plānojums, savukārt, neizdala novada centrus. Jaunkalsnavu un Aivieksti rajona plānojums nosaka kā vietējās nozīmes centrus. Pie mazajiem centriem izcelta Veckalsnava. Kalsnavas pagasta plānojumā, ņemot vērā esošo pakalpojumu nodrošinājumu, Veckalsnavai nav piešķirts apdzīvotas vietas – ciema statuss, bet ciema statuss un ciema teritorija noteikta Jāņukalnam.

Apzīmējumi

ceļi

- ceļi ar asfaltbetona segumu
- ceļi ar grants segumu

pārējo pagasta teritorijas

- males centrs
- vidēja centrs
- reģionālais centrs

aglomerācijas teritorijas

Plānojumā, atbilstoši jau noteiktajām apdzīvotajām vietām, apdzīvojamā blīvumam un infrastruktūras esamībai, noteikti trīs ciemi – Aiviekste, Jaunkalsnava un Jāņukalns, kuriem plānojumā noteiktas robežas un atšķirīgas prasības teritoriju izmantošanā no lauku teritorijas. Veckalsnavā, Apšuriņķī un ap Jaunkalsnavas un Aiviekstes ciemiem noteiktas lauku apbūves teritorijas ar mazāku minimālo zemes vienības platību (0,5 ha) kā lauksaimnieciskajām teritorijām (1 un 5 ha) un meža teritorijām (2 ha). Tādējādi tiek ievērots princips, ka blīvākas apbūves iespējas jāparedz apdzīvoto vietu tuvumā, kur iespējams plānot pieslēgšanos ciema ūdenssaimniecības sistēmai.

Jaunkalsnavas ciemu nosacīti divās daļās sadala dzelzceļa līnija. Saikne pastāv caur dzelzceļa pārbrauktuvi uz P 37 autoceļa, kas atrodas ārpus ciema. Attālums un iedzīvotāju nepieciešamība nav tik nozīmīgi, lai ierosinātu pārbrauktuves ierīkošanu Jaunkalsnavas ciema teritorijā. Sabiedriskais centrs izvietojies ap Vesetas un Draudzības ielām, kur koncentrējas lielākā daļa pakalpojumu objektu (skola,

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

bērnudārzs, veikali, frizētava). Pagasta padome atrodas nomaļus, teritorijā, kas ilgu laiku skaitījās ārpus ciema, tagad iekļauta ciema teritorijā. Nozīmīgu teritoriju aizņem meža pētīšanas stacija un „LVM” Sēklas un stādi. Šīs teritorijas aizņem ciema rietumu daļu un kopā ar Kalsnavas spirta rūpnīcu, dzelzceļa infrastruktūru veido ciema ražošanas zonu abpus dzelzceļam. Nozīmīgas teritorijas aizņem mazdārziņu teritorijas. Jaunkalsnavu ainaviski pievilcīgu padara paugurainā ciema R daļa, cauri plūstošās Vesetas upes krastu ainava.

Jaunkalsnavā raksturīgas trīsstāvu daudzdzīvokļu mājas, salīdzinoši lielā īpatsvarā. Viena grupa izvietojusies pie Draudzības ielas, otra – starp Meža un Vesetas ielām. Tās būvētas 20.gs. 70-tajos gados. Bez tām Jaunkalsnavai vēl raksturīgas divstāvu daudzdzīvokļu mājas. Pārējā ciema daļā un aiz dzelzceļa Rūpnīcas ielā raksturīga viengimeņu un divgimeņu mājas, kas lielākoties pieslēgtas centralizētai ūdenssaimniecībai.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Ciema robeža noteikta, pamatojoties uz to, ka iedzīvotāju skaita pieaugums nebūs ievērojams un ka ciemā, pamīšus teritorijām ar augstu apbūves intensitāti (daudzdzīvokļu māju teritorijas) ir plašas neapbūvētas teritorijas (lauksaimniecības zemes, mazdārziņi).

Ir paplašinātas savrupmāju apbūves teritorijas. Praktiski netiek paplašinātas daudzdzīvokļu māju teritorijas, jo interese par dzīves vietu dzīvokļos nepastāv. Tikai sociālu dzīvokļu vajadzībām ir paplašināta daudzdzīvokļu teritorija Ceriņu ielā.

Jaunkalsnavas ražošanas zonu papildina pašlaik neizmantotās, daļēji degradētās fermas teritorijas Rūpnīcas ielas galā, kur plānota kooperatīvās sabiedrības „Jāņukalns” investīcijas to atjaunošanā (teritorija nav iekļauta ciemā).

Izmantojot inženierkomunikāciju klātbūtni, paredzēta iespēja veidoties blīvākām apbūves teritorijām ap Jaunkalsnavu – lauku apbūves teritorijas.

8.1.2.2. Aiviekste

Aiviekstes ciems izvietojas pie Kalsnavas pagasta D robežas, Aiviekstes upes krastā. Ciems veidojies vēsturiski, un kādreiz iekļāvis arī daļu no tagadējā Aiviekstes pagasta. Pirmās saimniecības pastāv no 20.gs. sākuma. Latvijas laikā izbūvēta Aiviekstes HES. Padomju laikā uzbūvēta lielākā daļa ciema infrastruktūras – 14 daudzdzīvokļu mājas (2 un 3 stāvu), centralizēta ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēma, energofirmas „Jauda” ēkas, atjaunota Aiviekstes HES un uzbūvēti apkalpojošie objekti (ēdnīca, bērnudārzs). Šodien Aiviekstes ciemā dzīvo ap 400 iedzīvotāju. Darba vietu skaits 141. Aiviekstes ciemā atrodas reģiona nozīmes iestāde – VAS „Latvenergo” Ziemeļaustrumu elektriskie tīkli, kurai ir ļoti liela loma komunālo pakalpojumu, energo un sakaru apgādē Aiviekstes ciemā. Ciemā pieejami visi sociālie pakalpojumi - bibliotēka, bērnudārzs, kultūras nams. Tos nodrošina pašvaldība. Darbojas veikali, ēdnīca.

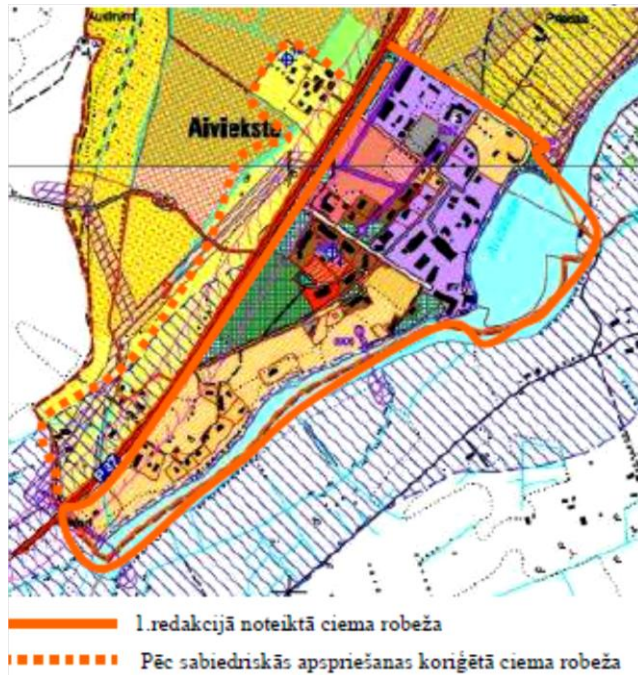
Aiviekstes upes, Pļaviņu – Madonas valsts autoceļa klātbūtne un attīstīta infrastruktūra ir pamats, lai iedzīvotāju skaits Aiviekstes ciemā nesamazinātos. Pastāv intereses par jaunu apbūvi, līdz ar to lauku teritorijās ap Aiviekstes ciemu plānotas jaunas apbūves teritorijas, izmantojot arī iespējas izmantot esošo ciema inženierinfrastruktūru.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

26.attēl Aiviekstes ciema robeža

No satiksmes drošības un Ciema funkcionēšanas viedokļa, pirmajā redakcijā Aiviekstes ciema robeža tika noteikta līdz P 37 autoceļam. Tādējādi tika ievērtētas šī ar lielāko reģionālo nozīmi autoceļa attīstību saistītās vajadzības. Tomēr sabiedriskās apspriešanas rezultātā ciema robeža ir paplašināta, un ciems izvietojas abpus Ceļam. Tas pamatojams šādi:

- Inženierapgādes infrastruktūra jau pašlaik „šķērso” autoceļu un apkalpo mājas otrpus Ceļam;
- Inženierapgādes infrastruktūra ir pamats jaunas blīvas apbūves izveidei arī otrpus Ceļa;
- Vēsturiski teritorijas otrpus Ceļam ir iekļāvušās Aiviekstes ciemā, līdz ar to atbilstoši ir noteiktas īpašumu adreses.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Valsts pirmās šķiras un reģionālas nozīmes transporta koridora klātbūtne P37 Pļaviņas – Madona un Aiviekstes upe ir galvenie faktori ciema robežas noteikšanai, lai arī vairākas inženierkomunikācijas kā siltumtrase un ūdensvads pienāk pie mājām otrpus Ceļa.

Aiviekstē lielu īpatsvaru aizņem ražošanas teritorijas, kas veidojušās, nenosakot jaunas, bet ievērtējot jau esošo izmantošanu.

Būtiskākās izmaiņas teritoriju izmantošanā saistītas ar jaunām savrupmāju teritorijām (DzS) ciema dienvidu daļā un jaunu jaukta sabiedrisko, darījumu objektu un dzīvojamo māju apbūves teritoriju (DzSDS) esošo mazdārziņu vietā.

8.1.2.3. Jāņukalns

Jāņukalns vēsturiski bija viena no apdzīvotākajām vietām Kalsnavas pagastā. Šeit darbojās Jāņukalna 6-gadīgā skola, pasta nodaļa, baznīca, Jāņukalna kapsēta. Divdesmitā gadsimta 70-tajos gados izbūvētas vairāk kā 20 līvānu tipa mājas.

Pašlaik Jāņukalna ciema loma mazinājusies. Šeit dzīvo ap 80 pastāvīgo iedzīvotāju. Pamata apbūvi veido līvānu tipa mājas, darbojas centralizēta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma. Baznīcas drupas. Skolas ēka (pašvaldības īpašums) izolīta, šeit ir ieceres par tūrisma pakalpojumu objekta izbūvi. Ar pagasta centru Jāņukalnu savieno 2.šķiras valsts grantēts ceļš, šeit nekursē sabiedriskais transports. Jāņukalnā atrodas Kalsnavas tautas nama filiāle, uz Jāņukalnu izbrauc pagasta padomes speciālisti, darbojas pasta nodaļa.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Viena no pagasta telpiskās attīstības prioritātēm ir uzlabot V- 879 Jāņukalns – Jaunkalsnava autoceļa segumu (asfaltēšana), lai nodrošinātu ne tikai labāku saikni ar pagasta centru un galveno Madonas – Pļaviņas ceļu, bet arī lai nodrošinātu ceļu tīkla attīstību lielākā pagasta daļā.

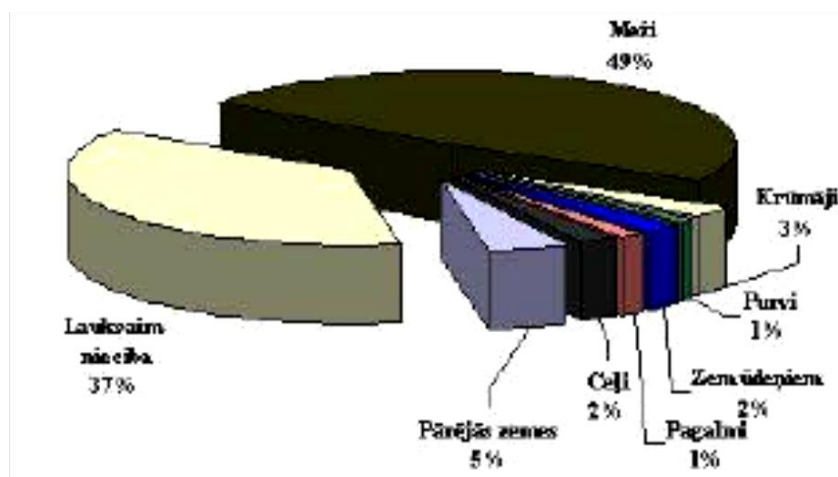
Jāņukalna plānotais zonējums, ņemot vērā tūrisma objekta ieceres, sadalās divās galvenajās zonās – dzīvojamā un darījumu, sabiedrisko objektu (DzSDS) un dzīvojamā zonā (DzS).

Jāņem vērā, ka visa teritorija plānotajam tūrisma objektam iekļaujas kapsētas aizsargjoslā.

8.2.Zemju struktūra un nekustamie īpašumi

Saskaņā ar Valsts Zemes dienesta bilanci, Kalsnavas pagasta kopējā platība ir 147 km² jeb 14715,2 ha.

27.attēls. Zemju struktūra Kalsnavas pagastā, %

Saskaņā ar Latvijas Republikas Valsts zemes dienesta Madonas Kadastra daļas datiem uz 28.03.2006, Kalsnavas pagastā bija 920 nekustamo īpašumu.

Pašvaldībai pieder 243 ha (166 īpašumi). Lielākoties tās ir pārējā lauksaimniecībā ražošanā izmantojamās zemes (148 ha) un pašvaldības ceļi un ielas (47 ha). Pašvaldībai nepieder meža zemes.

Valstij piederošie īpašumi ir Aiviekstes upe (57,6 ha), Kalsnavas ezers (23,4 ha), Latvenergo (22,4 ha), valsts meži, ko apsaimnieko VAS „Latvijas valsts meži” (436 ha), un meža pētīšanas stacijai 2268 ha apsaimniekošanā esošie meži.

Nekustamā īpašuma tirgū Kalsnavas pagastā ir vērojamas Latvijas laukiem raksturīgā tendences. Ir pieprasītas zemes ūdens (īpaši Kalsnavas ezera un Aiviekstes upes) un ceļu tuvumā. Jauna būvniecība lielākoties notiek publiskajā sfērā un uzņēmējdarbības vajadzībām.

9. Transporta infrastruktūras raksturojums

9.1. Autoceļi

9.1.1. Valsts autoceļi

Kalsnavas pagasta teritoriju šķērso viens asfaltēts autoceļš P37 Pļaviņas- Madona – Gulbene, pārējie ceļi ir ar grants segumu. Valsts autoceļu tehniskie rādītāji doti 9.tabulā. Valsts autoceļu uzturēšanu Kalsnavas pagastā veic VAS „Latvijas valsts ceļi” Vidzemes reģiona Madonas nodaļa.

13.tabula. Valsts autoceļi

Nr. p.k	Autoceļa nosaukums Nr.,	Posma adrese km-km	Posma garums (km)	Ceļa kate- gorija	Ceļa klātnes platums (m)	Ceļa nodalī- juma joslas platums (m)	Aizsarg joslas platums uz katru pusi no Ceļa ass (m)
	Valsts 1.šķiras autoceļi:						
1.	P37 Pļaviņas- Madona - Gulbene	7,368-22,3	14,93	III	12,0	27,0	60,0
2.	P-82 Jaunkalsnava - Lubāna	0,0-2,4	2,4	IV	10,0	22,0	30,0
	Valsts 2.šķiras autoceļi:						
1.	V-878 Pievedceļš Jaunkalsnavai	0,0-3,90	3,90	V	8,0	19,0	30,0
2.	V- 879 Jāņukalns - Jaunkalsnava	0,00-6,70	6,70	V	8,0	19,0	30,0
3.	V- 898 Jāņukalns - Veckalsnava	0,00-10,00	10,00	V	8,0	19,0	30,0
4.	V- 915 Koknese- Odziena- Jāņukalns- Bērzaune	28,4-38,8	10,4	V	8,0	19,0	30,0

Vidzemes reģiona kontekstā uzsvērtā autoceļa P37 „Pļaviņas- Madona –Gulbene” posma „Jaunkalsnava – Lubāna gar Aiviekstes upes labo krastu” nozīme.

Pēc VAS „Latvijas valsts ceļi” datiem, satiksmes intensitāte Madona – Pļaviņas, ir lielāka par 2000 am./dn.. Uz Pļaviņu apvedceļa 2004.gadā satiksmes intensitāte bija 2825 am/dn (t.sk.59% kravas transports).

Būtisks faktors Kalsnavas pagastam ir pagasta dienvidos tuvu esošā transporta maģistrāle A6 „Rīga - Daugavpils - Krāslava- Baltkrievijas robeža (Paternieki), līdz kurai ir ap 20km.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Saistībā ar transporta tīkla uzlabojumiem, aktuālākā nepieciešamība jau vairākus gadus ir P-82 Jaunkalsnava –Lubāna cietā seguma uzklāšana.

Kalsnavas pagasta attīstībai nozīmīga ir V- 879 Jāņukalns –Jaunkalsnava Ceļa seguma uzlabošana. Uzlabojot šo ceļu arī tālāk Ērgļu virzienā tiktu uzlabotas Madonas rajona iekšējais ceļu tīkls un vietu sasniedzamība.

Teritorijas plānojumā parādītas autoceļu aizsargjoslas, vienlaikus pēc iespējas tās saglabājot brīvas no dzīvojamās apbūves.

Zemes lietojuma maiņai teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos paredzētas prasības pieslēgumiem maksimāli izmantot esošos, mazākas nozīmes ceļus un, pieslēdzoties valsts autoceļiem, ievērot „pakāpeniskuma” principu.

9.1.2. Pašvaldību ceļi un ielas

Kalsnavas pagastā ceļu un ielu kopgarums ir 102,79 km. Kopējais ceļu garums ir 91,44 km un kopējais ielu garums – 11,35 km. Pagastā ir 30 pašvaldības ceļi ar kopējo garumu 44,5 km, tai skaitā 24 B grupas ceļi un 6 C grupas ceļi, un 28 ielas 10,34 km kopgarumā, tai skaitā 22 ielas Jaunkalsnavā un 6 ielas Aiviekstē. Kā servitūti noteikti 22 B grupas un 3 C grupas ceļi 46,94 km kopgarumā un 3 ielas 1,01 km garumā. Pašvaldības ceļi lielākoties ar grants segumu, ielas - asfaltētas (skat. 9.tabulu).

14.tabula. Pašvaldību un ielu segumi

	Kopā (km)	t.sk. ar melno segumu (km)	t.sk. ar grants segumu (km)
Kalsnavas pagasta pašvaldības ceļi	85,51	5,32 km	80,19
Jaunkalsnavas ielas	4,2	3,13	1,07
Jāņukalna iela	0,31		0,31

Pašvaldības un ceļu un ielu uzskaitījums dots 1.pielikumā.

Kalsnavas pagastā ir viens no blīvākajiem ceļu tīkliem Madonas rajonā – 1,67 km /1 km² Valsts ceļu kopgarums Kalsnavas pagastā ir 51 km.

Pašvaldības ceļu infrastruktūras uzturēšanu veic SIA Kalsnavas komunālais uzņēmums. Uz 60 pašvaldības ceļiem un 10 pašvaldības ielām atrodas 66 caurtekas, kuru diametrs lielāks par 2 metriem.

No satiksmes drošības viedokļa pie Kalsnavas pamatskolas uz Vesetas un Draudzības ielām izbūvēti ātrumvaļņi.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

- Teritorijas plānojumā, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, valsts autoceļiem un pašvaldības ceļiem noteiktas ekspluatācijas aizsargjoslas.
- Ievērojot lai galvenais satiksmes koridors P 37 būtu brīvs no apbūves, Jaunkalsnavas ciema robeža noteikta, atkāpjoties no Ceļa. Aiviekstes ciema robeža noteikta vienā pusē.
- Prioritāri asfaltējami V- 879 Jāņukalns –Jaunkalsnava un, izveidojot novadu kopā ar Ļaudonas pagastu, - arī P 82 „Jaunkalsnava –Lubāna”.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

- Teritorijas plānojums nosaka ielu kategorijas apdzīvotajās vietās, lai organizētu satiksmes struktūru ciemos, un lai ievērotu pakāpeniskuma principu, pieslēdzoties augstākas nozīmes ielām un ceļiem.
- Plānojot jaunu teritoriju apbūvi, galveno ceļu izbūve līdz apbūvējamai teritorijai jāveic pirms vai vienlaikus ar ēku būvniecību.

9.1.3. VAS „Latvijas valsts meži” ceļi

Pateicoties pietiekami blīvam valsts un pašvaldību ceļu tīklam, Kalsnavas pagastā VAS „Latvijas valsts meži” nav bijusi īpaša nepieciešamība izbūvēt jaunus ceļus. Kalsnavas pagastā atrodas tikai divi VAS „Latvijas valsts meži” izbūvēti ceļi. Ceļiem ir grants segums. Plānojumā uz ceļiem attiecinātas prasības kā privātiem (uzņēmumu) ceļiem.

15.tabula VAS „Latvijas valsts meži”
izbūvēti ceļi

Nr.kartē	Ceļa nosaukums	Garums, km
LVM 1	Kalnmuīžas ceļš	1,2
LVM 2	Lielo lūžņu ceļš	2,0

9.1.4. Autostāvvietas

Pagasta teritorijā neatrodas autostāvvietas pie valsts autoceļiem. Autostāvvietas ierīkotas ciemos. Lielākās no tām ir Jaunkalsnavas ciemā Pārupes ielā 2 (pie pagasta padomes) un Aiviekstes ciemā pie ēdnīcas un veikala. ņemot vērā esošo transporta plūsmu, ielu un ceļu platumus, automašīnu apstāšanās pagasta teritorijā vērtējama kā apmierinoša.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

- Teritorijas plānojumā jaunas autostāvvietas netiek paredzētas. Tiek noteiktas prasības automašīnu novietošanai pie jaunas būvniecības.
- Apbūves noteikumos noteiktas prasības minimālajai platībai un automašīnas skaitam pie jauniem objektiem.

9.1.5. Sabiedriskais transports

Cauri Kalsnavas pagasta pa autoceļu Pļaviņas-Madona-Gulbene kursē starpreģiona maršruta autobusi, un rajona maršruta autobusi pa autoceļiem Pļaviņas-Madona-Gulbene un Jaunkalsnava – Jāņukalns – Bērzaune un Jaunkalsnava – Ļaudona.

No Rīgas uz Madonu un atpakaļ uz Rīgu kursē vidēji 8 autobusi dienā, kā arī reizi dienā no Rēzeknes caur Madonu uz Rīgu. Kalsnavas pagasta teritorijā tie apstājas Aiviekstē, Jaunkalsnavā un Veckalsnavā. Uz Jēkabpili var tikt reizi dienā ar autobusu „Jēkabpils – Pļaviņas – Madona”.

Pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu posmā Pļaviņas – Madona notiek vienu reizi dienā.

9.2.Dzelzceļš

Kalsnavas pagasta teritoriju šķērso dzelzceļa līnijas posms Pļaviņas – Gulbene. Pagastā ir pietura Jaunkalsnava. Caur Jaunkalsnavas staciju no VAS „Latvijas dzelzceļš” piederošā Vesetas karjera gadā aizved līdz 7000 vagonu ar dzelzceļa balstam domāto granti.

Vesetas un Jaunkalsnavas stacijās tiek veikta vilcienu tehniskās apkalpošanas operācijas.

Latvijas dzelzceļam piederošie 69,26 ha zeme ir dzelzceļa zemes nodalījuma josla, kur esošās inženierkomunikācijas (elektroapgādes un sakaru līnijas) pārrauga VAS „Latvijas dzelzceļš” Infrastruktūras pārvaldes Daugavpils signalizācijas un sakaru distance. Kalsnavas pagastā atrodas dzelzceļa iecirknis Madona – Jaunkalsnava (3.kategorija), kas apkalpo pasažieru iekšzemes pārvadājumu (1 grafika vilciens) un kravas pārvadājumus (2 grafika vilcieni), posmā no Pļaviņām līdz Jaunkalsnavai – 4 kravas vilcieni un 1 pasažieru vilciens. Kalsnavas pagastā atrodas dzelzceļa līnija „Jaunkalsnava – Veseta” (posma garums 14 km) un Pļaviņas – Gulbene posms.

Saskaņā ar VAS „Latvijas dzelzceļš” sniegto informāciju, dzelzceļa iecirknī Pļaviņas – Gulbene dzelzceļa infrastruktūras attīstība nav paredzēta.

Kalsnavas pagasta teritorijā atrodas viena dzelzceļa pārbrauktuve ar valsts autoceļu P37 „Pļaviņas – Madona – Gulbene”. Pārbrauktuve tiek regulēta ar signālierīces palīdzību. Lai arī šī pārbrauktuve ir vienīgais veids, kā nokļūt ar autotransportu no Rūpnīcas ielas rajona (spirta rūpnīca, individuālo māju rajons) Jaunkalsnavas centrā, saistībā ar dzelzceļa darbību, šis risinājums ir optimāls. Papildus ierīkota gājēju pāreja. Jaunas pārbrauktuves ierīkošana pagasta teritorijā netiek paredzēta.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Ap dzelzceļu ir spēkā ekspluatācijas aizsargjosla, kuras platība sakrīt ar dzelzceļa zemes nodalījuma joslu („Latvijas dzelzceļš” īpašumā vai apsaimniekošanā) un, saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 33.pantu, drošības aizsargjosla, kas Jaunkalsnavas ciemā noteikta vienāda ar ekspluatācijas aizsargjoslu, bet lauku teritorijā – 50 metru no ārējās sliedes. Aizsargjoslās gar dzelzceļiem papildus Aizsargjosla likuma 35.pantā minētajam tiek noteikti šādi aprobežojumi:

- a) aizliegts veikt darbības, kuru rezultātā samazinās dzelzceļa pārredzamība vai palielinās aizputināmība,
- b) aizliegts veikt darbības, kuru rezultātā pasliktinās hidroloģiskais režīms dzelzceļa aizsargjoslā vai tiek traucēta aizsargjoslas un tai piegulošo vai to šķērsojošo melioratīvo sistēmu un būvju funkcionēšana,
- c) aizliegts veikt jebkurus būvniecības vai grunts rakšanas un pārvietošanas darbus bez saskaņošanas ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju.

10. Inženierapgādes un tehniskās infrastruktūras raksturojums

10.1. Meliorācijas sistēmas un būves

Saskaņā ar Aiviekstes meliorācijas sistēmu valsts pārvaldes datiem, valsts nozīmes ūdensnotekas Kalsnavas pagastā ir minētas 15.tabulā.

16.tabula. Virszemes
ūdensnotekas⁴⁸

Ūdenssaimnieciskā iecirkņa kods	Valsts nozīmes ūdensnotekas nosaukums
42	Aiviekste
4214	Veseta
42142	Antonīca
421422	Svireja
42144	Sāvīte
4216	Arona
Ūdenssaimnieciskā iecirkņa kods	Valsts nozīmes ūdensnotekas nosaukums
42162	Bērzaune
421622	Taleja

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta zemju bilanci uz 01.01.2006, Kalsnavas pagastā 2786 ha jeb 51% no LIZ ir meliorētas.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Ap valsts un koplietošanas ūdensnotekām, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu un Ministru kabineta 13.05.2003 noteikumiem Nr.258 „Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslu ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs” noteiktas 10 metru ekspluatācijas aizsargjosla no ūdensnotekas (grāvja) krotes lauksaimniecības zemēs un 8-10 metri – meža zemēs (atkarībā no atbērtnes platuma).

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības meliorācijas sistēmu izbūvei, rekonstrukcijai.

10.2. Ūdensapgādes sistēma

Kalsnavas pagasta Jaunkalsnavas, Aiviekstes ciemos un Jāņukalnā izveidotas centralizētas ūdens-apgādes sistēmas. Par ūdens un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu atbildīga Kalsnavas pašvaldības aģentūra (iepriekš - komunālās saimniecības uzņēmums „Servisa uzņēmums”, dibināts 1993.g.).

10.2.1. Jaunkalsnava

2005.gadā pabeikts projekts „Jaunkalsnavas ūdenssaimniecības rekonstrukcija”.

Projektā iekļautas 2 Kalsnavas pagasta centralizētas ūdensapgādes sistēmas - Jaunkalsnava un Driķi, kas atrodas Jaunkalsnavas ciemā.

Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izbūvētas 70.gadu beigās. Pēc tam veikti remontu un atsevišķu jaunu objektu pieslēgšana ūdensapgādei un kanalizācijai. Daļa

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu pēdējos 20 gados izbūvēta patvaļīgi, bez projekta saskaņojuma ar pašvaldību, tāpēc to faktiskā atrašanās vieta nav zināma.

Pirms projekta dzeramo ūdeni ieguva no 3 artēziskajiem urbumiem - 2 Jaunkalsnavā un 1 urbums Driķos. Dzeramā ūdens patēriņš visās ūdensapgādes sistēmās kopā vidēji bija aptuveni 195 m³ diennaktī, tajā skaitā 180-190 m³ Jaunkalsnavā. Kopējais ūdens patēriņš gadā sasniedza aptuveni 5800 tūkst.m³. Vidējais ūdens patēriņš uz vienu iedzīvotāju, ieskaitot piemājas saimniecību patēriņu, tika pieņemts 200 l/dnn. Kopējais debīts – aptuveni 19 l/s. Driķu urbuma ražība vairākas reizes pārsniedza patēriņu. Dzeramais ūdens Jaunkalsnavas ūdensapgādes sistēmā atbilda kvalitātes prasībām, Driķos bija palielināta dzelzs koncentrācija un duļķainība. Pēc projekta realizācijas Driķu urbums ir slēgts, nodrošināta tā nepiesārņošana. Driķu daļas iedzīvotāji saņem ūdeni pa ūdensvadu no Jaunkalsnavas urbumiem 1 un 2.

Ūdensvada tīkli izbūvēti galvenokārt 20.gs. 70.gadu beigās, izņemot atsevišķu māju pieslēgumus, kas ierīkoti 80.gados un atjaunotus ielu tīklu posmus. 90.gados nozīmīgi ūdensvada tīklu rekonstrukcijas darbi nav veikti. Maģistrālie ūdensvada tīkli Jaunkalsnavā veidoti no 100-150 mm Oeta un tērauda caurulēm, galvenie ielu tīkli - no 50-32 mm tērauda un plastmasas caurulēm, māju pieslēgumi - galvenokārt no 32 mm plastmasas caurulēm. Driķos visi ūdensvada tīkli būvēti no plastmasas caurulēm. Cauruļvadu diametrs ielu tīklos 50-80 mm, ēku pievados 15-32 mm. Kopējais tīklu garums pirms rekonstrukcijas projekta bija aptuveni 2,8 km, tajā skaitā Jaunkalsnavā 2,3 km un Driķos 0,5 km; tīkli veidoti izzaru veidā, nesacilpojot atsevišķus posmus. Projekta ietvaros atjaunoti un o jauna uzbūvēti - 4,8 km ūdensvada tīklu.

Pirms projekta Jaunkalsnavas ūdensvadā ir 27 ēku ievadi, Driķos - 8. Gandrīz visi ūdensvada tīkli bija kritiskā stāvoklī. Regulāri dažādās ciemata daļās notika ūdensvada plīsumi, bet tērauda cauruļvados arī pēc dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtu uzstādīšanas notika sekundāra piesārņošanās ar dzelzs savienojumiem, tādējādi patērētāji nesaņēma normatīvu prasībām atbilstošu ūdeni. Rekonstrukcijas projektā pilnībā nomainīti maģistrālie un ielu tīkli, tie sacilpoti, atjaunota noslēgarmatūra, patērētājiem uzstādīti uzskaites mezgli.

Centralizētajai ūdensapgādes sistēmai Jaunkalsnavā pieslēgts dzīvojamais sektors (622 iedzīvotāji), budžeta iestādes (330 patērētāji) un vairāki uzņēmumi (20), Driķu daļā – tikai dzīvojamais sektors. Kopējais patērētāju skaits Jaunkalsnavā – 972.

Aprēķinos pieņemts, ka vidējais patēriņš uz vienu iedzīvotāju centralizētajā ūdensapgādes sistēmā nepārsniedz 200 l/dnn, tajā skaitā patēriņš māsaimniecības. Vairākās daudzdzīvokļu mājās tiek piegādāts arī siltais ūdens.

Lielākie patērētāji sabiedriskajā sektorā ir Jaunkalsnavas pamatskola un bērnudārzs, attiecīgi 300 un 40 patērētāji. Vidējais ūdens patēriņš sabiedriskajā sektorā ir 4 m³/dnn.

Kopējais ūdens patēriņš gadā sasniedz aptuveni 71 tūkst.m³. Ūdens zudumu pieņemti aptuveni 30% apjomā no saražotā ūdens daudzuma.

2005.g. tika realizēts ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcijas projekts, kā ietvaros:

- ūdensvada posma maiņa pie individuālajām mājām Draudzības un Dārza ielu rajonā (D 32-50 mm);

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

- ūdensvada maiņa virzienā uz daudzdzīvokļu mājām Draudzības ielā Nr.2., 4., 6., 8., 10.; dzelzceļa stacijas un individuālo dzīvojamo māju pieslēgšana ūdensvadam;
- ūdensvada maiņa posmā pamatskola - Vesetas iela Nr.1.-4.;
- maģistrālā ūdensvada nomaīņa ciemata centrā skarā ar visu sabiedrisko objektu pieslēguma renovāciju;
- ūdensvada maiņa no ūdenstorniņa uz Kalna ielas mājām, katlumāju, Ceriņu ielas mājām Nr. 1.-6. un Vesetas ielas mājām Nr. 18.-20.;
- ūdensvada maiņa Vesetas ielas namu 10., 12., un 14. rajonā līdz siltumnīcām;
- ūdensvada izbūvi no Jaunkalsnavas līdz Driķu ciematam (D 110 mm, L 280 m), pārtraukt izmantot Driķu ūdensgūtvi un ūdenstorni;
- ūdensvada sacilpošanu Jaunkalsnavas ciematā;
- ēku ievadu nomaīņu visām ūdensapgādei pieslēgtajām ēkām, kā arī ierīkot ūdens uzskaiti, atjaunot noslēgarmatūru pie ēku ievadiem, ierīkot bezakas ventiļus avārijas ūdens padeves noslēgšanai;
- 4 ugunsdzēsības hidrantu ierīkošanu esošajos maģistrālajos tīklos (ūdens patēriņš ārējai ugunsdzēsībai aprēķināts 15 l/s);
- Ūdensvada ievietošanas dziļums vismaz 1,7 m.

Projekta realizācijas rezultātā uzlabota ūdensapgāde Jaunkalsnavas ciemā - paaugstināta ūdensapgādes sistēmas efektivitāte un uzlabota dzeramā ūdens kvalitāte.

Projektā aprēķināts, ka ūdens patēriņš uz iedzīvotāju un patērētāju skaits katru gadu samazināsies aptuveni par aptuveni 1%. Dzeramā ūdens patēriņa pieaugums paredzēts sabiedriskajā sektorā.

10.2.2. Aiviekste

Aiviekstes ciemā centralizēti tiek nodrošināta ūdensapgāde, notekūdeņu savākšana un attīrīšana, pašlaik to apsaimnieko VAS „Latvenergo” ZAET. Centralizētai ūdensapgādei Aiviekstes ciemā pieslēgti 300 lietotāji, kanalizācijai – 270. Faktiskais ūdens patēriņš ir 52 m³/dnn. Urbumam, ko izmanto centralizētai ūdensapgādei, saskaņā ar Valsts ģeoloģijas dienesta aprēķinu, noteikta 30 metru stingrā režīma aizsargjosla, Oīmiskā - 330 metri pie ūdens patēriņa virs 70 m³/dnn un bakteoroloģiskās – 100 metri pie ūdens patēriņa virs 62 m³/dnn.

10.2.3. Jāņukalna

Jāņukalna ciemā centralizēti tiek nodrošināta ūdensapgāde, notekūdeņu savākšana un attīrīšana. Apkalpo Kalsnavas pagasta aģentūra „Kalsnavas pagasta servisa uzņēmums”. Centralizētai ūdensapgādei un notekūdeņu savākšanai Jāņukalna ciemā pieslēgti 23 lietotāji. Faktiskais ūdens patēriņš ir no 90-100 m³/dnn. Jāņukalnā nenotiek notekūdeņu attīrīšana. Notekūdeņus Kalsnavas pagasta servisa uzņēmums izved uz Jaunkalsnavas NAI.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Ūdenssaimniecības projektā plānotais patērētāju skaita samazinājums pamatots iedzīvotāju skaita samazinājumā.

Jaunu mājojumu būvniecība jāprojektē, maksimāli paredzot iespējas pieslēgties centralizētai ūdensapgādei un kanalizācija sistēmai. Laiku apbūves teritorijās jārisina lokālo ūdenssaimniecību sistēmu ietvaros.

Ciema grafiskajās daļās attēlots ūdensvada galveno tīklu izvietojums bez aizsargjoslām.

Ap ūdensvadiem ir spēkā ekspluatācijas aizsargjosla, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, ūdensvadam, kas ievietots līdz 2 metru dziļumā – 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas, un, ja vads atrodas dziļāk par 2 metriem – 5 metri katrā pusē.

Skat. arī [4.4.nodaļu](#) „Pazemes ūdeņi”, aizsargjoslas ap urbumiem.

10.3. Notekūdeņu savākšana un attīrīšana

Kalsnavas pagastā centralizēti tiek savākti un attīrīti 243,4 tūkst.m³ notekūdeņu.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

Kopējais notekūdeņu apjoms Jaunkalsnavā ir aptuveni 50 tūkst.m³/gadā. Attīrīšanas iekārtu jauda atbilst faktiskajam ūdens patēriņam. Attīrīšanas iekārtu biotanki nodoti ekspluatācijā 1982.un1983.g. Atbilstoši Sabiedrības veselības aģentūras atzinumam, notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte atbilst normatīvajai. Kopējais notekūdeņu dūbu apjoms Jaunkalsnavas NAI ir aptuveni 1 tonna sausnas gadā. Notekūdeņu dūbu apjoma un kvalitātes kontrole atbilstoši MK noteikumiem Nr.365 (20.09.2002.) nav nodrošināta. Notekūdeņu dūvas pēc izsaldēšanas izmanto lauksaimniecībā. Rekonstrukcijas projekta ilgtermiņa programmas ietvaros attīrīšanas iekārtu teritorijā ierīkots kompostēšanas laukums ar ūdens necaurlaidīgu segumu.

Kopējais notekūdeņu daudzums ir 218 m³ diennaktī jeb 79450 m³ gadā. Notekūdeņi ar pēcatīrīšanu caur biodīOiem tiek ievadīti Vesetas upē (izplūdes vietas identifikācijas Nr.N600128)

Aiviekstē bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās BIO-100 attīra līdz 90 m³ diennaktī jeb 33 000 m³ gadā. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Aiviekstes upē lejpus Aiviekstes HES Kalsnavas pagastā (izplūdes identifikācijas Nr. N600181). Skat. arī B kategorijas piesārņojošas darbības atļauju ([6.4.2.nodaļa](#)).

Jāņukalnā centralizēti notekūdeņus savāc no 23 patērētājiem. Jāņukalnā nenotiek notekūdeņu attīrīšana. Notekūdeņus Kalsnavas pagasta servisa uzņēmums izved uz Jaunkalsnavas NAI.

Degvielas uzpildes stacijas „Avots” teritorijas notekūdeņu kopējais apjoms ir 0,94 m³ diennaktī jeb 343 m³ gadā. Izplūdes vietas identifikācijas Nr.N600378 atrodas meliorācijas grāvī, kas tālāk ieplūst Vesetas upē.

„Latvijas valsts meži” uzņēmums „Sēklas un stādi” novada notekūdeņus no filtrācijas laukiem četrās vietās:

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

No katlu mājas filtrācijas lauka (SMGF- 5), kur kopējais notekūdeņu daudzums ir 4,6 m³ diennaktī jeb 1700³ gadā, kas tiek novadīti Antonīcas upē (izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600227);

no Meža pētīšanas stacijas filtrācijas lauka (SMGF- 5), kur kopējais notekūdeņu daudzums ir 5 m³ diennaktī jeb 1800³ gadā, kas tiek novadīti Antonīcas upē (izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600357);

no Sēklu fabrikas filtrācijas lauka (SMGF- 20), kur kopējais notekūdeņu daudzums ir 11 m³ diennaktī jeb 400³ gadā, kas tiek novadīti Antonīcas upē (izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600358);

no Meža pētīšanas stacijas filtrācijas lauka, kur kopējais notekūdeņu daudzums ir 1 m³ diennaktī jeb 350³ gadā, kas tiek novadīti Vesetas upē (izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600356).

KS „Veckalsnavas apvienotā piensaimnieku biedrība” septiņš-6 kopējais notekūdeņu daudzums ir 13,7 m³ diennaktī jeb 5000³ gadā, kas tiek novadīti Bērzaunes upē (izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600127).

SIA firma „LaKO” notekūdeņu attīrīšanas iekārtu BIO-200 spirta rūpnīcas kopējais notekūdeņu daudzums ir 792 m³ diennaktī jeb 285120³ gadā, kas tiek novadīti Vesetas upē (izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600189).

Kanalizācijas vadi

Jaunkalsnavā kanalizācijas tīkli izbūvēti vienlaicīgi ar ūdensvadu 1979.g. pirms Jaunkalsnavas ūdenssaimniecības projekta kanalizācijas tīklu garums bija 3,5 km, tiem bija 35 pieslēgumi, galvenokārt dzīvojamajās mājās, bet Driķos iedzīvotājiem – izsmejāmās akas.

Pārsvārā notekūdeņi attīrīšanas iekārtās nonāk paštecēs ceļā. Ciematu no attīrīšanas iekārtām atdala dzelzceļa līnija. Vienīgā sūkņu stacija pārsūknē notekūdeņus pāri dzelzceļam. Kanalizācijas spiedvada materiāls - tērauds. Kas ūdenssaimniecības projekta ietvaros nomainīts. Paštecēs kolektori bija apmierinošā tehniskā stāvoklī, izņemot Vesetas ielas rajonu, kur kanalizācijas sistēmai pieslēgtas 4 trīsstāvu dzīvojamās mājas. Šajā rajonā pēdējos gados kanalizācijas sistēma regulāri aizsērēja, kas liecina par kanalizācijas tīklu nosēšanos vai bojājumiem.

Jaunkalsnavas ūdenssaimniecības projekta ietvaros:

- Kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija Vesetas ielas 12 apkārtnē; kanalizācijas tīklu nomaiņa aptuveni 250 m garumā un slēguma rekonstrukcija 5 ēkām.
- Rekonstruēti un no jauna izbūvēti un aptuveni 0,3 km kanalizācijas tīklu.
- Vietās, kur ūdensvads iet zem kanalizācijas trases, veikta metāla futlāru ievietošana ūdensvada aizsardzībai šķērsojuma vietās ar sadzīves kanalizāciju.

Projekta realizācijas rezultātā uzlabota notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte un samazināts elektroenerģijas patēriņš. Detalizēts ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas apraksts dots ūdens-apgādes rekonstrukcijas tehniskajā projektā.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Lietus ūdens kanalizācija

Lietus ūdens kanalizācija pastāv Jaunkalsnavā un Aiviekstē. Jaunkalsnavā notiek intensīva nokrišņu un gruntsūdeņu infiltrācijas kanalizācijas sistēmā, kā rezultātā attīrīšanas iekārtu noslogojums ir nevienmērīgs.

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums
- Jāņukalnā nepieciešams izvērtēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju, īpaši saistībā ar plānoto jaunu objektu darbības uzsākšanu. - Ciema grafiskajās daļās attēlots kanalizācijas galveno tīklu izvietojums bez aizsargjoslām. - Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, ap kanalizācijas spiedvadiem, kas ievietoti līdz 2 metru dziļumā – 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas; gar paštecības kanalizācijas vadiem – 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas. - Ap visām NAI plānojumā noteikta 100 metru sanitārā aizsargjosla.

10.4. Siltumapgāde

Jaunkalsnavas un Aiviekstes ciemos darbojas centralizētas siltumapgādes sistēmas.

Jaunkalsnavā apkuri nodrošina no trim katlu mājām, ko apsaimnieko Kalsnavas pašvaldības aģentūra, Aiviekstē - no vienas katlu mājas, ko apsaimnieko Latvenego Ziemeļaustrumu ET.

Jaunkalsnavas patērētāju maksimālā siltumslodze ir 2,5 MW. Lielākais patērētāju skaits ir dzīvojamā sektorā (86% no siltumslodzes), pārējo veido budžeta iestādes – skola un bērnudārzs. CSS pieslēgtas 15 dzīvojamās mājas un 2 budžeta iestādes. Patērētāju kopējā siltumslodze ir 2,5 MW. Pēc aprēķiniem nepieciešamā – 4,4 tūkst.MWh un 0,5 tūkst.MWh karstajam ūdenim (5 dzīvojamām mājām).

Katlumājās kopumā uzstādīti 5 katli, tostarp UNIVERSAL un RK tipa ūdenssildāmie katli, kas pārbūvēti apkurei ar malku. Tā kā šie katli teorētiski paredzēti ogļu un šķidrā kurināmā izmantošanai, tad pēc to pārbūves ir samazināties to lietderības koeficients un jauda. Kopējais siltumvadu garums ir apm. 1,0 km. Esošo siltumavotu tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs. Tie ir tehniski novecojuši. Patērētāju siltumapgāde tiek nodrošināta ar divcauruļu un četrcauruļu siltumapgādes sistēmu. Karstais ūdens netiek padots. 2003./2004.gada apkures sezonā siltuma zudumi tīklos sasniedza 0,4 tūkst. MWh jeb 12% no tīklos padotā siltuma daudzuma.

Kopš 2003.gada notiek Jaunkalsnavas CSS rekonstrukcija, kas paredzēta trijās kārtās līdz 2005.gadam.

2003.gadā rekonstruēja Ceriņu ielas katlu māju. Katlu mājā uzstādīja 1,5MW katlu, kas kurināms ar skaidām un šķeldu.

Otrajā kārtā 2004.gadā likvidē Draudzības ielas katlu māju, izbūvējot tīklus 300 metru garumā un savienojot ar katlu māju Ceriņu ielā. Draudzības un Ceriņu ielas patērētājiem uzstādīja individuālos siltummezglus un uzsāka tīklu rekonstrukciju.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

2005.gadā likvidēja skolai piebūvēto katlu māju un izbūvēja 200 metru siltumtīklu, pievienojot skolu Ceriņu ielas katlu mājai. Skolai un Ziemeļaustrumu ET rajona katlumājas patērētājiem uzstādīja individuālos siltummezglus. Lai nodrošinātu maksimālo un vasaras karstā ūdens siltumslodzi, Ceriņu ielas katlu mājā uzstādīs papildus jaudas katlu. Kā arī rekonstruēs esošo kurināmā novietni un padeves sistēmu.

Pēc Jaunkalsnavas CSS rekonstrukcijas darbojas 2 katlu mājas:

- Jaunkalsnavas ciemā Draudzības ielas 4a katlu mājas CSS (5 daudzdzīvokļu mājas);
- Jaunkalsnavas ciemā Ceriņu ielas 3a katlu mājas CSS (10 objekti).

Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums

Ap ir siltumtīkliem spēkā ekspluatācijas aizsargjosla, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu: gar pazemes siltumvadiem, siltumapgādes iekārtām un būvēm – 2 metru katrā pusē no cauruļvada apvalka, kanāla, tuneļa vai citas būves.

Virszemes siltumvadu Kalsnavas pagastā nav.

Pēc Jaunkalsnavas CSS rekonstrukcijas siltumapgādes sistēmas paplašināšana turpmākajos gados netiek plānota.

10.5. Sakaru infrastruktūra

10.5.1. Fiksētie telefona sakari

Kalsnavas pagasta teritorijā fiksētos telefona sakarus un datu pārraidi nodrošina SIA Lattelekom. Pagastā ierīkotas ciparu līnijas. Darbojas 2 telefonu centrāles – Jaunkalsnavā ar 310 abonentiem un Aiviekstē – ar 240 abonentiem.⁵⁰

Kalsnavas pagasta teritorijā fiksētos telefona sakarus un datu pārraidi nodrošina SIA Lattelekom. Teritorijā sakari tiek nodrošināti ar divu automātisko telefonu centrāļu (ATC) palīdzību, ATC Kalsnava un ATC Jāņukalns, kuru kopējais montētais tilpums sastāda 340 numuri, no kura aizņemtais tilpums – 245 numuri.

Teritorijā ir pieslēgtas 24 analogās līnijas, 1 taksofons, 208 ciparu līnijas, 14 ISDN līnijas un 5 ciparu nomātās līnijas. Pēdējo gadu laikā ir sekojošs saņemto pieteikumu skaits – skatīt 15. tabulā.

17.tabula. Saņemto pieteikumu skaits

Gads	Pieteikumu skaits/gab.
2005	7
2004	3
2003	5
2002	4
2001	1
2000	3

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Līdz 2007.gada beigām ATC Jāņukalns abonementus plānots pieslēgt ciparu tīklam, izmantojot bezvadu tehnoloģiju.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Plānojumā attēloti galvenie tīkli, lai atspoguļotu principiālu elektronisko sakaru pieejamību pagasta vietās. Precīzāks tīklu izvietojums nosakāms projektēšanas gaitā, ko veic atbilstoši normatīvo aktu, tostarp Lattelecom SIA prasībām. Telekomunikāciju tīkla infrastruktūras attīstību SIA „Lattelecom” plāno atbilstoši pieprasījumam.

Apbūves noteikumi norāda uz inženierkomunikāciju koridoriem, kuros izvietojami sakaru tīkli, kā arī uz apgrūtinājumiem, kas saistīti ar elektronisko sakaru atrašanos zemes vienībā - ap telekomunikāciju sakariem ir spēkā 2,5 metru ekspluatācijas aizsargjosla no kabeļa ass. Aizsargjoslas grafiskajā daļā nav lietderīgi attēlot dēļ 10 000 mēroga noteiktības.

Izstrādājot teritorijas plānojumu, paredzēta iespēja uzstādīt un ekspluatēt elektronisko sakaru būves praktiski visās teritorijās (zonējumos) un izvietot tīklus inženierkomunikāciju koridoros gar ielām un ceļiem.

10.5.2. Mobilie sakari

Sakaru pakalpojumus publiskajā mobilo sakaru jomā nodrošina „Latvijas Mobilais Telefons”. Kalsnavas pagastā atrodas „Latvijas mobilais telefons” SIA piederošs radiotornis un konteiners zemes vienībā „Sakarnieki” (kadastra Nr. 70620090136), netālu no Pļaviņas – Gulbene autoceļa starp Jaunkalsnavu un Apšuriņķi. Bāzes stacija nodrošina sakarus visai teritorijai un vienmērīgu operatora zonas pārklājumu. Jaunu bāzes staciju izvietojumu 2006.gadā uzņēmums neplāno.

SIA Tele2, TRIATEL un Bite nav izbūvētu infrastruktūras objektu Kalsnavas pagastā. Tuvākajā laikā šiem operatoriem nav plānota bāzes staciju uzstādīšana Kalsnavas pagastā.

Mobilo sakaru operatora „Tele2” SIA (TELE2) nodrošinātie sakaru pakalpojumi pieejami gandrīz visā teritorijā, lai gan vietām vēl to stabilitāte ir nevienmērīga. 2006. gada laikā sakaru operators plānojis nodrošināt stabilu sakaru pieejamību lielākajā teritorijas daļā. Uz doto brīdi operatora sakaru kvalitāte raksturojama kā apmierinoša.

Sakaru operatora TRIATEL tīkla pārklājums teritorijā ir samērā nestabils. Lielākajā daļā teritorijas operatora pakalpojumiem iespējams pieslēgties izmantojot autoinstalāciju, un daļā teritorijas operatora pakalpojumi nav pieejami. Kā redzams attēlā, sakaru nodrošinājums ir nestabils un vājš, līdz ar to sakari teritorijā uz doto brīdi raksturojami kā neapmierinoši. Operatora bāzes torņu uzstādīšana pagaidām netiek plānota.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 14.pantu, ap radiotorni ir spēkā ekspluatācijas aizsargjosla:

1 metrs aiz nožogojuma vai 5 metri no to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots;
2,5 metri ap torņa atsaitēm; ap konteineru – 3 metri.

Izstrādājot teritorijas plānojumu, paredzēta iespēja uzstādīt un ekspluatēt publiskā mobilo elektronisko sakaru tīkla iekārtas un ar to saistītās inženierkomunikācijas praktiski visās teritorijās (zonējumos).

10.5.3. Internets

Komunikāciju, digitālo datu pārraidi, sakarus ar interneta starpniecību Kalsnavas pagasta teritorijā iespējams lietot, izmantojot SIA "Lattelekom" ISDN, mobilo sakaru operatora LMT piedāvāto GPRS, EDGE un GSM (iezvanpieejas) datu pārraides, Tele2 piedāvāto GPRS. GSM datu pārraidei tiek nodrošināts ātrums līdz 38.4 Kb/s, maksimāli var sasniegt līdz pat 43.2 Kb/s, GPR datu pārraide var sasniegt pat 40 Kb/s, bet EDGE palielinās līdz pat 236 kilobitiem sekundē. Interneta iezvanpieeja ir iespējama no visām pagasta telefona līnijām, vienīgi līnijas kvalitāte un parametri nosaka iezvanpieejas darbības ātrumu un stabilitāti.

1998.gadā Madonā tika izveidots Reģionālais datorcentrs, kas ir galvenais LIIS (Latvijas izglītības informatizācijas sistēma) projekta atbalsta punkts Madonas rajonā. Projekta ietvaros ar interneta pieslēgumiem un datortehniku tika nodrošināta Kalsnavas pamatskola. No 2000.gada tiek realizēts PVIS (pašvaldību vienotās informatizācijas sistēma). Projektu realizē „BVB” un SIA „Lattelekom”. Tā ietvaros ar interneta pieslēgumiem nodrošināta pagasta padome. Bibliotēkai interneta pieslēgums izveidots Madonas rajona projekta „E-Madona” ietvaros.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums
Interneta raidītāju, kam nepieciešams paredzēt aizsargjoslas, pagasta teritorijā nav.

10.5.4. Televīzijas un Radio sakaru pieejamība

Kalsnavas pagasta teritorijas iedzīvotājiem ir pieejami tādi analogās televīzijas kanāli kā LTV1, LTV7 un LNT. Minēto televīzijas kanālu raidzonas pārklājums, kā var skatīt attēlos, aptver visu teritoriju. Papildus iedzīvotājiem ir iespējams uzstādīt satelīttelevīzijas uztverošus satelīta šķītvjus, kas paver iespēju skatīt citu televīzijas kanālu pārraides no visas pasaules.

Ciparu televīzija teritorijā dotajā brīdī nav pieejama, jo pagaidām ciparu TV testa translācijas DVB-T standartā tiek veiktas ar nelielas jaudas raidītāju no Rīgas radio un televīzijas stacijas torņa Zaķusalā un pagaidām aptver tikai Rīgas, Jūrmalas un Ogres rajonus.

Tuvākā pieslēguma vieta VAS Latvijas Valsts radio un televīzijas centra telekomunikācijas tīklam ir Madona, kur iespējams pieslēgties PDH radiorelejlīnijas tīklam, kurš pieslēgts pie maģistrālas SDH radiorelejlīnijas Cesvainē.

No radio raidstacijām teritorijā ir iespējams uztvert LR1 un LR2. Pēc attēlā attēlotā radio tīkla pār-klājuma redzams, ka stereo skaņā ir iespējams uztvert gan LR1, gan LR2 radiostacijai. Radio raidstaciju uztveršana teritorijā raksturojama kā nepietiekama.

10.6. Elektroapgāde

Kalsnavas pagasts atrodas VAS „Latvenergo” Ziemeļaustrumu elektrisko tīklu Madonas elektrisko tīklu rajonā.

Kalsnavas pagasta teritorijā atrodas 78 km vidējā sprieguma (20 kV) un 164 km zemsprieguma (0,4 kV) elektropārvades līnijas.

Aiviekstes HES ir viena no divām Latvenergo enerģosistēmas mazajām elektrostacijām, kas ģenerē jaudu 0,8 MW un 2004.gadā saražoja 4,2 GWh elektroenerģijas. Kopējā saražotās enerģijas bilancē tas ir samērā neliels apjoms (kopā ar Ainažu vēja ģeneratoriem veido 0,1%), tomēr tas ir Latvenergo ieguldījums atjaunojamo resursu izmantošanā.

110kV līnija, kas iziet no Aiviekstes HES, praktiski neskar Kalsnavas pagasta teritoriju un virzās D virzienā caur Jēkabpils rajona Variešu pagastu.

Madonas novada teritorijā atrodas AS "Latvenergo" telekomunikāciju pazemes elektronisko sakaru tīkla līnijās ar attiecīgo aizsardzības joslu- zemes gabalu, ko norobežo nosacītās vertikālās virsmas elektronisko sakaru tīkla līnijas katrā pusē 1. metru attālumā no elektronisko sakaru tīkla līnijas ass. Kabeļu izvietojums:

1. Kabeļu trase Madonas pilsētā Rūpniecības ielā no 110kV apakšstacijas „Madona” līdz AS „Sadales tīkls” Madonas ETR ēkai Rūpniecības ielā 37.
2. Kabeļu trase gar autoceļu P37 (Pļaviņas-Madona) kreiso pusi no Aiviekstes līdz Madonas pilsētas rotācijas aplim Rūpniecības, Rīgas un J. Zābera ielā.
3. Kabeļu terases Aiviekstes ciemā.

Madonā UN Aiviekstē atrodas radiosakaru līniju torņi. Madonā tornis atrodas Rūpniecības ielā 37, torņa augstums 65 metri. Aiviekstē torņa augstums 60 metri. Torņiem ir noteiktas aizsargjoslas: zemes gabals un gaisa telpa torņa augstumā, ko norobežo nosacīta vertikālā virma 1 metra attālumā ārpusē no to nožogojuma.

Jāievēro pastāvošā likumdošana par aprobežojumiem un cilvēku drošību, darbojoties elektroapgādes objektu tuvumā. kas noteikti Aizsargjoslu likuma (pieņemts 1997. gada 5. februārī) 35. pantā un aprobežojumiem aizsargjoslās gar elektriskajiem tīkliem, kas noteikti 45. pantā.

Elektrisko tīklu vadītājam, atbilstoši MK Noteikumiem Nr. 415 izdoti 20.10.1998., elektrolīniju trases mežos jāuztur ugunsdrošā stāvoklī un jāattīra minētās trases no krūmiem un kokiem, jāizcērt bīstamie koki, kuri aug ārpus elektrolīniju trasēm, bet var krist uz to vadiem vai balstiem. Tāpat jāuztur ugunsdrošā stāvoklī un jāattīra no krūmiem un kokiem kabeļlīniju trases 4 metru joslā.

Jaunu elektroietaišu pieslēgšana un atļautās slodzes palielināšana AS "Latvenergo" tīklam notiek saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2009. gada 01. aprīļa lēmumā Nr. 74 apstiprinātiem „Sistēmas pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem”.

Saskaņā ar Enerģētikas likuma 19. pantu:

(1) Jaunu energoapgādes komersanta objektu ierīkošanai energoapgādes komersantam ir tiesības izmantot jebkuru zemi par vienreizēju samaksu tās īpašniekam saskaņā ar šā likuma 24. pantu.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

(1¹) Energoapgādes komersantam ir pienākums saskaņot ar zemes īpašnieku jaunu energoapgādes objektu ierīkošanas nosacījumus, kā arī tiesības saskaņošanas procedūru aizstāt ar zemes īpašnieka informēšanu gadījumos, ja zeme tiek izmantota jaunu energoapgādes komersantu objektu- iekārtu, ierīču, ietaišu, tīklu, līniju un to piederumu ierīkošanai, ja ir iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) Energoapgādes komersanta objekta ierīkošana paredzēta vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai detālplānojumā;
- 2) Energoapgādes komersanta objekts tiek ierīkots sarkanās līnijas robežās;
- 3) Vietējā pašvaldība ir atzinusi, ka sabiedrības interesēs jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošana vai esošā objekta vai tā daļas izmantošana nav iespējama bez šīs zemes izmantošanas;
- 4) Citos likumos noteiktajos gadījumos

(1²) Energoapgādes komersantam ir tiesības veikt jebkura sava objekta rekonstrukciju vai modernizāciju, savlaicīgi par to informējot zemes īpašnieku. Zemesīpašniekam pienākas vienreizēja samaksa saskaņā ar Enerģētikas likuma 24. pantu, ja rekonstrukcijas rezultātā palielinās energoapgādes komersanta objekta vai aizsargjoslas ap vai gar šo objektu aizņemtā zemes platība. (3) Energoapgādes komersants par jauna objekta ierīkošanu vai esošā objekta paplašināšanu brīdina nekustamā īpašuma īpašnieku vismaz 30 dienas pirms darbu uzsākšanas.

Saskaņā ar Enerģētikas likuma 19.1 pantu:

(1) Energoapgādes komersantam ir nekustamā īpašuma servitūta tiesības ierīkot, attīstīt un ekspluatēt energoapgādes uzņēmuma objektus.

(2) Servitūta tiesības realizē, savstarpēji vienojoties ar nekustamā īpašuma īpašnieku, Ja puses nevar vienoties, servitūtu nodibina ar tiesas Spriedumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Nekustamā īpašuma īpašniekam ir tiesības lūgt pārvietot esošo energoapgādes uzņēmumu objektu, kura pārvietošanas izmaksas atbilstoši Enerģētikas likuma 23. panta 2. daļai, „Esošo energoapgādes uzņēmumu objektu pārvietošanu pēc pamatotas nekustamā īpašnieka prasības veic par viņa līdzekļiem”, jāsēdž pārvietošanas ierosinātājam.

Neatkarīgi no noteiktā aizsargjoslu platuma darbs ar celšanas mehānismiem 30 m joslā no gaisvadu elektrolinijas malējā vada pirms darba sākšanas jāsaskaņo ar attiecīgo elektrisko tīklu vadītāju. Veicot darbus aizsargjoslās, kuru dēļ nepieciešams objektus aizsargāt, tie jāveic pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku, veicot darbus augstsprieguma (330, 110 kV) EPL aizsargjoslā tie jāsaskaņo ar AS „Latvijas elektriskie tīkli” Rīgā, Dārziema ielā 86, tālrunis 67725371, bet darbu veikšanas vidsprieguma (20, 10 kV) un zemsprieguma (0,4 kV) EPL aizsargjoslā jāsaskaņo ar AS „Sadales tīkls” Ziemeļaustrumu reģiona Madonas nodaļas vadītāju, Rūpniecības iela 37, Madona, tālr. 64810630

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Plānojumā attēlotas augstsprieguma līnijas, lai atspoguļotu principiālu energoapgādes nodrošinājumu pagasta vietās. Precīzāks tīklu izvietojums nosakāms projektēšanas gaitā, ko veic atbilstoši normatīvo aktu, tostarp VAS Latvenergo prasībām. Energosistēmas infrastruktūras attīstību VAS „Latvenergo” plāno atbilstoši pieprasījumam.

Apbūves noteikumi norāda uz inženierkomunikāciju koridoriem, kuros izvietojami elektriskie kabeļi, kā arī uz apgrūtinājumiem, kas saistīti ar elektrisko tīklu atrašanos

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

zemes vienībā - ap 20 kV gaisvadu līnijām ciemos ir spēkā noteikta 2,5 metru aizsargjosla no līnijas ass, lauku teritorijā – 6,5 m aizsargjosla no līnijas ass. Šīs līnijas un to aizsargjoslas neprecīzā mēroga dēļ nav attēlotas kartē. Līnijas ar nominālo spriegumu no 20kV līdz 110 kV ir attēlotas kartē ar 20 metru no malējā vada aizsargjoslu lauku teritorijā (kopā 40 metru aizsargjosla) un 4 metru no malējā vada (koā 8 metri) ciemu teritorijās. Kabeļiem un transformatoriem – 1 metru no kabeļa līnijas, kas grafiskajā daļā nav lietderīgi attēlot dēļ 10 000 mēroga noteiktības. Izstrādājot teritorijas plānojumu, paredzēta iespēja uzstādīt un ekspluatēt energoapgādes sistēmas būves praktiski visās teritorijās (zonējumos) un izvietot tīklus inženierkomunikāciju koridoros gar ielām un ceļiem perspektīvo elektroenerģijas patērētāju pieslēgšanai.

10.7. Gāzes apgāde

Kalsnavas pagastu nešķērso maģistrālie gāzes cauruļvadi. Dabas gāze nav pieejama Madonas rajonā. Teorētiski iespējama gāzes vada izbūve no maģistrālā gāzes vada Rīga – Daugavpils⁵². Iespējamo perspektīvo sadales gāzes vadu izvietojumu plāno AS „Latvijas gāze” Stratēģijas un attīstības daļa.

Aiviekstes ciemā daudzdzīvokļu māju pagalmā atrodas nožogota gāzes pazemes tvertne, ko izmanto sadzīves vajadzībām. Tvertni apkalpo SIA „Latvijas propāna gāze” Madonas apkalpes zona.

Patērētāju apgādi un jaunu gāzes krātuvju novietni jāsaskaņo ar SIA , un to var risināt saskaņā ar jaunu patērētāju vajadzībām pēc nepieciešamā gāzes daudzuma, kā arī tehniski ekonomiskā pamatojuma sagatavošanas.

Teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi un to pamatojums

Teritorijas plānojumā prasības gāzes infrastruktūrai netiek noteiktas, tās plāno un projektē VAS „Latvijas gāze”.

Patērētāju apgādi un jaunu gāzes krātuvju novietni jāsaskaņo ar SIA „Latvijas propāna gāze” Madonas apkalpes zonu. Drošības aizsargjosla (20 metri) ap pazemes gāzes tvertni noteiktas apbūves noteikumu 1.16.p. 3.ap.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

Pielikumi
 11.pielikums. Pašvaldības ceļi un ielas

Madonas novada pašvaldības Kalsnavas pagasta A grupas ceļu saraksts

Ceļa Nr.	Ceļa nosaukums	Ceļu raksturojošie parametri								Īpašuma vai servitūta ceļa zemes vienības kadastra apzīmējums	Patapinājuma līguma numurs
		ceļi					tilti				
		adrese		Garums (km) pašvald. servitūta	Seguma veids	Platums (m)	adrese		Garums (m)		
		no	līdz				km	Ģeogrāfiskās koordinātes			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	Dobuļi - Ceļmalas	0.00 1.33	1.33 3.27	1.33 1.94	grants	5				70620060109 70620030108	
2	Kastaņi – Mežāres	0.00 0.23 0.45 0.89	0.23 0.45 0.89 1.30	0.23 0.22 0.44 0.41	grants	5				70620060169 70620060011* 70620060021* 70620060131*	1A 2A 3A
15	Rūķīši - Zaļumnieki	0.00 0.57 1.10	0.57 1.10 1.36	0.57 0.53 0.26	grants	5				70620060175 70620060041* 70620060176	4A
20	Rikšēni - Kalnāres	0.00 2.32 3.79	2.32 3.79 4.41	2.32 1.47 0.62	grants	5				70620020061 70620020001* 70620020080	5A
22	Lāči - Jāņukalns	0.00 1.02 1.47	1.02 1.47 2.38	1.02 0.45 0.91	grants	5				70620020079 70620010060 70620010001*	6A

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

		2.38 5.43 5.64 5.90 6.25 7.69 7.90	5.43 5.64 5.90 6.25 7.69 7.90	3.05 0.21 0.26 0.35 1.44 0.21 0.15						70620010037 70620010015* 70620010014* 70620010058 70620050108 70620050061* 70620060175	7A 8A 9A
37	Čiekurkalte-Rozas	0.00 0.96	0.96 1.40	0.96 0.44	grants	5				70620110406 70620110403	
39	Kalsnavas apvedceļš	0.00	1.17	1.17	melns	6				70620110148	
81	Darbnīcas - Spēkstacija	0.00	0.69	0.69	melns	5				70620120101	
84	Veikals – Administratīvā ēka	0.00	0.02	0.02	melns	6				70620120103	
85	Bērnudārzs – Administratīvā ēka	0.00	0.51	0.51	melns	6				70620120102	

*pašvaldības inženierbūve – ceļš, atrodas uz citai personai piederošas zemes vienības

Madonas novada pašvaldības Kalsnavas pagasta B grupas ceļu saraksts

Ceļa Nr.	Ceļa nosaukums	Ceļu raksturojošie parametri								Īpašuma vai servitūta ceļa zemes vienības kadastra apzīmējums	Patapinājuma līguma numurs
		ceļi					tilti				
		adrese		Garums (km) pašvald. servitūta	Seguma veids	Platums (m)	adrese		Garums (m)		
		no	līdz				km	Ģeogrāfiskās koordinātes			

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006-2018. grozījumi Nr.1 1.redakcija.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Ceļmalas Spridzēni	-	0.00 0.83 1.29 2.95 3.09	0.83 1.29 2.95 3.09 3.60	0.46 1.66 0.14 0.51	grants	5	0.51	18	70620030106 70620030006* 70620030067 70620020081 70620030068	10B
6	P-37 - Eglāji		0.00 0.64	0.64 0.87	0.23	grants	5			70620060105 70620060012*	11B
7	Kociņi Slaidiņi	-	0.00 0.20 0.47 1.05	0.20 0.47 1.05 1.30	0.27 0.58 0.25	grants	5			70620060065* 70620060008* 70620060006* 70620060173	12B 13B 14B
8	Zaķi Sidrabiņi	-	0.00 0.44 0.86	0.44 0.86 1.31	0.42 0.45	grants	5			70620060186 70620060003* 70620060043*	15B 16B
9	Sidrabiņi Kalsnavas stacija	-	0.00	0.27	0.27	grants	5			70620060174	
10	Cepļi Robežnieki Salānieši	- - -	0.00 0.85 1.19	0.85 1.19 2.74	0.34 1.55	grants	5			70620100074 70620100046* 70620100060	17B
12	Apšurinķis Alunēni	-	0.00 0.63	0.63 1.21	0.58	melnais	6			70620090154 70620090006*	18B
13	Robežnieki Rubeņi	-	0.00	1.90	1.90	grants	5			70620100073	
14	Salānieši	-	0.00	0.37	0.37	grants	5			70620100033*	19B

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	Silkalni		0.37 0.73 1.23 1.84 2.23 2.59 2.74	0.73 1.23 1.84 2.23 2.59 2.74 3.46	0.36 0.50 0.61 0.39 0.36 0.15 0.72					70620100015* 70620100011* 70620100009* 70620100012* 70620100114* 70620100113* 70620100444	20B 21B 22B 23B 24B 25B
16	Apšuriņķis - Rūķīši		0.00 1.07 1.20 1.44 1.67 1.96	1.07 1.20 1.44 1.67 1.96 2.96	1.07 0.13 0.24 0.23 0.29 0.73	grants	5			70620090120 70620090151 70620090112* 70620090014* 70620090023* 70620060130	26B 27B 28B
17	Apšuriņķis - Alužēni - Ragāres		0.00 0.87 2.18 2.67 3.40 3.62 4.24 4.55 4.89	0.87 2.18 2.67 3.40 3.62 4.24 4.55 5.23	0.87 1.31 0.49 0.73 0.22 0.62 0.31 0.34 0.34	grants	5			70620090152 70620090156 70620090001* 70620090153 70620090089 70620090161 70620090061* 70620090063* 70620090026*	29B 30B 31B 32B
21	Ušēni - Īvāni		0.00 0.60	0.60 0.76	0.60 0.16	grants				70620020004* 70620050077*	33B 34B
24	Vairogi - Slokātņi		0.00 0.34 1.36 1.60 1.82	0.34 1.36 1.60 1.82 2.25	0.34 1.02 0.24 0.22 0.43	grants				70620050054* 70620050046* 70620050092* 70620050028* 70620050062*	35B 36B 37B 38B 39B

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

29	Silavas - Mārtiņēni	0.00			garnts	4				70620080032* 70620080016* 70620080001*	40B 41B 42B
			0.26	0.26							
30	V 879 - Tuteni	0.00 0.85 1.48 2.94	0.85 1.48 2.94 3.47	0.85 0.63 1.46 0.98	grants	5				70620080152 70620080035* 70620080143 70620070172	43B
36	Rozas - Slodas	0.00	0.44	0.44	grants	5				70620110404	
38	Audzes – 209 kv	0.00	0.31	0.31	grants	4				70620110402	
42	Aiviekste - Aronieši	0.00 0.84 3.51	0.84 3.51 4.52	0.84 2.67 1.01	grants	5				70620120027* 70620120046 70620110185	44B
45	Informācijas un administrācijas ēka - Upenieki	0.00			grants	4				70620110138* 70620110172* 70620110150*	45B 46B 47B
65	Vesetas 12 – Vesetas 10	0.00	0.96	0.96	melns	5				70620110425	
66	Klubs – Vesetas 10	0.00	0.76	0.76	melns	5				70620110424	
73	Kūtiņas – Draudzības iela	0.00 0.09	0.09 0.27	0.09 0.18	grants	4				70620110141 70620110024*	48B
75	Spirta rūpnīca – Kalsnavas bullis	0.00	0.21	0.21	grants	4				70620110215	
76	Spirta rūpnīca – attīrīšanas	0.00	0.27	0.27	grants	5				70620110437	

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	iekārtas										
78	Pārupes iela – V879	0.00	0.33	0.33	grants	4				70620110197	

*pašvaldības inženierbūve – ceļš, atrodas uz citai personai piederošas zemes vienības

Madonas novada pašvaldības Kalsnavas pagasta C grupas ceļu saraksts

Ceļa Nr.	Ceļa nosaukums	Ceļu raksturojošie parametri								Īpašuma vai servitūta ceļa zemes vienības kadastra apzīmējums	Patapinājuma līguma numurs
		ceļi					tilti				
		adrese		Garums (km) pašvald. servitūta	Seguma veids	Platums (m)	adrese		Garums (m)		
		no	līdz				km	Ģeogrāfiskās koordinātes			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	Ceļmalas - Vārpas	0.00	0.65	0.65	grants	5				70620030107	
4	Veckalsnava - Zaķi	0.00 0.18	0.18 0.24	0.18 0.06	grants	5				70620060171 70620060187	
19	Bārbuļi - Ģērcēni	0.00			grants	4				70620060132* 70620060136* 70620050032* 70620060160* 70620030005* 70620030027* 70620030034* 70620030001* 70620030102*	49C 50C 51C 52C 53C 54C 55C 56C 57C

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

			3.97	3.97						70620050120* 70620050074* 70620050012* 70620050047*	58C 59C 60C 61C
23	Klajas – Brutēni	0.00 0.15 0.59	0.15 0.59 1.17	0.15 0.44 0.58	grants	5				70620010059 70620010001* 70620010038	62C
25	Silamatīsēni - Gribēni	0.00	0.86	0.86	grants	4				70620050072*	63C
26	Caunes - Cēsaiņi	0.00 0.29	0.29 0.59	0.29 0.30	grants	4				70620040001* 70620040016*	64C 65C
27	Sprīņģēni - Treikaiņi	0.00 0.32 0.44 1.11	0.32 0.44 1.11 1.66	0.32 0.12 0.67 0.55	grants	4				70620040013* 70620040034* 70620040012* 70620040002*	66C 67C 68C 69C
28	Lidlauks - Silavas	0.00			grants	4				70620080002* 70620080037* 70620080055* 70620080056* 70620080057* 70620080078* 70620080038*	70C 71C 72C 73C 74C 75C 76C
30	V 879 – Siliņi	0.00	0.24	0.24	grants	5				70620080146	
31	Krustupi – 91 kv	0.00 0.47 2.25	0.47 2.25 2.38	0.47 1.78 0.13	grants	4	2.29		16	70620050158 70620050067* 70620050170	77C
34	Dzelzceļa māja 16 km	0.00	0.31	0.31	grants	4				70620110466	

Kalsnavas pagasta teritorijas plānojuma 2006-2018. grozījumi Nr.1 1.redakcija.

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	– Stepes										
35	Aldēni - Stepes	0.00			grants	4				70620110057* 70620110270* 70620110050* 70620110088* 70620110137* 70620110077*	78C 79C 80C 81C 82C 83C
			2.93	2.39							
88	Rozas – Krēslīņi	0.00	0.34	0.34	grants	5				70620110465	
41	Vilnīši - Reiznieki	0.00			grants	4				70620110053* 70620120032* 70620110186* 70620120005*	84C 85C 86C 87C
			1.55	1.55							
43	P 37 – Aizelkšņi	0.00	0.34	0.34	grants	5				70620120104	
47	232 kv – Igaijas	0.00	0.20	0.20	grants	4				70620120036*	88C
48	Eglāji – Spulgas	0.00	0.12	0.12	grants	4				70620120172	
49	Caunes – Ķuši	0.00 0.18	0.18 0.46	0.18 0.28	grants	4				70620050045* 70620050159	89C
40	Zītari – 209 kv	0.00	0.17	0.17	grants	4				70620110213	
51	Alunēni – Kazākas	0.00 0.28	0.28 0.46	0.28 0.18	grants	4				70620010003* 70620010009*	90C 91C
52	Jāņukalns – Artēziskā aka	0.00	0.30	0.30	grants	4				70620050153	
54	Aiviekste -	0.00	0.49	0.49	grants	4				70620120090*	92C

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	Austrumi										
55	Apši Aronieši -	0.00 0.06	0.06 0.17	0.06 0.11	grants	4				70620110460 70620110090*	93C
63	Šmites - Teteri	0.00 0.33	0.33 0.69	0.33 0.36	grants	4				70620110028* 70620110462	96C
89	Jaunrubeņi - Bisenieki	0.00			grants	4				70620100035* 70620100053* 70620100036* 70620100023* 70620100019*	97C 98C 99C 100C 101C
			1.35	1.35							

*pašvaldības inženierbūve – ceļš, atrodas uz citai personai piederošas zemes vienības

Madonas novada pašvaldības Kalsnavas pagasta Jaunkalsnavas ielu saraksts

Ielas Nr.	Ielas nosaukums	Ielu raksturojošie parametri								Īpašuma vai servitūta ielas zemes vienības kadastra apzīmējums	Patapinājuma līguma numurs
		ielas					tilti				
		adrese		Garums (km) pašvald. servitūta	Seguma veids	Brauktuves laukums (m ²)	adrese		Garums (m)		
		no	līdz				km	Ģeogrāfiskās koordinātes			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
55	Meža iela	0.00 0.10	0.10 0.82	0.10 0.72	melnaiss grants	3280				70620110438	
74	Pārupes iela	0.00	0.65	0.65	melnaiss	3250	0.1 4		25	70630110405	
68	Vesetas iela	0.00	0.28	0.28	melnaiss	1400				70620110412	
70	Dzelzceļa	0.00	0.17	0.17	melnaiss	1250				70620110413	

I daļa "Paskaidrojuma raksts"

	iela	0.17	0.25	0.08	grants						
61	Kalna iela	0.00	0.46	0.46	melnaiss	1380				70620110470	
57	Ceriņu iela	0.00	0.12	0.12	melnaiss	1560				70620110469	
		0.12	0.39	0.27	grants						
87	Rūpnīcas iela	0.00	1.22	1.22	melnaiss	4880				70620110196	
72	Dārza iela	0.00	0.09	0.09	melnaiss	360				70620110420	
71	Torņa iela	0.00	0.04	0.04	melnaiss	160				70620110418	

Madonas novada pašvaldības Kalsnavas pagasta Jāņukalna ielu saraksts

Ielas Nr.	Ielas nosaukums	Ielu raksturojošie parametri								Īpašuma vai servitūta ielas zemes vienības kadastra apzīmējums	Patapinājuma līguma numurs
		ielas					tilti				
		adrese		Garums (km) pašvald. servitūta	Seguma veids	Brauktuves laukums (m ²)	adrese		Garums (m)		
		no	līdz				km	Ģeogrāfiskās koordinātes			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
53	Strauta iela	0.00	0.31	0.31	grants	1550				70620050152	

2.pielikums. Caurtekas uz pašvaldības ceļiem

Kalsnavas pagasta caurteku saraksts (diametrā <2,0m)

I daļa “Paskaidrojuma raksts”

Nr.	Autoceļa nosaukums	caurtekas
1	2	3
1.	Ceļmalas - Spridzēni	4 caurtekas
3.	Dobuļi - Ceļmalas	1 caurteka
11.	Robežnieki - Salanieši	1 caurteka
12.	Apšuriņķis - Alunāni	1 caurteka
16.	Apšuriņķis - Rūķīši	1 caurteka
21.	Ušēni - Ivāni	2 caurtekas
22.	Lāči - Jāņukalns	7 caurtekas
33.	Dz.c.16 km - Stepes	3 caurtekas
38.	Audzes – 209 kv	1 caurteka
42.	Aiviekste - Aronieši	2 caurtekas
54.	Aiviekste - Austrumi	1 caurteka
88.	Rozas - Krēsliņi	1 caurteka
55.	Meža iela	2 caurtekas
62.	Kalna garāžas - Mežmaliņas	1 caurteka
64.	Vesetas kordons 1 – Vesetas kordons 3	1 caurteka
7.	Kociņi - Kalnamuiža	1 caurteka
8.	Zaķi - Sidrabiņi	1 caurteka
10.	Ceplī - Robežnieki	1 caurteka
13.	Robežnieki - Rubeņi	3 caurtekas
14.	Salanieši – Lejas Ūdri	4 caurtekas
15.	Rūķīši - Zaļumnieki	1 caurteka
17.	Apšuriņķis - Alužēni	4 caurtekas
18.	Līcīši - Dauksti	1 caurteka
19.	Bārbuļi - Gerc	4 caurtekas

I daļa “Paskaidrojuma raksts”

20.	Rikšēni - Kalnāres	5 caurtekas
23.	Klajas - Brutēni	1 caurteka
24.	Vairogi - Slokātī	1 caurteka
27.	Springēni – Treikaini	1 caurteka
28.	Lidlauks - Silavas	4 caurtekas
29.	Silavas - Mārtinēni	1 caurteka
30.	Gulbiškas - Tuteni	2 caurtekas
35.	Aldēni - Stepes	2 caurtekas